

prietarului ca să se introducă în plapuma sa.

«Cantinierul nostru injură de câte-
ba ori și cu un mulinet viguros re-
teză gâtul nepoftitului său oaspe.

«Culmea acestei istorii este că a-
cest modest erou adormi pe trofee-
le sale și crezu că a visat.

«Totmai a doua zi își dădu seama
de isprava ce făcuse».

TIMBRELE DIN LUME

D-na Carnaval

La 16 Februarie st. n. d-na Carnaval
și-a făcut intrarea în orașul Nisa, încon-
jurată de feministerul său compus din ti-
nere și drăgute femei.

Intrarea
aceasta a
fost trium-
fală, sease-
sprezece
cară, sease
cavalcade,
numeroase
grupuri pe
jos și ne-
favorizat de dulceața climatului și de fru-
musețea cerului.



numărate
măști izo-
late for-
mau corso-
ul. Dintre
toate car-
navalurile
celebre, cel
mai fru-
mos este a-
cela al Ni-
sei, atât de

Scoalele de hotelieri

De mai mulți ani, la Wiesbaden, la
Gmünd, la Cas-
sel, la Brema
s'a făcut
tot ce a
fost posi-
bil spre
a asigu-
ra, sub
toate ra-
porturi-
le, un
confort
modern
în hote-
li să profite de experiență. La rândul său,
în adevăr, ea a inaugurat la Paris școala ho-
telierilor. Este o școală esențial patronală
destinată a forma fie excelenți patroni ho-
telieri, fie directori sau conducători per-
fecți.



lurile
expoziți-
uni culi-
nare, a-
legerede
servitori
pentru
escursi-
uni. In-
cercarea
a avut
un așa
de bun
rezultat
că Fran-
ta a voit

Phil.

DIN TOATĂ LUMEA

Exterminarea bivoliilor în Statele-
Unite. — În mai puțin de șase ani
s'a exterminat în Statele-Unite cam
la 4 milioane din specia acestor ani-
male care pășteau prin regiunile Da-
kota, Wyoming și Montana. Mii de
oameni au fost angajați pentru această
exterminare. Vânătoarea se făcea în
zorii zilei când bivoliile mergeau în
cete numeroase la pășune.

După ce-i ucideau, le luați pieile,

cară erau apoi transportate la cea mai
proximă stație de drum de fier. În
stațiunea d'Atchimson, pe linia To-
pecka Santa Fé, s'a primit într'un
singur an 750.000 piei de bivoli.

Cadavrele bivoliilor erau presărate
cu strichnină, care ucidea o mulțime
de lupi atrași de mirosul cărnei. În
chipul acesta s'a exterminat o mul-
țime de fiare sălbatice.

Animale oarbe. — Animalele cară se
afă în cavernele ce ies la suprafață
în urma fântanelor artesiene, sunt
în general oarbe.

La un puț artesian din Texas s'a
găsit la o adâncime de 54 metri un
mare număr de animale în apele sul-
terane, cu totul oarbe. Intre aceste
animale sunt crustacee din genul
crengonix, cirolanide, etc.

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

„Acolo ne aștepta un nou spectacol,
la care priveam de pe treptele de mar-
moră, ce conduc de la tărâmul zidit al
fluviului în apa lui limpede și ademeni-
toare.

„Sute și mii de indieni de toate vâr-
stele, bărbați și femei, se adunaseră acolo,
ca să se afunde, rugându-se în apa sfân-
tă a fluviului, unde se mai află o mul-
țime, ca să ia baia curățitoare, prescrisă
de legea lor. Foiaș chipurile negre, care
intrau în apă rugându-se și tot rugându-
se ieșeau d'acolo. Un zâmbet ciudat um-
plea văduhul, făcut de rugăciunile șop-
țite, pe care nu le poate împiedica să
opri nimeni și nimic. Insa abia pot des-
crie binefacerea ce dă — mai ales sub
cerul unei țări călduroase — o baie de
râu; atât pot spune că nici odată o baie
în valurile verzui ale unui fluviu din țara
mea, chiar în cele mai călduroase zile
de vară, nu mi-a dat această răcoareală
și această dispoziție negrăit de plăcută.
Chiar și căpitanul vorbea mereu de bu-
na-i dispoziție și ne întoarșerăm la hotel
întăriți și însuflețiți; acolo ne aștepta
masa în grădină, la umbra deasă a celui
mai mare smochin, pe care l-am văzut
vre-o dată în India.

„Pe băncile de la tulpina străvechiului
copac, gros de nu-l puteam cuprinde doi
înși în brațe, erau puse perini moi și în
fața lor așternută o masă, încărcată cu
roadele delicioase ale Indiei, crude și gă-
luite și tot felul de mâncări scumpe, care
ar fi putut conveni mai bine gustului
unui englez. Dar mai mult făcea cu o-
chiul căpitanul Ball unor sticle mari și
albe, din care-i zâmbea vinut negru, plin
de foc, de Madera.

„Călăritul strașnic și baia răcoritoare
ne atătară pofta de mâncare și mai ales
setea căpitanului, atăta vreme stăpânită,
care se apucă să și-o potolească în așa
măsură, în cât eram sigur de urmări. Și
în adevăr nu trecu mult și se iviră seme-
nele beției, când omul își desvăluște a-
dâncul sufletului.

„Până aci vorbise puțin cu mine, să
mai de loc; dar acum vinul deslegă legă-
tura, cu care-i legase limba precauțiunea
și sufletul lui închis se dete acum pe față.

„Ura lui stăpânită față de Rowbey își
dete acum drumul. Își propti apoi capul
cu mâna și-mi aruncă niște priviri, din
care țâșneau flăcări de ură nimicitoare.

„— Știu sigur, strigă el, că omul ăsta

dărij are gânduri de revoltă, că-ni face
dușman mateloții și-i ademeneste să
treacă de partea lui; dar e în mâna mea.
Cu aceste cuvinte, scoase din buzunar
două revolvere și le puse pe masă.

„— Uite, acesta îl va amuți la prima
și cea mai neînsemnată răsvrătire și-l va
da hrană peștilor din Marea Galbenă.
Ca să fiu pregătit, am să mai angajez un
dulgher pe punte. Și pe d-ta te-a ade-
menit, continuă el scrâșnind din dinți,
știu; dar și pentru d-ta e aici un glonț,
poți să mă crezi pe cuvântul meu de că-
pitan Ball, comandantul „Cetății Lon-
drei”.

„Continuă cam pe tonul acesta, până
când i se îngreuiă limba d'atâta băutură,
d'atâtea injurături și atâtea amenințări
și vorba-i era doar un bălbăit curat. La
urmă se cufundă în perinele pe care se-
dea și ar fi și adormit de nu l-ar fi reți-
nut deștept o scenă extraordinară de
ciudată, care însă de alt-fel nu dură
mult.

„Fui nevoit să tac, știam foarte bine
c'o singură vorbă de apărare sau de scu-
ză l-ar fi adus într-o stare de nebunie și
i-ar fi fost lucru de nimic să descarc
asupra-mi unul din pistoalele care erau
încărcate. Ochi-mi erau țintă la mâna lui;
deși tăceam din gură, nu eram sigur de
viața mea și, ca să mi-o scap, trebuia să
fiu cu ochii în patru. Din fericire un
spectacol deosebit, adevărat indian, dete
alt șir gândurilor sale și mă'nălțui și pe
mine.

„Sease persoane s'apropiară de pa-
jiștea ce se desfășura la picioarele noas-
tre în toată splendoarea. Erau 3 femei
tinere și 3 bărbați. Unul dintre ei întinse
pe iarbă niște covoare colorate, s'asezară
apoi turcește și doi din ei scoaseră niște
instrumente, un fel de fluere sau flaut,
cel d'altreilea își așeză dinainte un fel de
tripied ciudat și d'asupra un lighean ma-
re de metal, „tamtamul” foarte iubit în
toată India și începu o muzică, care iz-
bea în mod nespuse de neplăcut simțul
muzical.

Cele 3 femei, baiadere indiane sau dan-
satoare publice, îmbrăcate frumos, cu
coloane de mărgăritare, cu coroane de
flori pe părul lor negru despletit își de-
teră pe spațe vălurile subțiri, ce le învă-
luiau și începură un dans însoțit d'un
cântec monoton, nu tocmai neplăcut. Nu
era un dans cu săltături sau sărituri, ci

un soiū de pași și de mișcări ritmice ale brațelor goale, a întregii părți de la brâu în sus și mișcarea capului de la un umăr la altul. Pe lângă aceste mișcări blânde și expresive, se mai învârtău una în jurul celeilalte, cât se poate de grațios. Cătuși de puțin necuviințios, dansul păstra măsura frumosului și demnității.

„Așa ceva nu mai văzusem. Nu-l de mirat că acest spectacol răpitor îmi robi cu totul privirile și dete gândurilor mele o direcție cu totul deosebită de cea de până aci.

„Mina glumeată a uneia din femei, care arăta spre căpitan, înclinând ușor capul, îmi atrase privirile în spre el. Duiosia cântecului, mișcările line ale dansului baiaderelor și ametoarele lovituri ale tam-tamului îl făcuseră să doarmă greși și respirația adâncă, horcăitoare, arăta că lumea dimprejur nu mai există pentru el.

„Dansul era pe sfârșite. Pătiți dansatoarelor câteva monede indiane și ele se depărtară împreună cu muzicanții. Se deam cufundat în gânduri asupra ciudățeniei acestei zile, când baiadera, care arătase spre căpitanul adormit, se 'ntoarse prefăcându-se că caută ceva ce perduse. D'odată sări lângă mine, îmi șopti numele lui Rowley la urechi și-mi vâri în mână un bilet. Dispăru mai înainte ca să-mi fi venit în fire din surpriza ce-mi produsese. Ascunsei repede biletul și pentru că căpitanul dormea adânc, mă depărtaș încetinel și mă dusei sub bolta de viță deasă și umbroasă. Acolo singur și la dăpost, desfăcu biletul. Era de la Rowley și-mi spunea că totul e pus la cale cum nu se poate mai bine. Diseară când — după cum ne așteptam — căpitanul va cădea bea mort și va dormi buștean, eu să fiu la ceasul 11 punct, c'un pachetel cât mai mic posibil din ceea ce aveam mai bun și mai de trebuință, la poarta hotelului, unde mă aștepta un culiș. Dacă va pronunța cuvântul Rowley, să mă 'ncred în el fără de frică. El mă va conduce la locul unde aveam să-l întâlnesc pe Rowley.

„Scrisoarea mă impresionă atât de puternic, în cât mă apucă un fel de tremur. Fu mare noroc că somnul adânc al căpitanului îmi dete timp să mă reculeg și să îmi reiaș locul lângă el. Aci iar începu să mă gândească la cele ce-mi spusese el. Vorbise vinul, e drept, nu el, dar își dedese pe față fundul sufletului și-mi arătase foarte lămurit ceea ce ne aștepta, pe Rowley și pe mine. Și când astfel desentimente îl însufleteau, ușor ar fi putut o faptă, cât de nevinovată, să-l atâte și mai mult ura și să-l facă să făptuiască cea mai înfrorătoare crimă, dacă i-ar fi venit gust.

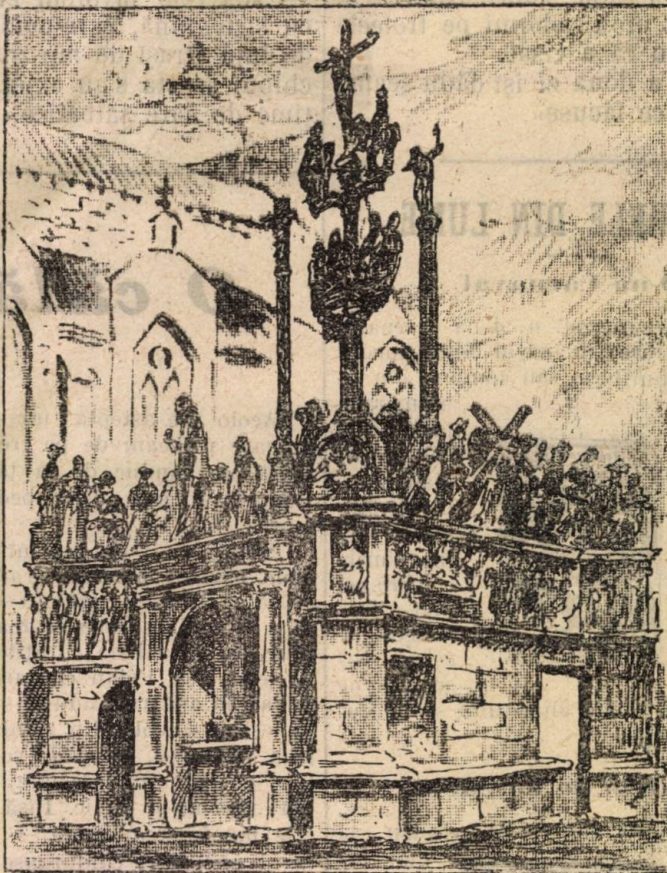
„Abia acum îmi dădui seama cât de întemeiat era pasul ce voiam să facem; abia acum văzu că era absolut necesar să-l facem și conștiința-mi neodihnită se mai liniști. În rugăciunea mea către D-zeu, îmi ușuraș sufletul și-L rugaș să ne scape din mâinile omului, a căru cruzime și sălbătecie ne amenința pe amândoi. Trecu mult până să mă liniștesc cu totul și să pot aștepta fără teamă ca să se deștepte căpitanul. Se trezi peste vr'o două ceasuri și în vremea asta ar-

CRUCI ȘI CALVARURI

Finister, așa de bogată în costume,

rilor și arhitecților săi a știut să o scoată din solul de granit.

În această țară favorizată n'ai de cât să te ostenești puțin spre a găsi



Calvarul din Plugastel

în mobile frumoase, în serbări religioase urmate de petreceri profane, posedă de asemenea o splendidă bogăție de piatră pe care arta sculpto-

materii excelente pentru zidări tari și lucrări de artă.

Astfel Bretonul după biserici, conștrui monumente, arcuri de triumf,

șița dogoritoare a soarelui era de nesuferit. Fumul vinului trecuse și odată cu el și amintirea celor ce făcuse și ce vorbise. Se uita foarte mirat la cele două pistoale ce steteau dinaintea lui pe masă și mă 'ntrebă de odată cine le-a pus acolo.

„Foarte liniștit și stăpân pe mine, îl adusei aminte că le scosese singur din buzunar și le pusese pe masă. Se uită la mine cu o privire ascuțită, pătrunzătoare. Văzând însă că eu o suportam foarte liniștit, dete din cap indispus, vorbi puțin de arșița dogoritoare și dete fuga în casă, unde-l urmaș și eu.

„Atău în sălile hotelului cât și pe străzi se lăsase liniștea aceea neplăcută, pe care o aduce arșița nesuferită ce se întetise. Numai câți-va ofiteri englezi jucau biliard într-una din săli, a cărei întunecime abia lăsa să se vadă jocul. Căpitanul se 'ntovărăși cu compatrioții săi, iar eu mă așezai pe un divan în antreu, unde aștipi îndată, căci eram obosit și sleit de puteri și sufletește și trupește, din pricina emoțiilor prin care trecusem în ultimele ceasuri din ziua aceea. Vise ciudate și fioroase puseră stăpânire pe mine; eram între vis și oboseală și în urmă

toate se topiră într-o singură imagine și dispărură.

„Sgomotul servitorilor mă deșteptă. Dormisem câteva ceasuri și mă simteam iar întremat. O privire în odaia d'alături îmi arăta pe căpitan discutând aprins cu unul din ofiteri. Căzuși iar într-o stare de toropeală, între vis și viață și adormii până mă deșteptă căpitanul. Mai era ceva de scris și de ous la cale, căci voia să plece peste patru zile. Veni pilotul, care condusesse corabia din insula Sagar prin Sunderbund. Se'nvoi cu el, s'o conducă iar la larg.

„Între acestea și multe de toate se făcuse ceasul 6 seara. Soarele se coborâse la marginea cerului. Umbrele erau mai lungi și pe străzi reîncepuse viața zgomotoasă. Orașul, care dormise parcă somnul morții, își aduna iar puterile să profite de viață cu toată puterea. Afară zgomotul creștea mereu. Treceau trăsuri, galopau cai. Locuitorii cu dare de mână ai Calcuttei voiau să-și scoată din capete, acum în răcoarea serii, de arșița adormitoare a zilei și de odată o porniră spre locurile de plimbare.

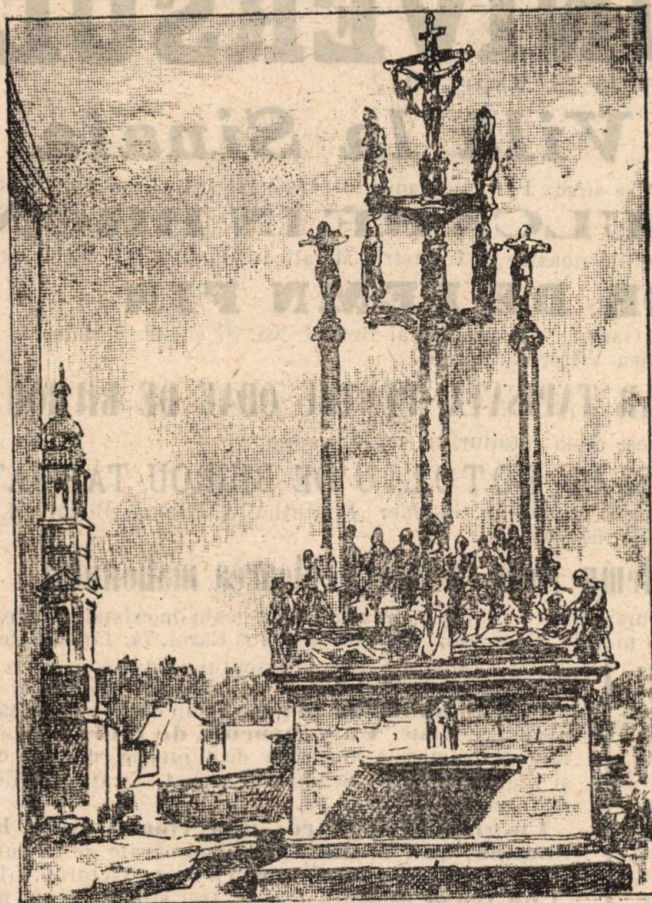
„Mă cuprinse un fel de groază, când căpitanul îmi spuse că vrea să meargă

calvare, toate minuni de frumusețe.

Nu există turist care să nu fi văzut în Bretania de jos cel puțin unul din aceste calvare celebre.

sonagii grupate în scene și reprezentând Pasiunea.

Invărtindu-te în jurul monumentului găsești un adevărat drum for-



Calvarul din Saint-Thégonec

Cel din Plugastel se compune dintr-o zidire deasupra căreia se află o numeroasă adunătură de mici per-

mat din cruci tăiate în piatră.

Calvarul din Saint-Thégonec e mai puțin important.

Costea

pe corabie. Ne duserăm cu o barcă. Voia doar să se încredințeze că totul era în ordine, tot echipagiul era complet și să dea ordinul comandantului. Mulțumit că găsisse totul cum doris, ne întoarserăm iar pe țărm și o luăm în spre promenada cea umbroasă, locul de plimbare al Calcuttei, care se întinde d'alungul orașului, până la țărmul Gangelui. Aburii ce se ridică din el umezesc aerul, făcându-l foarte plăcut. Ceilalți ofițeri, cu cari făcuse cunoștință, se uniră îndată cu căpitanul și cu ei mai veniră și câțiva negustori bogați, al căror opiu îl încărcase pe corabie.

„Mă țineam la distanță ce-mi impunea poziția și avui astfel răgaz și prilej să admir nemăsurata bogăție, pe care o aveau pe haine femeile bogate engleze și indiane. Ori cât ar fi fost însă de înălțare mult timp gândurile. Văzusem pe resant acest spectacol, nu putea să-mi în-Rowley pe bord.

„Posomorât ca de obicei, ședea reze-mat de balustradă și se uita în jos, în apa Gangelui, unde svârlise undița ca să prinză pește. Când căpitanul se duse în cabină cu comandantul și cu pilotul, el

s'apropiase de mine și chipul i se înseni-nă de odată.

— „Ți-a adus baiadera bilețelul? întrebă el încetșor și iute.

„Spusei da.

— „Ora e greșită, zise el; diseară pe la 11, chinuitorul nostru e încă în fața sticlei sale deștept încă. Alegem miezul nopții și vestește pe unul din servitorii indieni de la hotel. Culisul a spus că-l chiamă Giarfar. Cu aceste cuvinte plecă de lângă mine și s'așeză iar cu undița la locul lui și eu, ca să nu atrag asupra-mi vr'o bănuială, mă dusei lângă roata cărmei, unde mă așezai pe scaun și-mi aprinsei pipa.

„Cum să-l găsesc pe Giarfar, era grija mea; dar a fost cu totul de prisos. Când mă'ntorsei iar la hotel, mă dusei să mă plimb pe sub frumosul smochin din grădină, sub care azi căpitanul își deschisese inima așa pe neașteptate; d'odată un tânăr indian se apropie de mine și-mi zise:

„Mă cheamă Giarfar. Un culis, care e amicul meu, mi-a încredințat totul. La 12 fil gata. Am să vii!" Plin de veselie îi vărâi câți-va rupi în mână și el dispăru,

mulțumind, în aleele pădurii din apropiere.

„Timpul prânzului — aci se obișnuște, când la noi în Europa se ia cina — s'apropia. Mesele gemeau sub greutatea bunătaților Indiei, nemăsurat de multe. Căpitanul mănca zdravăn și-i trase și mai zdravăn la măsă din gustoasa Maderă. Prevedeam că în curând se vor arăta semnele obișnuite, dar își ținu firea ca nealtă dată; abia când Mihmadarul îi aprinse Luhaka cea scumpă și-i întinse tubul mișcător de piele de șarpe și cu vârful de pietre prețioase, observă acea clătinare, care știam ce'nseamnă.

„Când pe la ora 10 jum., meseniul plecară să se'ntoarseră în camerele lor, Giarfar, care stetea aproape de mine și mihmadarul, trebui să-mi ajute să ducem pe căpitan în odaia lui și să-l așezăm în pat, căci era cu totul incapabil să se miște singur.

— „Sahibul (Domnul) va dormi tun, zise Giarfar, zâmbind șiret și d-ta?

— „Probabil, răspunsei eu, căci sunt foarte ostenit.

— „La ce ceas să vii mâine? întrebă mihmadarul.

— „După ce vei închide bine obloanele și vei trage persienele din odaia sahibului; nu'i nevoie să vii înainte de 7 dimineața, răspunsei.

„Mihmadarul zâmbi batjocoritor și zise: „Nici o rază de lumină nu pătrunde înăuntru" și plecă. După ce acesta dispăru, Giarfar îmi întinse o chee. „E de la ușa apartamentului sahibului, zise el; să'ncui?

(Va urma).

Trad. de Tomescu-Putna

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vânătorii, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei „Ziarului Călătorilor”, strada Brezoianu, 11, București.



**Inchiriez
PIANINE**

**Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Incepând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI**

— Alături de Cofetăria Capșa —

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Mai, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru trăgerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARĂ ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihail-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10. Sucursala calea Victoriei, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahanului

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche stegnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biouru de importățiune, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Linger», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lăcăr de faianță**, compus din 5 buci. **O lampă** uimă creațiune, model «Cometa Hailey», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardiniță de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Știrbei-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă mare** de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Coitei», București, str. Coitei, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biouru**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicarie și argintarie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domnișoare. **Trei truse** de piele fină pentru maniere. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nicheiate. **Trei pudriere** cu pufurile lor. **Trei oglinzi nicheiate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, coț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel mai nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Syva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone : «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, coț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului „Universul”.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea



ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

EPAVELE, TEROAREA MĂRILOR

Oceanele care ne oferă atâtea spectacole straniu, nu prezintă nici una mai dramatică ca vederea unei evape, — rămășițe de vapoare — perdută în voia valurilor.

E o scenă nu numai plină de tristețe sfâșietoare, dar care evocă în noi mii de pericole la care sunt expuse celelalte nave.

În mersul său tăcut, ea e teroarea oamenilor mării din toate țările, căci contra ei ori-ce știință marină e neputincioasă.

Lumina farelor, amestecul fluierelor anunță apropierea pământului; apropierea unei nave de asemenea e trădată prin o mulțime de semne; chiar icebergii se trădă prin lumina spectrală și prin frigul din atmosferă care îi înconjură.

Epava singură, rămâne mută, nelăsând, din nenorocire, să se ghicească prezența sa de cât atunci când e prea târziu ca să mai poată fi evitată.

Ea ne inspiră oroare și cu toate acestea e plină de o melancolie sombră, care deșteaptă în noi sentimentul milei, căci fie-care din aceste irămășițe e legată o istorie dureroasă de suferințe înspăimântătoare, de eroism și de moarte.

Nava „Florența-E-Edget“, înapoindu-se din Noua Scoția la Buenos-Ayres, cu o încărcătură de lemne și având un echipaj de zece oameni, afară de căpitan și tânărul sa soție, în urma unei furtuni întâmplată la 17 Septembrie 1902, fu pătrunsă în fundul ei de apă. Gândul ca să fie salvată, ar fi fost o nebunie. Naufragiații, cu toate acestea, avură această idee și luptară eroic contra imposibilului timp de douăzeci și opt de zile, refugiindu-se în sfârșit într-o barcă și luând cu ei numai pâine și apă. Ajungând după unsprezece zile de suferință, muritori de foame și de frig în insulele Sub-Vânt.

Rămășițele vasului se află prinse și astăzi în marea Sargaseilor.

Unele din aceste epave, incendiate aproape în întregime, resistă puțin tempestelor, dar sunt altele cari parcurg distanțe colosale înainte de a dispărea definitiv.

Unul din aceste exemple e al navei engleze „Fanny-F. Walston“. Părăsită de echipajul său în 1891 aproape

de Charlestown, străbătu Atlanticul, răstăci timp de un an și se înapoia spre Statele-Unite. În 1892 fu zărită lângă capul Hateras și în 1894, adică după trei ani de la naufragiu, dispăru în fine.

Nava americană *Fanny-E. Wolsten* avu un record mai straniu încă.

Ea pluti patru ani pe suprafața apelor neparcurgând de cât 5.115 mile marine. Fusesse părăsită la capul Hateras și regăsită în curențele Gulf-Stream. O furtună o duse în marea Sargaseilor unde rămase timp de două ani.

Mai târziu fu văzută pe coastele Floridei, ale Virginiei, New-Jersey, unde se sfârșimă în sfârșit complet: ea fusesse semnalată de 44 nave, în timpul cursei sale nebune.

Celebrul „*Vasul-Fantomă*“, care a inspirat pe atâtea scriitori, nu e o născocire.

Acum vre-o cinci ani, o navă care trecea prin paragele capului Horn, zări o altă navă din New-Bedford prinsă în ghețele unui iceberg.

Aceeași aventură se întâmplă vaporului de pescuit „*Albion*“ în 1893. Când fu descoperită epava acestui vapor destinat pescuitului de foce, cei de față avură un spectacol cât se poate de straniu: la cârmă se afla căpitanul, mort înghețat la postul său și cu ochii săi fără viață scruta parcă încă orizontul!...

Există o mulțime de alte epave, păstrătoare de secrete misterioase, cari nu vor fi nici odată desvăluite.

Unul din cele mai curioase e acela întâmpnat pe nava „*Maria Celesta*“, în plin Atlantic. „*Maria Celesta*“ plecase din New-York în 1887 cu destinație pentru Europa, având un echipaj de 13 persoane, contându-se și soția împreună cu un copil al căpitanului.

După vre-o cincisprezece zile, o barcă engleză îl zări în plin Atlantic. „*Maria Celesta*“ părand părăsită, căpitanul englez se urcă pe bord și rămase încremenit de ordinea aflată.

Toate se aflau la locul lor, până și mâncarea marinarilor servită în gamelele lor, și în cabina căpitanului o rochiță de copil se afla încă pe o mașină de cusut, așa cum soția căpitanului o lăsase în momentul când lucra.

Banii se aflau într-o casă de bani, și într'un registru erau notate lucruri cu data de 48 ore mai înainte. Nici urmă de luptă, de sânge, care ar fi arătat că au fost atacați, și cu toate acestea 13 persoane dispăruse după bord!

Cum? Pentru ce pe acest timp liniștit? cu toate cercetările guvernului Statelor-Unite, nu s'a putut deslega această enigmă.

La cârmă se afla căpitanul mort înghețat la postul său.

C. Arghir.

Arabia străbătută pe bicicletă

Sunt călătorii care spre a le întreprinde, te expui la pericole mari. Într'unul din aceste „raiduri“ îndrăznețe s'a ilustrat un tânăr și energic ofițer englez, locotenentul E. Noel.

El a străbătut Arabia singur pe bicicletă, de la Mediterana până la golful Persic.

Locotenentul Noel n'a făcut acest drum în urma unei prinsori, ci din simplă necesitate.

După un concediu de câteva luni petrecute în Anglita trebuia să-și ajungă regimentul în Indii, dar în ultimul moment se afla fără bani spre a se imbarca pe vapor. De un caracter hotărât, nu esită nici un moment. Trebuia cu orice preț să se afle în Indii. După multă gândire se hotărâ să facă această călătorie pe bicicleta sa. Excelent ciclist, nu se îndoii nici un moment că va duce la bun sfârșit planul său, realizând în același timp o economie mare.

Locotenentul Noel trebuia să-și ajungă regimentul la 25 Noembrie. La 10 Octombrie părăsi Londra având un pașaport în toată regula, un revolver și un sac mic conținând minimum de obiecte necesare pentru o călătorie așa de lungă. În curând ajunse în Franța.

Trei zile după plecarea sa, sosi în Sicilia. De acolo trecu în Catana pe un vapor italian. Schimbând vaporul la Smirna, sosi în Alexandreta de unde voia să pornească spre a străbate Arabia. Consulul englez îl sfătui să ia cel puțin un „zaptiș“ ca tovarăș de drum, dar ciclistul nostru nu-și putea permite un asemenea lux. Fără să piardă un moment, porni pe drumul Bagdadului.

Soarele era arzător și drumul pietros. Când trecu de lacul Otios, drumul deveni aproape impracticabil. Îndrăznețul ciclist nu se dădu bătut și lăsă șoseaua pornind peste câmp. Seara trebui să se culce în aer liber, înfășurat într'un plet, după o masă destul de simplă.

A doua zi ajunse în Alepo încântat că mersese așa de repede. Consulul britanic îi răci puțin entuziasmul.

Dacă te încapățânezi să mergi fără escortă pe un drum așa de puțin sigur, eu nu mai răspund de nimic. În fiecare zi ni se raportează omoruri săvârșite de bandiți.

— Voiu continua, răspunse locotenentul Noel, pentru că nu pot face altfel.

Ofițerul se conducea după busolă și acest mijloc reuși perfect. Ciclistul înainta repede, întâlnind uneori câte o mică caravană, semănând în drumul său mirare și chiar frica. Ajungând pe marginea Eufratului într'un

campament de nomazi, produse o senzație așa de mare cu „minunatul său animal” în căt arabii se prosternară, scoțând strigăte:

„Mashaa Alah! Mashaa Alah!”

În satul Deir-El-Zor i se spuse că drumul de aci înainte era plin de briganzi.

De aci încolo aventurile începură să curgă. Înconjurat de o mulțime ostilă, într'un mic sat, cu mare greutate putu să-și salveze bicicleta. Unul îi fură pălăria, altul sacul și numai prin intervenția șefului satului scăpă teafăr din mâinile lor.

De aci înainte ofiterul se feri mai mult, evitând pe aceia care îi întâlneau. Avu însă în urma sa o mulțime de fanatici care îl urmăreau. Unul mai ales, îl urma de aproape. Noel cunoștea boxul. Cu o lovitură sdravănă trimise pe Arab să muște nisipul.

Ceialți se opriră. A patra zi întâlnind un călător care venea din Bagdad, află de la el că vaporul pe care conta să se imbarce pleca luni dimineața. Aceasta însemna peste patru zile. Atunci hotărâ să călătorească ziua și noaptea ca să ajungă la timp. Avu norocul să facă partea cea mai periculoasă a călătoriei, în tovarășia unui călător englez care era întovărit de cinci soldați. Vestimentele sale erau într'o stare de plâns și fu silit să-și procure dintr'un magazin un burnuz și un turban.

Imbrăcat astfel, își continuă drumul și se prezintă într'o Duminică seara la consulul din Bagdad după ce-și împlinise îndrăzneț să călătorească în timpul pe care îl fixase.

Doru.

În grădina ce înconjoară orice casă, se găsește în totdeauna o colibă de lemn cu o singură ușă de intrare, fără ferestre, având în acoperiș o gaură pe unde iese fumul. În interior este o vatră, d'asupra căreia e o căldare atârnată de un lanț. Acest lanț este sfințit și apără de boli.

Cultul Votiakilor nu se mărginește numai la rugăciuni, acest popor păgân mai face și sacrificii în care se varsă sânge. Se omoară animale și poate se fac chiar sacrificii omenești, dar aceasta nu se cunoaște.

Sacrificiile de animale se fac fie în mijlocul pădurilor, fie în casele de care am vorbit mai sus. Aceste ceremonii sunt pentru asistenți pretextul unei sărbători. Bătrânii îndeplinesc slujba de *căimacani* (preoți). Se sacrifică rațe, oi, berbeci, mânji și viței.

Obiceiurile acestei sacrificări prezintă oare-cari variații. Regulele principale constau în luarea sângelui, în tăierea capului, în felul de a scoate plămânii și înima victimei; ficatul nu joacă de cât un rol secundar.

Un Votiak povestește că într'o zi de Sf. Mihail, în pădurea Keremet consacrată spiritului rău, o familie a făcut rugăciuni unei rațe. Sacrificatorul deschise corpul pasărei și-i scoase intestinalele. Apoi se arse capul animalului pe un rug și restul se fierse pentru a-l mânca.

Acelaș individ a avut ocazia de a asista într'o colibă de lemn la sacrificarea unui taur. Se pare că taurii nu se sacrifică de cât în pădurile sfințite.

Se spintecă animalul de la cap la coadă în lungul șirei spinărei, apoi se scoate tot ce e în pânțec și în piept.

Toate aceste sacrificii se fac în prezența celor mai religioși din sat, dar se pare că bunătățile zeului nu se resfrâng de cât asupra familiei căreia îi aparține casa în care s'a făcut jertfa.

Caracterul acestor ceremonii și misterul cu care sunt înconjurat, au sugerat ideea că Votiakii ar fi capabili de a face sacrificii omenești. Unii pretind că Votiakii sacrifică la fiecare douăzeci și sau patruzeci de ani, câte un om.

Un fapt recent a atras atenția asupra acestor sacrificii omenești. În 1899 s'a judecat pentru a treia și ultima oară, un proces criminal intentat Votiakilor din Multana, acuzați că au jertfit oameni zeilor lor păgâni. În cele din urmă au fost achitați.

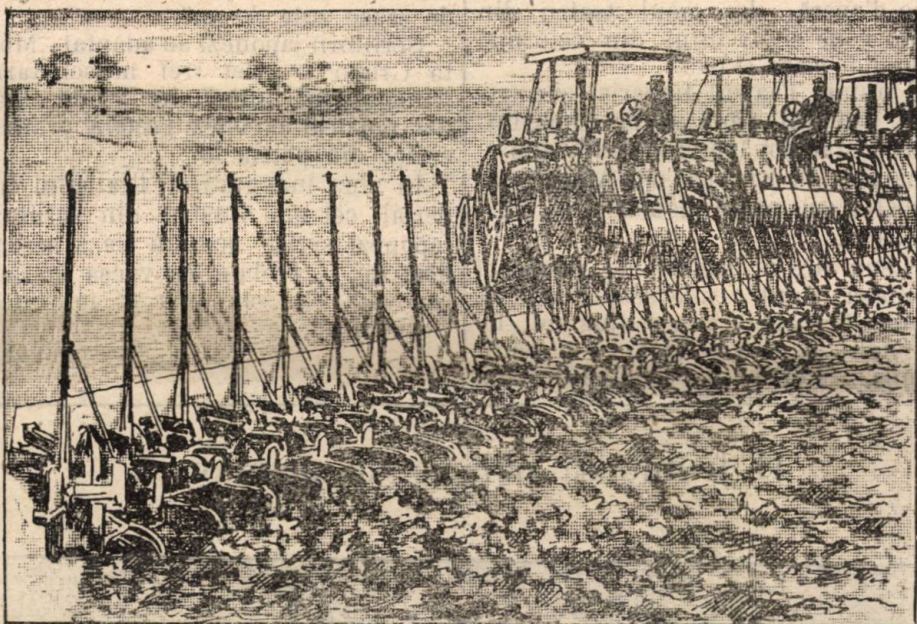
Iată faptele:

La 6 Maiu 1885, o țărancă trecând printr'o pădure, a găsit în drum cadavrul unui om fără cap. În jurul lui nu era nici o urmă de sânge, numai gulerul cămășei avea câte-va picături. Victima era îmbrăcată ca țărani. S'a observat că fâșiile de pânză care țin loc de ciorapi și galenții erau puși în urmă. Lipsa urmelor de sânge și dezordinea vestimentelor, mai ales a încălțăminteii făcură să se creadă că omorul nu s'a petrecut în acelaș loc.

Victima era un cerșetor de o constituție athletică. S'a constatat că trunchiul, organele interne și membrele conțineau foarte puțin sânge și că vinele cele mari erau goale de tot. Tăetura gâtului era netedă și dreaptă, și trebuie să se fi făcut cu un cuțit care tăia bine și care a fost plimbat de jur împrejurul gâtului.

O deschidere largă pe piept arăta tăe-

Un plug uriaș cu aburi



Pe câmpul de încercare al universității din Lafayette, Statul Indiana (America de Nord), s'au făcut probe cu un nou plug de aburi, după cum se vede în ilustrația de mai sus.

Acest plug uriaș se compune din 50 de pluguri, legate între ele și mâ-nate de trei motoare cu ulei. Într'un răstimp de 10 minute s'a putut ara un hectar de pământ.

VOTIAKII ȘI CEREMIȘII

Imensul imperiu rus are cele mai ciudate populații. Între multe triburi și tipuri care îl populează, Ceremișii sunt așezați în partea nord-vestică a guberniei Kazan, prin Urali și prin gubernia Ufa.

Votiakii se zice că au venit din Asia, prin secolul al IV-lea al erei creștine. Cea mai mare parte dintre ei au rămas păgâni, totuși sunt și alții botezați.

Cel mai mare zeu al Votiakilor este zeul cerului, Inmar. Ei mai au și zeii pă-

durilor Nules, Iaurta și Pales, un zeu al apelor Vumurt, un zeu al casei Busturgan.

Locuitorii se roagă zeului Inmar în acești termeni: „Mare și vechi zeu, poporul tău te roagă; ți-a adus pâine, lumânări, bere, miere și animale. Poporul tău s'a adunat sub acest copac. Iubește-ți poporul tău, și primește-ți rugăciunea lui. Zeule, dă viață poporului tău, dă-i animale, dă-i pâine; după pâine dă-i bani ca să-și poată plăti birurile; după bani dă-i noroc la vânătoare. Țărului alb, dă-i viață lungă precum și tuturor carii adunați aci, te rugăm și-ți aducem daruri”.

tura a cinci coaste din partea stângă și patru din cea dreaptă. Stomacul era intact, dar inima și plămânii lipseau. Aceste părți interne păreau a fi fost des-făcute cu multă îngrijire și scoase după moarte.

Din examenul cadavrului se putea conchide că această crimă fusese comisă cu un scop religios sau superstițios. Lipsa unor părți din corp precum și aceea a sângelui se presupuse că au voit să aducă zeilor o jertfă în care părțile interne și sângele erau de absolută nevoie.

Maî multe indicii făcure ca supozițiile să cadă pe un țaran precum și pe complicității săi; unul care îndeplinea funcțiunea de preot și altul care îi servea de ajutor.

În timpul desbaterilor, cari fuseră foarte lungi, opiniunea rămase împărțită din cauza depozițiilor contradictorii a celor două savanți experți, d. Smirnof profesor la Universitatea din Kazan și d. Kuznetzof, bibliotecar la Universitatea din Tomsk. Și unul și altul sunt reputați pentru cunoștințele lor aprofundate asupra acestor populații.

D. Smirnof a găsit în legendele și tradițiunile Votiakilor vorbindu-se de sacrificiul omenesc, și a spus că se mai pot întâmpla și azi. El a vorbit de spiritele rele numite *chiuis* și *iuis*, adică acei cari mănâncă și beau și de *kulem ubirakh*, adică morții cari beau sângele omenesc.

Deci, după profesorul Smirnof, faptul sacrificiului omenesc ar fi fost posibil. Starea cadavrului avea după el toate indiciile caracteristice victimelor sacrificate de Votiaki păgâni.

Expertul se sprijinea asemenea pe unele depoziții ale unor martori destul de curioși. Astfel, unul din ei, în timpul carnavalului din 1885, a auzit pe un alt Votiak spunând în termenii următori un vis ce-l avusese: un zeu îi anunțase că trebuie să se roage, adică să facă o jertfă omenească pentru ca să scape comuna de foamete și de boli.

Un alt expert, d. Vereșaghin, a negat posibilitatea sacrificiilor omenesci la Votiaki. Profesorul Kuznetzof care a studiat populațiile finice a fost de acelaș aviz.

De altmintearea locuitorii din Multana au fost achitați. Noi nu-i putem declara culpabili, dar nici inocenți.

Ceremișii au obiceiuri cari se aseamănă mult cu ale Votiakilor. Ei sunt foarte numeroși în gubernia Viatka. Unii s'au botezat, alții au rămas în perfectă stare de păgânism.

Căsătoria se face la ei prin furt. Logodnicul sosește în troică, aruncă un șal peste fată și o aduce în casa unui fruntaș. Acolo, familia și invitații chefuesc toată noaptea. Cântă bătând din palme, apoi joacă.

Credințele Ceremișilor se aseamănă mult cu ale Votiakilor.

Pentru sărbătorile Paștelui, pe cari le numesc *Keremet*, ei fabrică un fel de bere și o plăcintă mare. După ce au încălzit soba, se duc la bae și apoi se îmbracă cu hainele cele mai noi. Strânși în jurul sobei își trec din mână în mână un vas de lemn pe care-l umple fiecare la rândul său cu bere și-l varsă în sobă. După aceasta, femeii și bărbații se pun la masă.

Acest obicei al Paștilor este la fel cu acela al Votiakilor făcut în vremea secerișului.

Și câte alte obiceiuri barbare sunt la aceste popoare! Ne-ar trebui pagini întregi ca să le descriem.

Sereno.

NOUL TEATRU DIN KIOTO

În imperiul soarelui, în Kioto, s'a construit un teatru care e model de eleganță și comoditate.

Cu geniul imitației care îl posedă în cel mai înalt grad, japonezii au voit să reunească toate avantajele pe cari le pot reuni teatrele noastre occidentale, japonizând în urmă totul.

Unul din cei mai celebri arhitecți japonezi fu trimis în Europa și America și timp de patru ani acest constructor zelos a vizitat toate teatrele cu reputație, notând avantajele și defectele și înapoiindu-se în patria sa, dornic de a ridica cel mai frumos teatru din lume la Kioto.

Nu putem zice că lucrarea sa e un capod'operă, dar noul teatru din Kioto e de sigur unul din cele mai splendide care există.

E numit Teatrul Imperial și a trebuit trei ani până să fie construit. El a costat douăsprezece milioane și jumătate; în Europa sau America ar fi costat cel puțin douăzeci și cinci milioane.

Scena are o lărgime de douăzeci de metri. Sunt o mie șapte sute de locuri; fie-care scaun e ajustabil, fie în fotoliu pentru străini, fie în genul japonez. Porțile de fier se deschid

singure în caz de incendiu și gurile de apă funcționează automatic.

Dar acest teatru construit în stil străin, va trebui să rămăe un educator național, în care să nu se joace aproape de loc piese străine. De altfel publicul japonez nu le-ar primi. Altădată între tradiționiștii cari nu voiau decât drame naționale și moderniștii cari consimțeau să vadă și repertoriu străin, izbucneau scandaluri sângeroase. Sabia juca rol însemnat și cele două părți se loveau mortal.

Astăzi e interzis japonezilor să intre în teatru cu sabia.

În teatrul imperial din Kioto se va juca înainte de toate, „No“. „No“ e o combinație de muzică, dansuri, dialoguri; dar e mai întâi o dramă națională. În capitala Japoniei există o trupă care are un repertoriu de 250 „no“. Actorii fac parte din această trupă din tată în fiu.

Teatrul japonez posedă de asemenea repertoriu său de comedii naționale. Familiile Chomyo, Saghi, Idzumi, Ohkura joacă aceste comedii de sease sute de ani.

Scriitorii japonezi au adaptat, „Monte Cristo“, „Cei trei muschetari“, „Inconjurul lumii în 80 de zile“, dar poporul japonez preferă dramele eroice din patria lor.

În ziua inaugurării Teatrului Imperial, cel mai ilustru din scriitorii japonezi scrisese această frază semnificativă: „Trebuie ca vocea mare și renovată din Japonia să minuneze Occidentul“.

Alg.

O frumoasă pălărie de primăvară



Această frumoasă pălărie, care este împresurată de anemone artificiale, împodobește capul unei doamne din

Londra. Pălăria are un diametru pe două și jum. metri și cântărește zece funți englezi.

Suveranul bizari

A cunoscut cineva pe regele Cocotierilor? Cred că nu. Cu toate acestea a existat și a murit de curând la Ventur, în insula Wight, unde venise să-și restabilească sănătatea sdruncinată.

Era una din acele figuri curioase de monarhi aventurieri.

Majestatea Sa Ross II era în etate de șasezeci și opt ani, și istoria regatului său merită să fie povestită, căci ea amintește în unele părți anume pagini din *Robinson Crusoe*.

Insulele Cocotiere, care se mai numesc și insulele Keeling, sunt formate în oceanul Indian la 1200 kilometri de Iava, dintr'un grup de douăzeci și cinci insule mici de coraliu.

În anul 1825, un explorator Scoțian, cu numele de Cluni Ross, le descoperi și găsindu-le neocupate, proiectă să le colonizeze.

El se înapoe în Scoția unde adună o mulțime de compatrioți cărora le plăceau aventurile și care consimțiră să-l urmeze.

Se înțelege bine disperarea lui Ross care ajungând în 1827 în insulele Cocotiere, găsește aceste ținuturi ocupate de un alt aventurier, Alexandru Har, care le luase în stăpânire împreună cu două sute de sclavi care îi fusese dăruiți de rajahul din Bandju.

Ross, cu un curaj nespus, se hotără să lupte contra rivalului său. El debarcă cu tovarășii săi și declară război lui Alexandru Har.

Acesta fu părăsit de sclavii săi cari jurară credință Majestatei Sale Ross I. Har învins, se înjunghie și muri.

Ross I după o domnie pacinică de douăzeci și șapte ani, muri în 1854, lăsând coroana moștenitorului presumpțiv, fiul său.

Cluni Ross al II-lea care muri la Ventur, se urcă pe tronul strămoșilor săi și-l ocupă până în zilele noastre.

Se zice că acesta a fost un rege tot de odată despot și bun. El interzise pe teritoriul său toate jocurile de noroc și declară un război strașnic contra viciilor de orice fel.

În fericitul regat al Cocotierilor nu există agenți de poliție sau jandarmi, locuitorii ținând buna ordine în țară. Majestatea Sa Ross II era singurul judecător.

Un alt aventurier fu celebrul Mari I, regele Sedagului.

Teritoriul liber Sedang se află între Cambodge și Anam.

Mari, vizitând într-o zi Extremul Orient, se află fără să știe cum printre Sedangi, popor cu obiceiuri pacifice.

Atunci îi veni ideea să se facă regele lor fiind recunoscut și de Franța sunt protectoratul căreia se puse el și cu supușii săi.

Noul rege luând concediu de la poporul său pentru câțva timp, se duse în Saigon, unde făcu cunoștință cu două aventurieri.

Unul din ei purta un nume mare și luase în căsătorie pe o bogată moștenitoare americană; celalt, în timpul campaniei ruso-japoneze, fu foarte compromis într-o afacere de contrabandă de arme de răboi.

Numele mare al primului aventurier plăcu regelui Sedangului care îl numi primul său ministru, în vreme ce pe al doilea îl numi ambasadorul său pe lângă guvernământul Republicii franceze.

Această misiune plecă din Saigon spre Franța în 1885. În timpul călătoriei, se creia ordine, decorațiuni, ale căror brevete în alb fură chiar impriimate la debarcare în Marsilia.

Când se înapoe în Sedang, găsi schimbări mari, căci în lipsa sa, poporul scuturase jugul acestui străin și puțin lipsi să nu fie masacrat.

El muri mizerabil la Saigon.

Biaz

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătoriile sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătoriilor», strada Brezoianu, 11, București.

TIPURI DIN TIBET



Un fruntaș tibetan cu familia sa



Călugărițe tibetane la rugăciune

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

„Consimțit. Se strecură pân'la ușe, o incue binișor pe dinafară, scoase cheia din broască și întinzându-mi-o: „asvârlo în Gange, zise el, s'o înghită vr'un aligator”.

„Dedei fuga în odaia mea și-mi făcui legătura la cât putui de mică, o dădui lui Giafar, care plecă cu ea. Când bătu 12, era din nou în odaie la mine. În casă era o liniște ca de mormânt, pe stradă d'asemenea; nu se auzea de cât plescăitul valurilor Gangelui, izbîndu-se de pânțele vaselor ancorate. Ținându-mi ghetele în mână, mă furișai d'alungul gangurilor în urma indianului, al cărui pași erau ușori ca de umbră; părea că pluteste d'asupra pietrelor. Ajunserăm la poartă nebăgați în seamă. Auzeam cum mi se bătea inima. Luă pachetul meu dintr'un coș ce era acolo. Deschise ușa fără să se facă zgomot. Afară văzu culisul. Îi dăde pachetul. Îmi pusei ghetele, dede un bacșiș gras lui Giafar și îndată hotelul rămase în urmă-mi ascuns de umbra nopții.

„La un colț de stradă zărirăm o umbră neagră. Culisul scoase un mic tipăt șuerător, la care primi acelasi răspuns și după o clipă, Rowley îmi strângea mîna cu putere. Culisul luă și pachetul lui și fără să scoată un cuvânt dederăm fuga la port.

„Îndată ieșirăm din umbra caselor, care în această parte a orașului sunt mai singuratică; dar pomii ce mărgineau bulevardul, care ducea la port, ne ocrotiră cu umbra lor. În sfârșit, după un marș repede de vr'o 2 mile engleze, zărirăm umbra neagră a unei corăbii, ce era ancorată în fluviu. După ce culisul își luă plata, o donie ne luă în primire și ne duse pe bordul corăbiei, plină de pelerini, ce mergeau spre Hurdwar.

„Pilotul ne primi prietenește, ne arătă saltelele destinate nouă, sub un fel de ascunzătoare, împinse apoi niște baloturi de marfă în fața deschizăturii și mișcarea corăbiei, precum și cântecul minunat de monoton al pelerinilor ne spuse că corabia și-a reluat drumul, în băția vântului favorabil, ce-i umfla pânzele. Pe noi însă ne cuprinse un somn adânc, întremător, după ce mai întâi îi împărțai lui Rowley pe scurt cele ce crezu de cuviință, în ceea ce privea sentimentele exprimate de căpitan, și după ce mă recomandai, pe mine și pe Rowley, Domnului, în rugăciunea mea.

„A doua zi dimineată, comandantul corăbiei — un indian cu înfățișarea de om dibaci și experimentat, intră în ascunzătoarea noastră ca să ne aducă dejunul, ce constă din smochine, tamarine și alte fructe proaspete. Ne liniști cu totul în privința discuției pelerinilor, spunându-ne răzând, că a stărnit mila lor pentru noi, prevestindu-le — încă înainte d'a veni noi pe munte, un basm aventuros, ca și cum am fi urmărit și siliți să fugim. Puteam fi siguri că nici unul nu mă va trăda. Deși aceste cuvinte ne liniș-

tiră într-o câțiva, eram totuși departe d'a nu duce nici o grijă, ba chiar creșcu mai mult spre seară, când corabia ancoră lângă un sat și toți pelerinii se deteră jos, ca să-și facă rugăciunea într-o pagodă din apropiere, acolo, pe țărmul Gangelui și să facă baie în apa lui sfințită, un mijloc răcoritor, la care însă prevederea ne sfătuia să renunțăm.

„D'abia eșiseră pelerinii din pagodă și sfârșiseră cu mulțimea de ceremonii ce însoțesc spălarea lor în fluviu și se pregăteau să aprindă focul pe țărm, ca să-și gătească cina frugală, ce constă din orez fierț și apă sărată, când apără primarul satului și anunță pe căpitan că primise ordin să inspecteze orice corabie, ce va ancora, de oarece fugiseră doi inși din echipajul unei corăbii de comerț și că trebuia să-i prindă de oarece și răsplata era mare de tot.

„Pilotul îl asigură cu multe vorbe că pe bord nu mai era nici un suflet, atară de matrozii; d'altminteri și pelerinii puteau s'o spuie; totuși nu se opune, dacă el vrea să inspecteze corabia și donia lui stă la țărm gata să-l ducă la corabie. Indianul își îndeplini datoria, venind pe bord, însă șiretul și îndemânatecul comandant știu să întoarcă în așa fel lucrurile, că el nici nu observă măcar ascunzătoarea noastră. Se întoarse iarăși pe țărm și nouă ni se ridică o piatră grea de pe inimă. D'abia acum matrozii dădură baloturile ceva mai la o parte, ca să eșim din colțul cea strâmt de ne înăbușeam și să ne mai răcorim în aerul curat al nopții.

Același lucru se repetă și a doua seară și în cele următoare, în toate locurile unde ancorarăm. Totdeauna comandantul reuși să scape din greaua situație, în care se găsea, mulțumită țesăturii lui de minciună. Aceste cercetări ne făcure să înțelegem oarecum ceea ce ne aștepta în orașul Benares, unde poliția engleză fără îndoială trebuia să descopere urma noastră și să ne predea căpitanului Ball.

„Starea în care ne găseam ne dădea mult de gândit. Chiar Rowley, a cărui înțelepciune știa totdeauna să găsească mijlocul să iasă din încurcătură în momente de grea cumpănă, deveni tăcut și căzu la gânduri.

„Cerurăm în sfârșit sfatul comandantului.

— „Sahib, zise el lui Rowley, nu vă sfătuesc să mergeți la Benares. Acolo dați peste tunicile roșii (cum zic englezilor indienii pe care nu-i iubesc) și veți fi predați prigonitorilor dv., care după cum se pare ar da nu știu cât să vă aibă iar în mână. V-aș sfătui așa: rămâneți în satul unde vom ancora azi; primarul d'acolo mi-e prieten. Pentru un bacșiș bun, o să vă găzduiască vre-o patru săptămâni. Atunci mă întorc cu donia din Benares și vă voi mai ține ascunși câțiva timp în căsuța mea singuratică, până trece orice pericol; căci îndată ce căpitanul dv. pleacă — ceea ce trebuie să facă, de vreme ce musonul a început să sufle — atunci nici un câine nu vă mai latră și vă puteți

întoarce fără grije la Calcuta. Nu sunteți cei dintâi, pe care i-am ajutat în felul acesta, încheie el cu un surâs șiret.

„Ne sfătuirăm împreună, dar neputând găsi un alt mijloc de scăpare, primirăm propunerea lui.

„După ce socotirăm cât durează călătoria la Benares și ne dădurăm seamă că știrea despre fuga noastră ajunsese cu mult mai înainte de cât vom ajunge noi, văzurăm că mijlocul ales era ceea ce aveam mai bun de făcut.

„După o zi grozav de călduroasă, când eram aproape să murim de sete și de înădășală în ascunzătoarea noastră, soarele se coboră în fine după pădurea bătrână, ce acoperise țărmul Gangelui toată ziua.

„Cerule era galben ca șofranul. Nici un nor nu mai plutea d'asupra-l. Vântul adia mai răcoritor d'asupra apelor încrețite ale Gangelui, pe lângă țărmul căruia înflorea lotusul minunat de frumos dar și crocodilii stăteau lungiți, cu gurile largi, căscate de li se vedeau dinții, pe bancurile de nisip ș'abia la apropierea corăbiei s'afundară în apă.

„Respirarăm mai liber. Speranța că vom scăpa de urmărire ne umplea de bucurie. În sfârșit, d'asupra vărfurilor măslinilor, ce înconjurau satul, se zăriră înălțându-se cele patru turnuri ale unei pagode a zeului Mahades. Se repetă aceeași scenă din fiecare seară, cu deosebire că comandantul nostru dete fuga la primarul satului, a cărui casă se afla în mijlocul celei mai frumoase plantații de orez, bumbac, indigo și trestie de zahăr. Zăbovi mult. Noaptea se întinse peste apă și peste țărm; acolo se desfășură privirilor noastre tabloul pitoresc al pelerinilor, ce-și pregăteau cina sub corturi; mulți din ei se scăldau încă în fluviu, unii îngenunchiau îndeplineau rugăciunile religiei lor, alții se întindeau pe covoare și pe saltele să se odihnească, căci în zorii zilei trebuiau să plece mai departe.

„În sfârșit comandantul se întoarse.

„Începu să ne arate pericolele, la care se expunea prietenul lui, greutatea ce-i pricinuia ascunderea noastră și grija ce va trebui să aibă să nu afle brahminul *).

„Toate fură spuse pe îndelete și se vedea cât de colo că n'avea alt scop de cât să ne facă să urcăm cât mai mult prețul serviciului, ce ne făcea prietenul său.

„Rowley îl întrerupse supărat. „Ți-am plătit călătoria până la Benares și acolo mergem, fie ce o fi!” zise el cu tărie și se îndreptă spre ascunzătoare.

„Băgați de seamă că comandantul nu se aștepta la acest răspuns categoric și că rămase uimit. Întoarse iute vorba, zicând: „Sahib, repede te superi! Și de ce? Lucrul s'a făcut, și cred că nu trebuie să vă plângeți în ceea ce privește plata.

— „Bine, atunci plătește-ne ceea ce ți-am dat mai mult, de vreme ce nu mergem la Benares, zise Rowley.

„Aceste cuvinte îl puseră în încurcătură. Cu un potop de cuvinte, căuta să ne încredințeze că cumpărase provizii și pentru noi, că nu putuse întrebuința pentru mărfuri spațiul unde ne ascunsesem noi; scurt se întoarse și se suci ca un șarpe și ne lăsă să observăm că folosul n'ar fi de partea noastră, în caz când am fi descoperiți. Spuse că n'avea de

*) Preotul indian din pagodă.

când să ne trădeze și ne promise să ne ia de geaba pe donia lui, la Calcuta, când s'o întoarce din Benares, cu condiție ca noi singuri să purtăm de grije de proviziuni.

„Rowley, căruia prea puțin îi păsa de banii plătiți mai mult și care nici nu se gândise serios să-i ceară înapoi, se învoi cu el și la miezul nopții, când totul dormea în liniște adâncă, când chiar sub corturile pelerinilor amuțiseră și ultimele murmure de rugăciune, plecaram la țarm și mergând în urma comandantului, ajunserăm în sat; acolo ne duse în casa celui ce se oferise să ne găzduiască.

„Era o clădire spațioasă, cu un etaj și cu o grădină, înconjurată de zid.

„In dosul casei, acoperit aproape pe de-antregul de zid, se întindea o prispă cu parmaclac, ce dădea în grădină. Doi smochini își întindeau ramurile lungi și mlădioase d'asupra acestor prispes, căreia de obicei i se zicea verandă și o acopereau cu frunze mari și dese atât de bine în cât nici razele celui mai arzător soare d'amiază nu puteau pătrunde prin ele. Sub acest balcon, sau în această verandă, care ținea cât tot latul casei, se deschideau ferestrele odăii noastre, de care ținea o bucătărie tot atât de mică și despărțită de corpul casei.

„Deși veranda era grosolan lucrată, totuși răcoarea ce ținea ea era un bun de mare preț în această țară, unde arșita apăsătoare te istovește. Și mai ales, mica noastră locuință era o ascunzătoare sigură, cum abia am fi putut găsi alta, chiar dacă am fi stat să căutăm.

„Ne învoisem cu gazda să ne ofere locuință și ascunzătoare, iar noi aveam să îngrijim de hrană, căci prepararea mâncărilor europenești i-ar fi spurcat, de vreme ce ei aparțineau unei caste superioare. Acest lucru ne convenea de minune, căci nimic nu era mai chinător decât plictiseala, la care ne condamna starea noastră. E drept că grădina ne procura oarecare distracție, dar ziua era lungă și apoi nici nu era cuminte să mergem acolo. Gazdele erau doi bătrâni fără copii, care ne ofereau cu amabilitate toate serviciile permise de ciudata religie a acestui popor. Ne instalaram deci gospodărește și reușirăm, atât era cu putință să petrecem vremea plăcut și, pentru c'aveam Noul Testament printre lucrurile mele, chiar ne-a folosit sufletește. Seara și dimineața ne făceam rugăciunea și timpul liber îl ocupam cu cititul și cu povestiri din viață. Așa trecură cele patru săptămâni hotărâte de comandantul doniei. Gazda ne spuse, ca să ne liniștească, că cercetările împotriva-ne încetaseră cu totul.

„In sfârșit, într-o seară sosi mult așteptatul comandant cu doi matrozii, pe care îi angajase pentru vâslit pe donia lui. Aduse din Benares niște lucruri, pe care i le cumpărai, adică o minunată pușcă cu două țevi, o pungă de alicie și o cutie cu praf, foarte frumos lucrate, produs europeanesc. Zicea că le cumpărase; dar prețul prea mic față de valoarea lor spunea altfel. In tot cazul erau de mare folos pentru siguranța noastră în timpul călătoriei. Afară de asta și el era destul de destoinic în mânăuirea armelor, lucru ce ni-l probă doborând dintr-o singură lovitură, spre marea spaimă a gazdei, o pasăre ce stătea pe buchetul din vârful unui palmier. Mărturisesc că n'as

fi putut-o nimeri, deși nu eram prost țințas și deși câștigasem oarecare premii, în alte timpuri, pentru dibăcia mea.

„Chiar a doua zi de dimineață părăsisem satul, plecând cu donia peste care era întinsă o pânză, ca să ne ție umbră. Pentru că acum mergeam în direcția curentului și deci mai repede, trăgeam la țarm de la 9 dimineața până seara la 5 ori unde găseam vreo pădure umbroasă să ne odihnim sau unde vreo giultrie ne oferea adăpost.

„Aceste giultrii în mare parte sunt niște clădiri stinghere, ai căror 4 pereți goi sunt acoperiți d'un coperiș. De nimeni locuite, ele erau un adăpost călătorului, pentru care acesta binecuvintează pe cel ce le-a făcut. Sunt cam în felul caravanseraurilor din celelalte părți ale Asiei, din Persia, Arabia și mai ales din Turcia asiatică, unde se găsește ridicată, la anumite depărțări, în drumul caravanelor, adică pe acele drumuri unde merg întovărășiți mai mulți călători, alcătuiind ceea ce se chiamă o caravană, care nu găsește alt adăpost de cât cortul ce-l poartă în spate, cât ține pustiul de mare. Giultriile sunt ceva mai mici de cât caravanseraurile. De regulă sunt zidite de particulari în urma vr'unui legământ

sau din dragostea de oameni și oricât de simplă ar fi alcătuirea lor, corespund scopului binevoitor al celui ce le-a zidit și orânduit. Dacă nu găseam nicio giultrie și dacă n'aveam norocul să dăm peste vre-o pădure deasă, ne serveam de pânza ce era întinsă d'asupra doniei, făcând un cort, care ne apăra și de roua din timpul nopții și de fiarele sălbatice, de care ne mai apăram aprinzând focuri în jurul cortului.

(Va urma).

Trad. de Tomesiu-Puțna



Inchiriez PIANINE

Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —

VĂPSEA DE PĂR RAPID

GARANTAT ABSOLUT
NEVĂTĂMĂTOARE



Văpșește imediat părul cărunțit sau albit, în negru, brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural în cât nu se cunoaște de loc că părul e vâpșit. Întrebunțarea mai simplă și mai ușoară ca la orice altă vâpșea de păr.

Prețul lei 2.50. La nemulțumire se restituie imediat costul.



BONBOANE ORIENTALE

Parfumează admirabil gura

și distrug ori-ce miros urât al gurei provenit din tutun, dinți stricați sau stomac deranjat.

Cutia 50 banii la drogerii și farmaci.

Observați marca *Semiluna cu stea*, singure veritabile.

CREMA PUORA SAPUN	FLORA	POMADA Capilogen (Apă de păr)
-------------------------	--------------	-------------------------------------

TUSEA cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

*Pectosin
Iteanu*

Sticla lei 3.— La drogerii și farmacii

PURGEN

PURGATIV IDEAL
cu renume universal

De o eficacitate absolută sigură. Cutia cu 25 purgative lei 1.50. Observați ca fiecare pastilă să aibă inscripția: **PURGEN-BAYER**, singurul veritabil.

Anemia (lipsa sângelui), clorosa, neurastenica, histeria, slăbiciunea generală, vindecă

*Hemofer
Iteanu*

recomandat de prof. dr. Buicellu, prof. dr. Leonte, prof. V. Negel, Iași, și alții, ca unul din cele mai puternice reconstituente ale corpului slăbit. Sticla lei 4.



DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți vindecă sigur

PASTILELE

Nevralgine Jurist

Un flacon 2.50

La drogerii și farmacii

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Maiu, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARE IN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bui. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobilă de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihail-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10. Sucursala calea Victoriei, No. 107

UNA GARNITURA MOBILA DE STEJAR TAPISATA, PENTRU ODAE DE BIUROU

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobilă Gildener Rosenthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahonului

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 talnurele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochetă frez, cumpărate de la marele magazin de mobilă «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase.**Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche stăpnițe de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Rolier, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.**Una pendulă de perete**, de lemn lustruit, frumos ornată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biuro de import-export, București, strada Smârdan No. 29, etajul I.**O bicicletă de curse «Imperial»**, cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramfon mare**, fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Ingers», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucăți. **O lampă** uimă creațiune, model «Cometa Hailey», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.**O jardiniță** de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.**Una bicicletă «Naumann»** de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica societății Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Știrbei-Vodă, 21.**Un ceasornic de aur** 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, str. Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătao, ultima noutate. **Un ceasornic de biuro**, cumpărate de la marele magazin de bijuterii, ceasornicarie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.**Un gramfon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină**, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 54.**Una trusă** pentru damă, cu trei sticlețe și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniile ofițeri. **Trei truse** de piele fină pentru manicură. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Trei pudriere** cu puturiile lor. **Trei oglinzi nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, coț cu strada Brezoianu.**Una mașină de cusut de mână**, sistemul cel mai nou și **un gramfon** marca «Melodion Carmen-Sylvia», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramfoane: «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.**O mașină de cusut**, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, coț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weill, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.**Una mașină mare** de bucătărie «Ideal», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.**2 costume de haine** (saco), după măsura și alegerea stoffei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.**Un șarpe de aur (colier)** pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului „Universul”.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marți



CAVERNA MISTERIOASĂ. — (Vezi pag. 5608).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

CAVERNA MISTERIOASA

În Decembrie 1894, un bătrân Cafru se prezintă la oficiul guvernământului din Pretoria și ceru să vorbească președintelui Krüger într-o afacere foarte importantă.

Funcționarii serviciului incremeniți de îndrăzneala Cafrului îl conduseră la postul poliției.

După cincisprezece zile, când i se dăde libertatea, Cafrul încercă din nou să vorbească președintelui. De rândul acesta fu primit mai omenos și un funcționar care avea sentimente mai bune pentru indigenii din Transvaal, îi ascultă povestea.

Cafrul, un bătrân anume Umbanda, era ultimul urmaș al unui trib indigen absorbit de amestecul raselor, sau mai bine zis asimilat de nația zulușilor de Chaka, Napoleonul sud african.

Faptul că Cafrul își amintea de Chaka proba că avea optzeci de ani, după cum spunea singur.

Tatăl său fusese paznicul oficial al tezaurului șefului, tezaur care consta din grămezi de aur grămădite într-o cavernă. Acest aur era transportat la date fixe, de către oameni de încredere, la Delagoa, unde servea de a trafica cu porțugezii.

Când Umbanda se făcu mare, i se dăde însărcinarea de șef al escortei care ducea aurul și mai târziu fu numit paznic al tezaurului regal.

Era deci singurul care cunoștea secretul tezaurului și simțind că i se apropie sfârșitul, se hotărâse să vie în Pretoria spre a confia secretul lui Krüger, celui pe care îl considera legal ca urmaș la drepturile de care se bucura defunctul său șef. De altfel, el numea secretul său „secret regal” și nu voia să-l confieze decât președintelui Krüger.

Funcționarul, care se numea Wilson, povesti lucrul acesta președintelui și acesta se hotărâ să acorde o audiență bătrânului Cafru.

Krüger consimți să trimeată pe ginelele său, Trikie Eloff și pe generalul Juhbert în locul unde se afla tezaurul, dar Umbanda refuză. El repeta melancolic această frază: „E un secret regal care nu trebuie confiat de cât unui rege”. Când bătrânul se înapoie în districtul său, declară cu o solemnitate impresionantă:

„Băgați de seamă... peste două luni voi fi mort!”

Aceasta fu istoria ce-mi povesti Wilson despre faimosul secret.

Trei ani mai târziu, primi o scrisoare de la Wilson în care îmi spunea că a dat de urmele lui Umbanda în districtul Krügersdorp și că era hotărât să descopere misteriosul tezaur cerându-mi concursul în această întreprindere delicată.

Nu era chiar Umbanda cel pe care îl găsisse Wilson, ci un alt Cafru bătrân anume Swazi care susținea că a cunoscut pe Umbanda de mic copil, că-l știa posesorul „secretului regal” și că prezența lui Umbanda în districtul Krügersdorp trebuie să fi avut motivul tezaurului.

Hotărâram să mergem în tovărășia Cafrului spre a inspecta regiunile coprinse între Krügersdorp și Sterkfontein.

Această regiune care e în majoritate calcaroasă, are o mulțime de caverne pline cu stalactite și stalagmite de cel mai pitoresc efect.

Swazi ne asigura că intrase într-una din aceste caverne cu Umbanda.

Echipamentul nostru era destul de curios. Ne îmbrăcasem cu cele mai vechi vestimente ce aveam și puseseam în jurul genunchiurilor și șoldurilor bucăți de stofe care trebuia să ne apere în contra loviturilor. În mâini aveam mănuși de piele groase. Pentru luminat aveam trei lanterne și o mulțime de cutii cu chibrituri. Luasem bastoane, o sfoară solidă și 3000 metri de sarmă care să ne servească să regăsim drumul la întoarcere, desfășurându-l în mers.

Hotărâsem să trimitem pe Zwazi înainte, dar el era așa de fricos în cât trebui să pornesc eu înainte.

Zwazi ne arătă o grotă în care spunea că a intrat cu Umbanda. Intrăram întâi într-un tunel întunecos care se sfârșea printr-o gaură. Wilson nu mai putea de bucurie, căci auzise de la Umbanda că tezaurul era într-o groapă.

Cum Zwazi nu voia să se coboare și Wilson era prea greu, hotărâi să explorez fundul groapei. Legat solid de mijloc, mă coborâi în întunecime.

Era un fel de puț pe fundul căruia se afla încă apă. În adevăr, nici odată în viața mea n'am avut momente mai neplăcute, mai ales atunci când dădui cu picioarele de apă înghețată, neagră ca cerneala, și pe care imaginația mea o popula cu reptile feroce și cu monștri antideluvieni. Privii cu atențiune locul unde mă aflam și văzuî cu bucurie că era, după cum prezisese Wilson, o aluviune analogă cu aceea în care se închide aurul.

Satisfăcut, cerui să fiu ridicat sus, dealungul stâncilor care îmi sdreliră genunchii și ajuns lângă Wilson, mă aruncaî în brațele lui, făcându-i cunoscut descoperirea. Fără îndoială, nu eram departe de bogăție!

Hotărâram să mă cobor din nou în puț și să caut să trec înnot pe țărmul opus puțului. Wilson și Zwazi să mă urmeze imediat.

Când explicăram toate acestea Cafrului, el începu să gesticuleze, spunându-ne că îl voim moartea, că se va îneca, de sigur, în puț!... Nici odată n'am văzut un asemenea poltron.

Mă coborâi în puț, spunând lui Wilson să-l lase singur până la înapoierea noastră. Wilson însă nu voia. Auzii deasupra mea o discuție vie urmată de un sgomot surd. Un gemăt lung și o cădere în apă, aproape de mine. Cine căzuse? Wilson sau Cafrul?... N'avui timp să mă gândesc mult, căci auzii vocea lui Wilson strigându-mi de sus:

„Bagă de seamă! Cafrul e în apă și e înarmat cu o daltă!”

Mă aflam în întuneric, incapabil să mă apar. Trecu un moment de grije mor-

tală... Nimic. Nimic de cât o tăcere oribilă.

Unde o fi dobitocul!... urlă Wilson. Nu putui să-i răspund neștiind nici eu ce s'a făcut. Îl strigarăm și nu primirăm nici un răspuns de cât ecoul surd al cavernei umede.

Atunci ținurăm sfat, el sus și eu jos, spre a ști ce trebuia să facem.

Mărturisesc că doream să mă întorc sus cât mai repede, căci dispariția Cafrului mă impresionase în mod neplăcut.

Wilson, din contra, voia să continue explorarea.

Pentru a-i fi pe plac, consimții să examinez țărmul. Peste tot stânci calcaroase, neoferind nici o deschizătură. Dacă Umbanda venise vre-odată pe acolo, de sigur că cunoștea un drum secret.

Descurajat, mă urcai sus și în vreme ce îmi uscăm hainele, Wilson îmi povesti lupta sa cu Swazi. Acesta după ce refuzase să ne urmeze, se înarmase cu o daltă și încercă să lovească pe Wilson pe la spate. Din fericire Wilson băgă de seamă și cum era un boxer excelent, cu o lovitură puternică îmbrâncise pe Swazi care alunecase în deschizătură, și în urmă în apă unde, de sigur, se înecase.

Nu voi povesti peripețiile înapoierii care fură grozave ca acelea ale ducerii, de oarece ne lipsi apa.

Odată saî de două ori, adevărat supliciu de Tantal, auzirăm sgomotul unui isvor îndepărtat, dar nici odată nu puturăm să-l descoperim!

Ne urmam drumul călăuziți de sarma întinsă, când ajungând într-un loc, descoperirăm că sarma fusese tăiată!

Intrasem în grotă la cinci ore seara. Dimineața, la orele patru ieșisem la suprafața pământului, pătrunși de umezeală, zdrobiți de oboseală și mai neîncrezători ca totdeauna în povestea lui Swazi.

Puserăm caii la mica noastră gabrioleță și pornirăm spre Krügersdorp. Mergeam pe drumuri aproape nepracticabile, când Wilson opri de odată caii și-mi arătă un Cafru care eșise ca prin minune de pe un deal și fugea într-o direcție opusă nouă.

„E animalul de Swazi!” strigă Wilson.

Strigătele noastre avură ca rezultat să-l facă să fugă mai tare.

În tot lungul drumului, căutam să lămurim misterul:

Prin ce trecătoare secretă scăpase Swazi? El tăia se sarma? Cunoscut el vre-o dată pe Umbanda?

N'am putut nici odată să aflăm adevărul, de oarece n'am mai întâlnit nici odată pe faimosul Swazi!...

Arg.

ISVOARE ȘI PUȚURI

Ierusalimul către care ceremoniile rituale ale zilelor ce trecură atrag atențiunea acelor cărora le plac să călătorească cu gândul prin țări îndepărtate și pitorești, a văzut toată istoria sa dominată de chestiunea apei.

Acest oraș a suferit numeroase asedii. Asediatorii au încercat tot-

deuna să-l facă să se predea mai mult prin sete de cât prin foame.

Apa se găsește, atât în jurul Ierusalimului cât și în interior, în fântâni și cișmele.

În apropierea bazinurilor turcii au zidit Kalaar-el-Burack, sau *Castelul Bazinurilor*. El a fost fondat de Kalam și e ocupat de soldații turci însărcinați cu paza apei. Apele provin

voare antice ascunse. Acela al lui Ezekias a fost primul. Turcii îl numesc Birket-el-Batrak. El a ajutat evreilor să nu moară de sete în timpul asediului lui Titus.

Ar fi prea lung aci să menționăm toate izvoarele curioase care înconjoară Ierusalimul.

Cișmelele care sunt basinuri alimentate de ploaie, furnizează apă poporului Ierusalimului. Cea mai celebră e aceea din care Samariteanca dădu să bea lui Crist, când era urmat de mulțimea.



Castelul bazinurilor

Fântânele provin din izvoare naturale, și sunt mai totdeauna basinuri unde apa vine din văile care înconjoară orașul. Printre fântânele cele mai celebre sunt Izvorul Ezekias și fântânele lui Solomon.

din valea Hebronului unde s'a născut Samuel și David și unde fură îngropați Abraham, Isac și Iacob.

Izvorul Ezekias fu descoperit de curând. Intr-o zi niște preoți europeni ridicară o piatră, în speranța

Una din cele mai splendide călătorii care se poate face, este pe coasta Dalmației unde munți enormi se ridică până la cer. Peste tot capuri, golfuri, stânci. Vegetația aproape de loc sau prea puțină, afară de părțile de pe lângă mare, unde pe terasele verzi apar arbori frumoși, vițe de vie, smochini și măslini. Cu toate acestea, vegetația e insuficientă pentru populația de pescari care este pe coastă.

Dar ce măreție aste în peisagiul muntos care se desfășoară înaintea ochilor! Vaporul «Lloydului» austriac, plecat din Fiume, merge aproape de coastă, astfel în cât nu pierzi nimic din minunata panoramă a lanțului balcanic.

După ce a traversat Quarnero, vaporul face prima haltă la scala din Zara, capitala Dalmației, care, neținându-se de continent de cât printr-o limbă de pământ, pare a fi o insulă plutitoare.

Apoi defilează orașul Spalto, vechea reședință a lui Dioclețian; insula Lexina, renumită pentru cura sa de aer, apoi faimoasa insulă Lissa, unde a avut loc bătaia navală între austriaci și italieni, la 18 Iulie 1866.

Pe o stâncă, intrată în mare, înalt și ridându-și fruntea majestuos, apare turnul Lastua, ultimul rest din castelul Lastua, atât de tare altădată.

În Spato munți stâncoși, goi, fără nici o vegetație, se înalță mohorâți și întunecoși. Mai departe, marea face un canal, care se pierde între două masive de piatră, ce se prelungește la infinit, până ce pier în nori.

Turnul castelului Lastua! Câte suferinuri, câte sbuciumări, câte patime, câte lupte nu evocă ruinele acestea?

Zidit în malul mării, castelul la început avusese cu totul un alt scop de cât al luptelor.

Palat măreț, clădit în timpul când arta, luxul și imaginația erau în floare în Grecia, Lastua strălucea în razele calde ale soarelui grecesc.

Marmuri albe, roșii, negre, verzi, toate culorile combinate cu măiestrie, formau



Fântânele lui Solomon

Fântânele lui Solomon sunt trei basinuri, construite altă dată spre a uda faimoasa *Grădină Închisă*, unde regele se preumbla cu numeroasele sale neveste. Cel mai mare din aceste trei basinuri are o lungime de 175 metri, pe o lărgime de 64 m. El are o adâncime de 15 metri.

să descopere o comoară. Piatra lăasă să se vadă o suterană, din care se prelungea o mulțime de galerii pline cu apă. Această descoperire umplu de bucurie pe rabinii țarei. Căci, ziceau ei, în Talmud e scris că adevăratul Mesia, salvatorul evreilor, va veni când se vor descoperi trei is-

un asamblu, care te lăsa să întrezești prin veacuri, o pompă și un lux desăvârșit și greoi.

Și frumoasa prințesă, care cu picioarele ei mici și albe atinge marmurile scârilor, și frumosul prinț, cu fața brună, cu părul negru și cu niște ochi atât de albaștri, cum nu mai există, au pierit de mult.

Timpul a trecut peste toate, a înmormântat totul, și încetul cu încetul, a ruinat castelul.

De demult, pe când Demiodora fermecase cu o singură privire pe prințul Zarodonte, se puse primele baze castelului. În patima-i nebună, în dragostea lui fără margini, ne mai știind cum să mulțumească toate gusturile și capriciile iubitei sale, prințul, într-o plimbare cu o barcă aurită, legănat de valurile verzi ale Adriaticei, i se păru că ghicește un gând al Demiodorei. I se păru că ochii ei se uită poftitori spre sălbatecele stânci și de a doua zi, dete planul și ordinele necesare și începu zidirea castelului.

Într'un an, cheltuind sume fabuloase, Zarodonte își văzu dorința realizată și ca prin farmec, palatul apăru alb și strălucitor.

— Demiodora, vrei tu să facem o dlimbare pe mare? Vrei tu, ca în razele palide ale lunii pline, ce lucește pe cerul atât de frumos și atât de limpede, să ne dăm uitărei, să ne pierdem din jumea aceasta? să uităm că trăim, să uităm că suntem pe pământ, să ni se dară că trăim într-o viață după altă lume, în care orizontul ar fi ochii tăi frumoși?...

Și dusă pe gânduri, cu părul ei lung și blond, răspândit pe umeri, Demiodora, într-o privire vagă și languroasă, murmură:

— Da iubite, vrea, du-mă unde vrei tu... Atârnată cu brațele mele albe de gâtul tău bronzat, mă voi pierde în calda-ți privire albastră și nu voi mai vedea și simți nimic de cât pe tine!...

Barca aurită spintecă luciul mării. Luna plină poleește totul.

Marea pare o oglindă lucie...

Demiodora dete un tipăt. Feeric, ca eșind din ape, castelul apărea alb și lucitor în razele lunii. Și cu câtă bucurie copilărească, bătând din palme, pătrunde Demiodora în sălile castelului... Peste tot marmură; coloane gigantice susțineau monștrii egipteni.

Și s'au iubit în acest paradis terestru, și-au uitat de ei și de lume, s'au transportat cu totul în lumea lor de dragoste...

A trecut iar vreme. Prințul a îmbătrânit, a murit. Prințesa Demiodora a murit și ea...

Apoi, pentru că soarta vrea așa, castelul căzu în stăpânirea altui prinț.

Acesta a purtat războaie, zidurile castelului aveau urmele loviturilor, marmura pe ici, pe colo spartă. Marea în-

roșită de sânge, cadavre atârinate de colturile stâncilor, figuri hidoase pluteau pe valuri. Și corăbiile cari se ciocnesc, se luptă, se aprind, se scufundă, fug. Apoi liniște.

Și atunci, noul posesor al castelului, intra triumfător în castel, călcând peste cadavre și sânge. Și din odăile în care Demiodora și prințul Zarodonte au gustat tot ceea ce se poate numi fericire, învingătorul își dădea ordinele lui de luptă, așeza santinelele, orânduia apărarea.

Atunci clădi turnul acela ale cărui ruine și azi mai există. Fu făcut cu scop de război, dar el, ca și castelul era, urisit să serve de templu al dragostei.

Fire omenească și slabă, dispusă tot-

deauna să cadă în mrejele iubirii, noul posesor se amorează de o copilă tot așa blondă, tot albă, tot visătoare și tot atât de amoroasă ca Demiodora. Cine știe dacă nu era o strănepoată de-a ei!...

Pe turn își făcură locașul dragostei lor. Și când într-o zi, prințul plecă la război pentru a nu se mai întoarce, iubita lui rămase în turn, plângând dragostea lor pierdută, viața ei moartă.

Și într-o zi, când desperată de atâta așteptare, iubita prințului se urcă în turn, și în mijlocul unei nopți senine și fără lună, ca în prima lor seară de iubire, ea se aruncă în mare.

În urma ei se formă un cerc enorm de apă, apoi nimic.

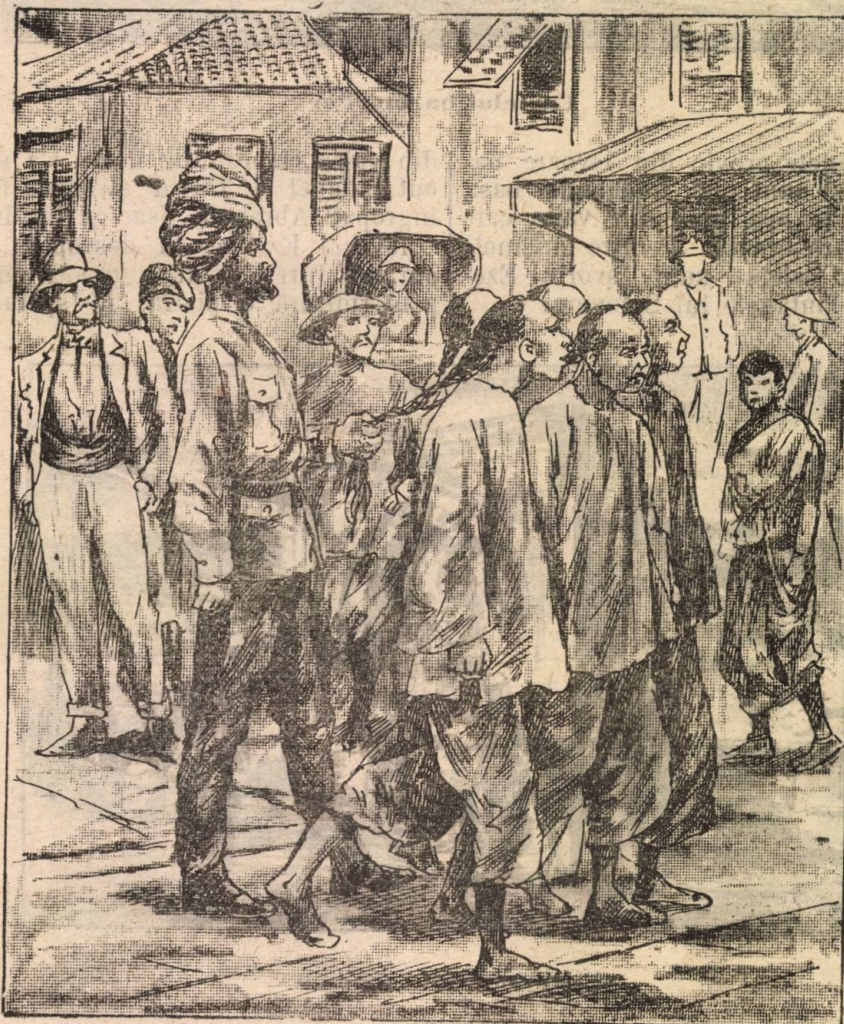
Victor

Sikșii preferă pe chinezii cu coadă

Obiceiul chinezilor de a purta cozi nu datează de cât din anul 1621 când fu impus de năvălitorii mandeiuri.

exemplu vor regreta lipsa coadei poliștii din San-Francisco și Sikșii din India britanică.

E o bucurie a oamenilor de diferite rase care se întâlnesc în Singapur, să vadă un sikhs arestând și



Poliștii ducând de coadă, la arest, mai mulți chinezi.

Dispariția acestui apendice neelegant ne bucură ca o victorie a libertății asupra tiraniei.

Sunt însă regiuni, afară din China, unde se va regreta lipsa coadei; de

conducând în închisoare vre-o jumătate duzină de chinezi. Aceștia săi că au furat ceva din mărfurile descărcate din vapoare sau din cele expuse dinaintea magazinelor; numai

de cât sikhșii voinici și temuți apar. Cu un gest larg ei apucă toate coadele care le ajung.

Tărând după el de coadă pe primul chinez prins, pornește în urmărirea altora. Dacă chinezul, dintr'un sentiment de fraternitate de rasă, aleargă încet, sikhșul îl trage de coadă făcându-l să scoată strigăte de durere. Ast-fel aleargă după un al doilea, după al treilea, etc.

Când crede că a pus mâna pe destule coade culpabile, conduce pe proprietarii lor la închisoare. Când numărul coadelor e prea mare, atunci le împletește pe toate la un loc și le ține legate de o sfoară. Trecătorii, de ori-ce rasă, afară de chinezi, râd cu hohote când văd trecând un cortegiul așa de bizar; obișnuiți cu aceste spectacole în Singapur, surâd și trec înainte.

Ce vor face ei de aci înainte când vor trebui să aresteze pe chinezii hoți sau vagabonzi? Căci, după cum am spus mai sus, cozile încep să dispară. Îi va prinde cu o sfoară de gât? Nică un sistem nu va fi bun ca sistemul coadelor, și Singapurul va pierde mult din pitoresc.

PIEILE ROȘII

Indienii când sunt copii mici, neputându-se ține pe picioare, mamele lor îi duc în spate, înfășurați în cârpe. Dacă e fată, tatăl de abia se



Un indian cu fiul său.

uită la ea; dacă e băiat, așteaptă cu răbdare momentul când începe să păsească și atunci începe educația lui. Micul indian știe aproape în același

timp să meargă și să se ție pe un cal. În urmă începe să se exerciteze să tragă cu arcul. Copiii poartă ca și părinții costume curioase din piele de căprioară, împodobite cu pene.

Astăzi micii Piei Roșii visează să devie gentilomi cu costume de tăietură modernă. În orașe, ei sunt groomi, vizitii, feciorii, etc.

IMPRESII ȘI NOTE

București—Viena—Münich—Zürich—Davos

Mi se făcuse dor de ducă, de drum lung, de țărături și aer străin. Hotărârile bune le ia repede: câteva lucruri, trebuincioase călătoriei la geamantan, pașaportul și gata! În ajunul Crăciunului, când străzile Bucureștiului pălpăiau de lumină, forfoteau de lume și copii ce umblau cu bună dimineată, cântau voioși prevestirea nașterii Mântuitorului, noi ne îndreptam spre gara de Nord, unde grămădeala de lume era și mai mare. Socoteam însă că în vederea sărbătorilor, toți pleacă spre cămin, unde e tihnă și în bucurie pot sărbători datinele vechi.

La gândul că mă despart de cântecele și obiceiurile țarei, că nu voi vedea intrând sgribuliți și plini de zăpadă, copilașii cu sorcova, nici nepoții nu s'or mai face zopor pe mine cu florile lor de hârtie urându-mi: tare ca măruș, iute ca piatra, cum ziceau în alți ani, din fuga și pe dos, că nu s'or mai grămădi curioși la fereastră să vadă steaua trecând în seara Crăciunului, că nimeni nu-mi va zice: „La mulți ani, măicuță“, mi se umpleau ochii de lacrimi.

Suspînând mă urcai în tren.

— De ce ești tristă? mă întreabă tovarășul, parcă mergi fără voce.

— Nu știu, dar simt părere de rău că plec din țară tocmai de sărbători! Să nu ropotesc eu azi, ca în alți ani, după ale gure; să n'aștept cu nerăbdare pe nimeni. Să fac Crăciunul pe drum; în vagonul-restaurant cu toți indiferenți, cari și-au serbat poate și Anul nou!

— Eh! lasă, lasă! știu că-ți pare rău că n'ai să mănânci sarmalele faine din alți ani... În schimb o să mănânci francfurți la München!

Și zicând acestea închise ușa compartimentului care amenința să se umple de lume. Sala vagonului însă gema de hamalii, cari încărcăți de sacuri, pachete și cutii enorme, trăgeau cu putere ușa căutând locuri potrivite pentru toate. Unii plecau, alții veneau, toți aruncau priviri cercetătoare la plasă.

— Aici conită, cincă colete, zicea hamalul, scoțându-și șapca.

— Păi, bine văd că e plin, unde o să stăm cincă persoane? Noi mergem la Nisa, nu e colea, trebuie s'avem loc, ce e jucărie! se văeta o cucoană grasă care abia sufla urcându-se.

— Până la Nisa mai schimbați d-stră vagonul, răspunse hamalul, așteptând plata.

— Stați să vie bărbatu-meu, o fi la bagaje, bată-le focul, de! Nisa e aia, nu poți să nu-și iei de toate. Ba, una, ba alta, se umplu cuferele.

În timpul acesta se urcară și ceilalți patru: două femei și doi bărbați, după care se tot uita cucoana cea grasă.

— Bine soro, ce mai făcureți jos, vreți să se ocupe locurile și să stați în picioare până la Nisa, îi muștră dânsa.

— Ci ca stai femei s'ajungem întâi la graniță, îi răspunse unul din tovarăși.

În timpul acesta, lumea umbla grăbită în toate părțile, mașina sforăia cu putere, conductorul strigă: „Poftiți în vagoane domnilor“, pregătindu-se toți de ducă.

Una din cucoane numărând pachetele și geamantanele ce stau grămadă peste tot, strigă ascuțit:

— Aoleo Matache, zi să nu plece, nu știu unde mi-a pus cutia cu pălărie! N'ai văzut-o madam Costescu dragă, o pălărie mare cu patru pene. Asta, ce zic și eu, o cutie mare de la madam Emilia, scria pe ea numele meu. Matache, fuga jos, cutia! Nu mă nenoroci, n'am cu ce umbla până Nisa.

Trenul însă porni spre marea frământare a doamnei ce eșise pe sală, împingând pe toți și cercetând toate compartimentele, când în sfârșit, își văzu cutia pe platforma vagonului de clasa III-a. Sala vagonului în care erau fiind plină, iar cutia doamnei fiind cât un rezervoriu de păcură, hamalul găsisese locul potrivit numai pe platformă.

— Uite-o dragă! strigă bucuroasă. Bată-l naiba de hamal! Dobitocei mai sunt ăștia de la trenuri, soro! Auzi unde să-mi jue pălăria mea cu patru pene! adăogă supărată.

Tocmai trecea controlorul, însoțit de șeful trenului, care auzind grațiozitățile d-nei, zise zâmbind:

— La Chitila trebuie adăogat un vagon de bagaje.

Doamna se luptă cu cutia în toate clipurile, dar n'avu cum s'o așeze mai bine de cât d'asupra unor pachete care astupau trecerea prin coridor și intrarea în compartiment, astfel că tot drumul până la Predeal, fu motivul nemulțumirii călătorilor, ce abia se strecurau pășind peste cutia doamnei, înfricoșată de câte ori un picior nu-și găsea loc și amenința să-l strivească cele patru pene.

În sfârșit, trenul își luă iuteală. Câmpiile albe scilipeau la lumina geamurilor, sârmele telegrafice se țeseau în sus și'n jos, îngroșate de geruală, stâlpii fugiau fantastic, iar coloanele de scântei aprinse ce ieșeau nebune din gura locomotivei dădeau ochiului iluzia unui cup-tor incins.

Fiecare ședea potolit în colțul său. Numai ce răsare una din cucoanele ce mergeau la Nisa.

— Soro, eu zic să mănâcăm. Ia dă, Matache, geamantanul cu ouă. Nu ăla, ălălalt. Acolo sunt mandaline.

— Da, pațacurile un' le-ai pus Sițo? în-trebă soțul.

— Alea le-am dat Mariței să le pue în coș, cu franzelele și sarea. Ia dă 'ncoă să caut eu!

Și Matache începe să defileze pe dinaintea noastră, când cu geamantanul cu ouă, care nu erau mai puține de cât 100, când cu cel cu mandaline, când cu coșul cu pașăcării și franzele. Soția sa, madam Costescu, le deschide pe rând, scoate toate bunătățile din fiecare, le întinde pe șervete, destupă o sticlă, dă la fiecare cuțite și imbie toată ceata să se strângă mai aproape, ca s'ajungă la suncă și la ouă.

— Sițo, da sarea? întrebă bărbatul.

— Sarea, îți spusesei am dat-o toantei de Marița s'o pue în coș. Ia caut-o, dragă madam Miesescu, că ești mai aproape. Nu e? Să știți că dobitoaca ne-a făcut pontu! Ce facem fără sarea?

Și se învârtiră toți pe lângă coș, pe lângă geamantane, — sarea nicăeri!

— Om mânca odată și fără sarea! zise hotărât madam Miesescu.

— Cum focului soro? răspunse coana Sița; și se apleacă, noroc c'am luatără un geamantan de mandaline, să tot mănâcăm și să ne frecăm pe mâini cu coji, de ni s'o face rău! Un coș cu ouă, un geamantan cu portocale, altul cu salam și franzele, plus sticlele și alte necesarii, călătoreau gratis peste picioarele noastre! Eram complectamente turtiți. N'aveai să-ți tragi sufletul de coji de ouă, firimituri și hârtii.

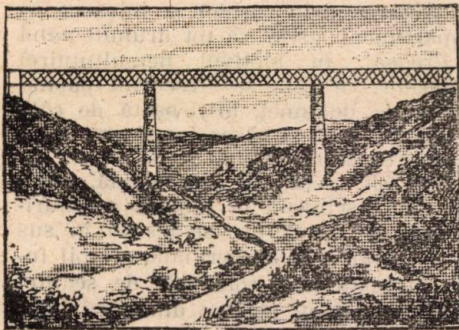
Noroc că fereastra lângă care stam îmi oferea spectacolul fermecător al munților către care alergam cu toată iuteala. Razele lunii se respira molatic printre șirurile de brazi pe a căror cetini despletite, se așeză fâșii de vată albă, iar potecile și rămurelele scânteiau în bătaia lunii pudruite, ca o pulbere de mărunte diamante.

Ce-or mai fi făcut tovarășii noștri de drum nu știu. Că de la graniță despărțindu-ne, le-am pierdut urma. Noi nemerirăm iar prost până la Brașov, unde trebuia să scoboare o bună parte din călătorii și până unde sezurăm ca sardellele, strânși unii lângă alții.

(Va urma).

Ninetta-Târgoviște.

Cel mai mare viaduct din Franța



Cel mai mare viaduct din lume

Ilustrația alăturată reprezintă cel mai mare drum de fier peste o apă. Viaductul e construit de inginerul Chatelier deasupra râului Sioule, la o înălțime de 132 m. 50.

N. Vt.

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

Auzeam de multe ori răgetele tigrului; nu rare ori hienne șirete se furișau în jurul lagărului sau trupe de șacali flămânzi îl înconjurau urlând. Aceștia au obiceiul să se ție de urmele leului și tigrului, să se ospăteze cu ceea ce lasă stăpânitorul acestor păduri, după ce și-a potolit foamea cu vreun bivol.

„Era prima după amiază, când ne odihneam la marginea unei păduri. Găsisem nucii de cocos, pisaugă, smochine, tamarine și o mulțime de fructe scumpe, de care nu se bucură de cât animalele pădurii. De luni de zile nu mai gustasem carne și stomacul nostru de european ar fi dorit astfel de hrană obșnuită. Îmi luaș pușca pe umăr și mă afundai în pădure, unde trăiesc mulțime de găini și porumbei sălbatici și păuni cu vocea urâtă ademenesc pe vânător. Nu intrasem încă bine în deseu, când o minune de pom îmi atrase toată atenția; mă uita la înfățișarea lui. Era un banian sau banan, cum i se mai zice, un pom ce te face să vezi în toată splendoarea înțelepciunea ziditorului, bunătatea și iubirea lui față de creaturile sale, tocmai în aceste ținuturi dogoritoare.

„N'are fructe răcoritoare și sățioase, totuși e mai de preț de cât cel mai de preț pom, prin umbra și adăpostul ce dă. Până atunci nu mai văzusem, sau cel puțin nu mai privisem cu luare aminte un astfel de pom. Acum îl aveam în față și ocupa atâta loc cât ar fi ajuns pentru un sătuleț, așa cum nu rare ori se întemeiază, pe sub crengile lui, în interiorul Indiei; îl aveam acum în fața ochilor și un ah! de admirație scăpă de pe buzele-mi.

„Un trunchiu principal străvechiu, spintecat de par'că ar fi crescut la un loc și s'ar fi împletit șapte-opt trunchiuri, de o grosime cum nu mai văzusem alt arbore la fel, forma centrul acestei minunate clădiri de frunze și se ridica în aer până la o înălțime uriașă, deși nu tocmai drept ca lumânarea, cum e trunchiul mândrului palmier, care se ridică fără ramuri până la o înălțime ametoitoare și poartă tocmai sus de tot fructele și coroana lui de frunze.

„Cam la o înălțime de 12 până la 15 picioare, pomul trimite în toate părțile, până la o mare depărtare, crengile sale drepte ca brațele balanței. S'ar încovoia însă la pământ din pricina ramurilor și frunzelor, dacă atotputernicia lui Dumnezeu nu le-ar fi dat un fel de proptea, așa cum nu se mai găsește la nici un alt copac din lume. Adică din crengile cele drepte ca brațele unei balanțe cresc rădăcinii aeriene, care se îndreaptă vertical spre pământ și tind să-l ajungă. Cum l'a atins, se infig în pământ și se impuțernicesc. Cu o iuteală, care nu se vede de cât în ținuturile calde, din fiecare firisor de rădăcină crește cu timpul un trunchiu puternic și gros, care nu numai că poate susține astfel creanga, ba încă-i dă sucuri hrănitoare și puteri de viață nouă pe lângă sucul ce-i trimite trunchiul principal. La oare care depărtare de această rădăcină aeriană, prefăcută în

tulpină, iese iar un alt firisor de rădăcină și în decurs de câțiva ani se prefăce un trunchiu sprijinitor și hrănitor. Prin aceste tulpini noi primesc crengile puteri noi de viață, se întind în toate direcțiile, cresc și se împletesc ținându-se mereu la aceeași înălțime cu celelalte crengi crescute din trunchiul principal, care sunt purtate și susținute în același fel de rădăcinile aeriene crescute pe ele.

„Astfel acest arbore minunat se prezintă ochilor ca o clădire sprijinită pe coloana de stinghere, pe al căror capitelu, crengile bananului par a fi așezate și împletite artistic și totuși, natura lui e să crească așa și nu altfel și deasupra omului, ce păsește prin aceste săli de propilee verzi, se întinde cel mai des acoperiș de frunze, prin care nu poate pătrunde, nici o rază de soare și ploaia de abia își poate face drum. Dar ceea ce e mai uimitor, e că deasupra tavanului orizontul de frunze, ce se razimă pe sufele sale de colonade, pomul trimite de jur împrejur un al doilea cerc de frunze, care au aceeași direcțiune, dar care nu se întind până la așa mare distanță ca cele dintâii, de jos. Acestea trimit și ele dela înălțimea însemnată, unde se găsesc, rădăcinii aeriene, care străbat prin acoperișul de frunze al primelor crengi și caută pământul ca și primele și devin tulpini sprijinitoare; ele formează un al doilea etaj al casei celor verzi. Ba încă, uriașul în fața căruia se așeză uimit, avea un al treilea etaj, la fel cu cele două dintâii.

Pentru că aceste tulpini și tulpinițe, crescute din rădăcinii aeriene, nu poartă frunze, nici ramuri, arborul avea mai mult înfățișarea unei minuni de arhitectură artistică. Rămăseși uimit îndelungă vreme, fără voie îmi împreună mâinile și rosti cucernic: „Stăpâne, ce multe și mari sunt lucrurile tale; pe toate le-ai orânduit cu înțelepciune și pământul e plin de bunătățile tale! Numele tău fie în veci laudat!”

„Cu greu mă despărții de pomul acesta; mai târziu am văzut mulți la fel, ba chiar eu însumi am avut unul, tot așa de uriaș, în fața casei. În fine plecai să cauți vreo friptură pentru cină. Mă afundai mai mult în pădure, unde părea că picior de om nu-și mai lăsase urma în glie. Nu făcu o sută de pași și zării pe crengile uscate ale unui pom stând câteva păunițe, iar în fața lor pământul își rotea coada-i splendidă. Glonțul doboră pasărea mare și grasă, dar păunițele abia pârură mirate, nici măcar nu se speriară. Se uita la pământul ce bătea din aripă și rămaseră la locul lor și abia după ce mai căzu una din ele doborâtă la pământ zburaseră celelalte.

„Tocmai voiam să ridic prada și să mă întorc iar la cort, pe țărmul stâncos al Gangelui, când deodată, din trestile mocirlei, ce se găsea la câțiva pași, răsună un urlet, cum nu mai auzisem altul la fel; în același timp, apărură dintre trestii niște trupuri groaznice, negre și fioroase și mai întâi distinsei niște capete îngrozitoare și niște ochi ce păreau a vărsa foc.

„Păsările îmi picară din mână; genunchii îmi tremurau și simții tot sângele din trup năvălindu-mi la inimă. Eram să mor de spaimă. Și ce era ceea ce mă umpluse de groaza morții, așa cum nu mi se mai întâmplase niciodată? O turmă de bivoli sălbatici, cari se culcaseră în mocirlă, ca să se apere de arșiță și căutați să fugă mai departe, speriați de zgomotul celor două împușcături ale mele. Trebuia să mulțumesc lui D-zeu, și o și făcui, că această turmă de animale sălbatice nu zăriră pricina sperieturii lor, pe cel ce le turburase: odihna. Urlați pufuind și trăsând, cu capul în pământ, cu coada în vânt, la o depărtare de vre-o 500 pași înaintea mea, ca să-și caute drum la umbră mai deasă, printr'un luminiș de pădure și auziam din depărtare pârâitul vreascurilor, prin care-și deschidea drum copita lor distrugătoare.

„Recunosc că trecu timp, până să fiu în stare să-mi încarc iar pușca și să duc cele două păsări, acolo unde Rowley mă aștepta îngrijat că întârziase mult. Mă întrebă înspăimântat ce mi se întâmplase de eram încă galben ca turta de ceară. Pe când smulgeam penele prețioase din corpul cel gras al păsărilor, îi povestii, ce pățisem și ce văzusem. Răserăm împreună mult și pe când puneam pasărea într'un fel de frigare de lemn, făcută de mine, Rowley, înarmat cu pușca, dete fuga în pădure, ca să privească mai de aproape minunea Creatorului, bananul uriaș. Admiră la rândul pe creator în opera sa și târzie vreme încă, tot mai vorbeam de minunile Domnului din splendida împărăție a plantelor din India.

„Cel 3 hinduși, ce priveau cu scârbă pregătirile noastre pentru gustoasa cină, ce inventasem, își aprinseseră un alt foc la oarecare depărtare, la care-și pregăteau pilaful, o mâncare simplă de orez. Când în sfârșit sosi ceasul plecării, strânseserăm resturile păunului fript și pe celălalt încă netăiat, ca să le luăm cu noi în donie și să ne putem pregăti și a doua zi o cină gustoasă, căreia de mult îl dusesem lipsă.

Așa chibzuește omul și se gândește la ziua de mâine și nu bănuiește ceea ce se poate întâmpla chiar azi. Nici nu bănuiam soarta ce ne pândea în umbra nopții apropiate.

„Comandantul era cam dârț în acea seară. Ne promisese că vom putea rămâne peste noapte într'un sat, unde vom ajunge înaintea de răsăritul lunii, dar luna își oglindea fața plină și strălucitoare în valul liniștit al Gangelui și satul nu se mai vedea.

„Înarmurile fluviului erau înalte și stâncoase și deci sigure din partea crocodililor, care ne-ar fi putut vizita peste noapte. Ancoraram într'un loc, unde se ridica, la vre-o 12 picioare deasupra apei, o pașiste verde; în juru-i se ridica rânduri de stânci în semicerc, formând ca un adăpost cu pereți netezi și ferindu-ne foarte bine de vizita nedorită a hienilor, șacalilor și tigrilor.

„Lemne erau prin apropiere și locul era așa de bun de odihnă, cum n'am găsit nicăieri. Ne urcarăm; făcurăm din vâsle câpriori și întinșeserăm pânza pe ei. Când cortul fu gata, așa de spațios că 5 oameni puteau dormi foarte bine, fără să se inghesuiască, întinșeseră saltelele pe iarbă, după ce vâsleșii se convinseseră că nu era aproape nici pui de șarpe.

„Cortul era deschis și ne apăra de sus și de la spate; la ușă aprinseserăm foc, pe d'oparte să îndepărtăm crocodilii și să omorăm muștele și țânțarii ce sbura în toate părțile; iar pe de alta să ne frigem păunul, după ce indienii vor fi pregătiți și mâncat orezul, veșnica hrană a acestui neam. Îndată pregătiți frigarea și fripsei pasărea, căci Rowley nu se pricepea în această nobilă artă, pe când îndemănarea-mi fusese recunoscută și recompensată încă din Londra. Deși nu tot așa de gustoasă ca păunul, totuși păunița fu o cină excelentă. Luarăm apoi să fumăm, pe când indienii pioși se scoborâră în valurile fluviului, ca să-și facă rugăciunea de seară și baia rituală. Stătura mai mult ca de obicei și somnul se lăsă greoiu pe pleoapele noastre, când chipurile lor, care păreau și mai mari în bătaia lunii, se ridicară în sfârșit din adâncul Gangelui. Se culcară unul lângă altul pe saltea, după ce ne strigară: „Salemul“ lor (odihnă) și îndată îi cuprinse somnul greu. Mai vorbirăm nițel și la urmă amuți și vorba și după ce mă rugai și în gând și cu vorbe, somnul îmi închise ochii obosiți.

„Să tot fi fost pe la miezul nopții, când sârrii d'odată în sus, deșteptat d'un tipăt înfiorător, scos de Rowley și în acelaș timp o lovitură mă atinse la cap și-mi răpi cu totul conștiința.

„Soarele se ridicase sus și vărsă asupra-mi razele-i dogoritoare; câțiva șacali urlau înfiorător pe creasta zidului d'asupra-mi, când mă deșteptai dintr'un somn lung și greu. Capul mă durea groaznic. Nu aveam nici cel mai mic adăpost împotriva razelor soarelui. Unde era cortul? Unde erau marinarii? Incet încet îmi adusei aminte de tot. Când mă uitați pe haine, mă văzuți plin de sânge. În juru-mi era pustiu.

„Pușca, pechețele, cu tot ce aveam, nu erau nicăieri. Acum zării și pe Rowley lângă mine. Ca și mine era plin de sânge, ba ceva mai mult, țeasta capului îi era făcută praf. Era cadavru! Nu pot spune cu cuvinte groaza și durerea ce mă cuprinse. Plângând cu hohote și uitând durerea, ce-mi chinuia capul, m'aruncaș asupra amicului, care zăcea neînsuflețit lângă mine.

„Nu mai încăpea în doială că cei trei complici puseseră crima la cale încă de la început, de când comandantul ne propusese să facem împreună cu el călătoria la Calcuta; că alesese acest loc singuratec, ca să făptuiască omorul; în sfârșit că soarta lui Rowley îmi fusese hotărâtă și mie și numai sfânta voință a Domnului îndepărtase de la mine lovitură, ce avea să sfârșim și țeasta capului meu. Trebuc să-și fi închipuit că mă omorâseră și pe mine, altminteri mi-ar mai fi dat o măciucă în cap. Aș plecat apoi lăsându-ne aici, bazați pe lăcomia crocodililor, căci altminteri ar fi fost ușor să ne prăvălească cadavrele în Gang, făcând să dispară în acest mod ori-ce urmă de crimă. Totuși trebuie să se fi grăbit, căci nu ne desbrăcaseră. Pălăria-mi de paie trebuie s'o fi pierdut în fugă vreunul din ei, căci o găsiți p'un mărăcină în drumul ce ducea la țarm. Nici măcar nu ne pungășiseră d'abinelea; nu dispăruseră decât banii ce-î aveam într'o pungă: cei cusuiți în banta de la pantalonii nu fuseseră descoperiți. Numai lui Rowley îi luase totul, căci făcuse prostia să-și poie

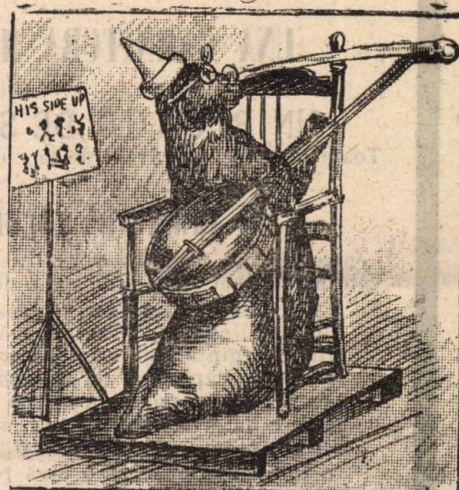
toți banii în pungă, lucru care poate i-o fi îndemnat la crimă. Ne furaseră și ceasornicele. Ceeace mai găsiți într'un buzunar fu briceagul, cremenea și amnarul, bunuri mai de preț pentru mine în starea în care mă găseam, de cât banii pe care mi-i furaseră asasinii.

(Va urma).

Trad. de Tomescu-Putna

ANIMALE MUZICANTE

Dăm aci o fotografie luată într'un circ din Londra. Ea reprezintă o focă cântând din mandolină. Este un fapt într'adevăr fenomenal și lumea alear-



O focă muzicantă

gă nebună să vadă această minune. Bucureștenii, de altfel, au avut privilegiul astă iarnă să vadă asemenea focă și la circul nostru.

Văt.

POSTA REDACȚIEI

Tr. Popescu. — S'a publicat în ziarul nostru. Nu trimiteți lucruri publicate.

Scarlat. — Vom citi. Dacă va fi bun, îl veți vedea în ziar.



**Inchiriez
PIANINE**

**Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Incepând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —**

Reclama e sufletul comerțului

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Maiu, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARĂ ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FINconstruit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihai-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10.
Sucursala calea Victoriei, No. 107**UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU**

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Rosenthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahonului

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche steșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biuro de importățiune, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Inger», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lăvoi de faianță**, compus din 5 bucăți. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Știrbei-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și un **serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, str. Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biuro**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicarie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domnișorii. **Trei truse** de piele fină pentru manicură. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Trei pudriere** cu pufurile lor. **Trei oglinzi nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel mai nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Syva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone: «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideals», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului «Universul».

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

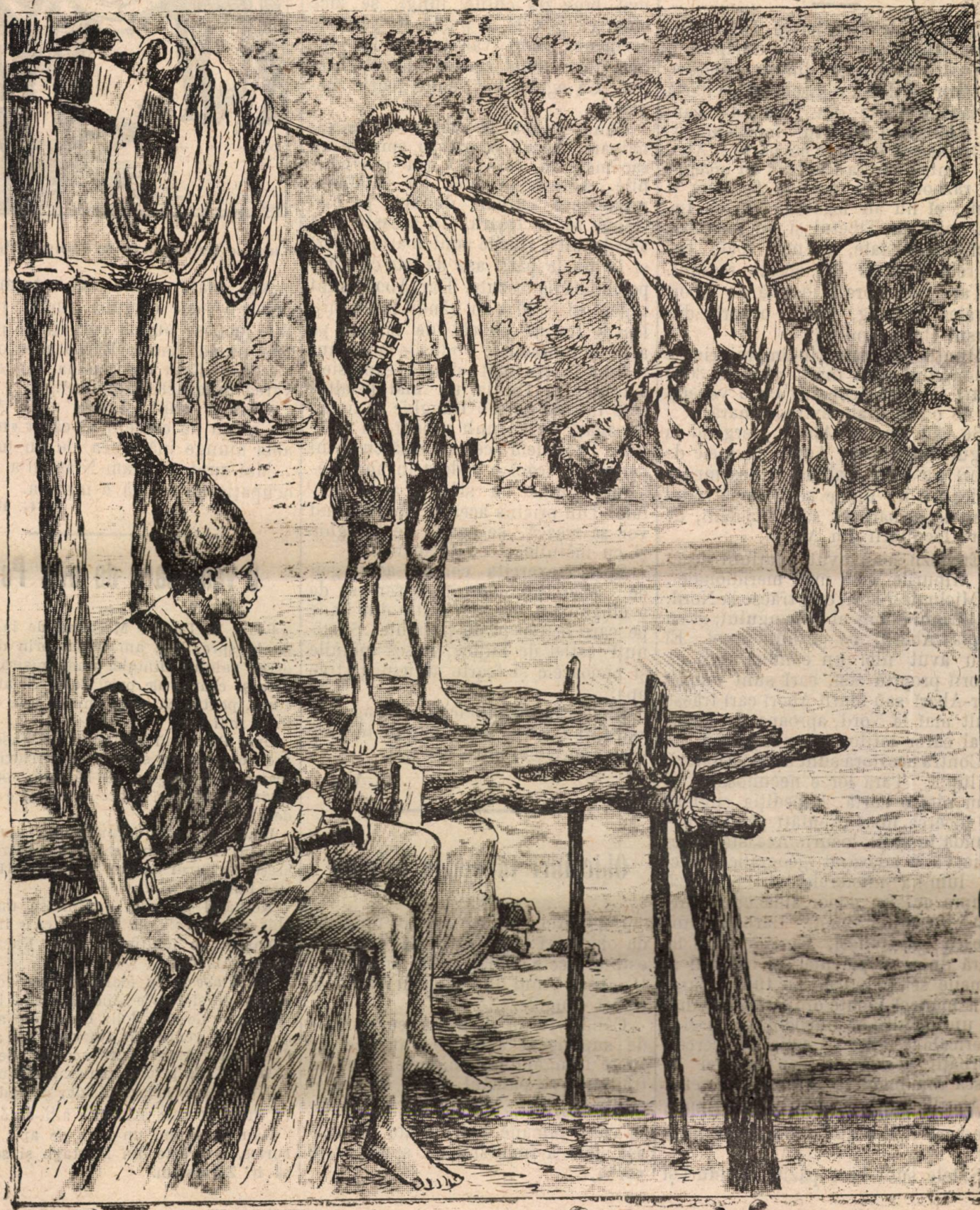
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 2.00 pe an în toată țara

Redacția și Administrația
No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână, Marțea



ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

IN ȚARA ABORILOR

Dincolo de frontierele Indiei engleze trăesc în văile Brahmaputrei, la poalele Himalaei, diferite popoare, al căror teritoriu e însemnat pe hartă ca făcând parte din Tibet, dar care în realitate e cu totul independent.

Din aceste popoare fac parte și Abori, contra cărora Englezii au început un război care pare să fie lung și greu; ei nu au legături nici cu India, nici cu Tibetul și nu recunosc nici o autoritate, ca mai toate popoarele barbare din aceste regiuni.

Țara neexplorată locuită de Abori e valea Dihong, care e o parte din cursul Brahmaputrei.

Munții cari sunt în împrejurimile Dihongului sunt înalți până la 3000 metri și sunt acoperiți cu o vegetație de o densitate extraordinară.

Se văd uneori Abori mergând la târgul din Sidiya, Asam. Numele de Abori nu e în realitate o desemnare etnică; e un nume ce li se dă voind a înțelege barbari sau dușmani, de către locuitorii din Asam.

Englezii n'au avut relații decât cu triburile cele mai meridionale: cu Michmis-Abori cari trăesc la Nord, pe țărmul stâng al Dihongului, și cu Daplas-Abori, pe țărmul drept. Ei n'au avut nici un conflict încă cu Abori proprii ziși, cari sunt numiți Bor-Abori sau Mari-Abori cari trăesc mult mai la Nord, aproape de Tibet, și al căror teritoriu e neexplorat.

Contra acestora sunt astăzi Englezii în luptă. Țara lor e necunoscută și n'au nici o hartă. Expediția engleză va încerca mari greutăți până să pătrundă în acele locuri. Această expediție va fi adevărat geografică, căci va lumina misterele cari planează asupra acestui popor abia cunoscut.

Abori sunt robuști. Bărbații sunt adesea gâlcevitori, femeile au o figură dulce și plăcută. Și bărbații și femeile se îmbracă cu tunici largi fără mâneci făcute din stoffe tibetane. Și unii și alții se împodobesc cu giuvaericele: brățări, colieuri, cercei. Bărbații poartă pe cap un fel de cască din bambus garnisită cu pene.

Abori sunt împărțiți în triburi. Fiecare trib e sub conducerea unui șef.

Satele sunt bine păzite cu ziduri și

lucrări exterioare, foarte ingenios fabricate. Abori sunt foarte prevăzători în ceea ce privește paza satelor așa de bine fortificate. De jur împrejur, din distanță în distanță, au de asemenea arsenalul lor. Sunt simple grămezi de pietre, care pot fi luate ca aduse spre a repara străzile, dar care servesc ca proiectile.

Toate popoarele acestei regiuni sunt foarte războinice și se atacă des unii pe alții. Ei sunt înarmați cu săgeți otrăvite, cu lănci și săbii sau mai bine zis cuite lungi, se zice chiar că posedă și puști. Ei sunt de asemenea buni vânzători și își procură prin vânat carnea necesară hranei. Ca agricultori sunt foarte mediocri.

Când pleacă la război sau la vânatoare, Abori poartă în spinare un sac mare în care își țin proviziunile. Adesea în calea lor întâlnesc numeroase cursuri de apă pe cari trebuie să le treacă. În această țară accidentată, riurile sunt foarte repezi și în unele părți așa de late că e imposibil să fie trecute. Dar Abori sunt ingenioși și ei s'au gândit la un mijloc de trecere pe cât de simplu pe atât de îndrăzneț. Podurile la ei sunt reduse la cea mai simplă expresie: o frânghie. De la un mal la altul este întinsă tare o frânghie de liane. Se agață de ea unii numai cu mâinile. Procedul acesta e însă cu totul periculos, căci o cădere în apa presărată numai cu stânci, ar fi mortală. Din pricina aceasta Abori, când vor să treacă, se agață de frânghie și cu mâinile și cu picioarele.

Spre a exercita comod acest gen de... exercițiu, Abori se servesc de o cingătoare mare făcută din liane pe care o trec peste frânghie. Susținuți astfel de mijloc, mișcă mâinile și picioarele și foarte cu ușurătate trec apa.

Ilustrația ce publicăm în pag. I a ziarului nostru arată chipul în care trec Abori cursurile de apă.

C. Arg.

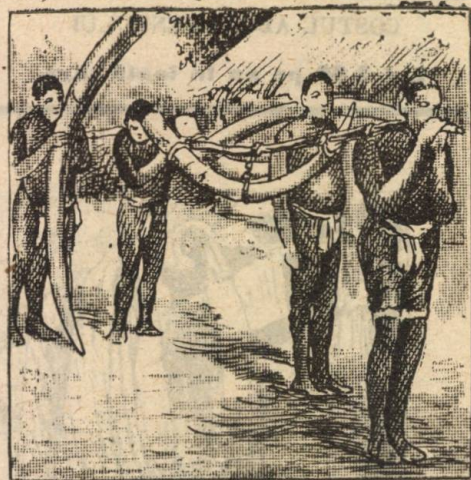
Obiceiuri în Congo belgian

Populația engleză are o mulțime de obiceiuri; printre aceste obiceiuri este și acela remarcat în special la Bembași, unul din cele mai frumoase tipuri congoleze.

Când vre-un Bembaș se apropie de superiorul său, se întoarce pe spate frângându-și mâinile, apoi se trânteste pe pământ, unde după mai multe eforturi, ajunge într-o poziție în care rămâne mai multe minute așa, fără a îndrăzni să spue vre-o vorbă.

Într'un alt trib, anume Vona-Nyamiezi, femeile, unele sunt tratate ca sclave, altele dispun de o libertate de care se bucură copiii.

Bărbatul trăiește separat de soție chiar din prima zi a căsătoriei.



Cum se transportă în Congo fildesul

Mai toate satele sunt terminate printr-o casă comună unde, jumătate locuiesc numai bărbați și jumătate numai femei. Bărbatul se ocupă cu gospodăria iar femeia cu cultivarea grădinei, câmpului.

Curioși sunt și așa zișii Akha, un neam de oameni al căror «urias» abia ajunge înălțimea de un metru.

Mai sunt și Niam-Niamșii a căror ocupație de seamă e muzică.

G. Ros.

O vânatoare de ovis Polii

Eram în Pamir. Mergând de la Dabada în spre Vest, am trecut prin deschiderea valului Mintaka unde găsim capete și coarne de ovis Polii. Ne-am bucurat, pentru că acest animal este din ce în ce mai rar.

Ovis Polii sau mușlonul de Kaschgar, are coarnele în spirală și vârfulurile întoarse în afară. La cei bătrâni, coarnele devin foarte mari și greutatea lor e considerabilă.

Blana lor este formată din peri tari ascuțiți; însă iarna, celor mai bătrâni le crește în jurul gâtului și pe umeri niște fire lungi de păr.

Mergând pe cale, întâlnim un Kirghiz numit Tokman Bat, cu care în 1895 vânașem pe înălțimile din Karakask, yacki sălbatici.

Omul acesta fu foarte bucuros că mă întâlnește și foarte încântat să-l iau la vânatoare de ovis Polii. Cu el mai are un indigen ce venise din Raskum. Pe acesta îl întreabai despre valea aceasta. Se pare că astăzi, din pricina persecuției Kunjoților, valea este nelocuită, dar se văd câteva ruine de sate existente altădată.

Râul Raskum, un curs de apă foarte curios, isvorăște din Mustagh și se varsă în Zerafshan.

Ne urmarăm drumul spre vest-sud-vest. In curând, râul se făcu mai mic și ajunserăm în fața gâtului Kilik.

Pe partea cealaltă, văzurăm o turmă compusă din vre-o 300 de ovis Polii. Mă apropiai și privii cu ochianul, și văzuî că această turmă e compusă din femeile cu puii lor. Atunci ne urmarăm drumul spre o localitate numită de Kirghizi Kingtrup, pe unde găsisem o mulțime de coarne de ovis Polii.

Aci suntem la 14.000 de metri altitudine de nord a munților Mustagh.

Kirghizii s'au coborât cu turmele lor la vale, căci vremea e înaintată, suntem la 24 Septembrie.

Imi începu vânătoarea printr'un ovis mic, căci Kirghizul meu voia carne și a trebuit să fac aceasta și pentru ca să dau oamenilor mei nutriment.

A doua zi, plecarăm cu noaptea în cap. Frigul era simțitor și aerul foarte rărit, ceea ce ne făcea mersul cam anevolos. De odată Kirghizul meu mă luă de braț, strigând: „Ayu! Ayu!” și arătându-mi, la câteva sute de metri un urs brun, care ne văzuse și fugea cât îl țineau picioarele în spre partea opusă de unde ne găseam noi. Cu ochianul îi urmăream mișcările ca să văd unde o să se oprească, când, pe o colină, văzurăm cinci berbeci ovis Polii, pascând iarba care creștea destul de rară pe această coastă.

Nu vă voi mai descrie peripețiile prin cari am trecut, ca să ne putem apropia de acești berbeci enormi. Mă apropiasem binișor de ei,—aproape de 200 de metri, și, apăsând pe trăgaciul, culcai la pământ pe cel mai mare din ei și răniî pe un altul. Mărturisesc că am simțit o bucurie copilărească, văzând mort pe acel ovis, ale cărui coarne aveau 1 m. 45 lungime.

Kirghizul meu, văzându-l căzând, începu să urle de bucurie și sări ca o panteră spre el. Al doilea berbec rănit nu se dusesse prea departe; era d'asupra noastră, la vre-o 5—600 de metri și-l putea vedea pata roșie care o avea pe coaste.

Începurăm să ne urcăm pe stânci în spre el; dar, el văzându-ne, sări mai departe și-l văzuî dispărând pe linia cerului. Ascensiunea noastră era foarte oboșitoare, la înălțimea aceasta de 17.000 de picioare, dar îi urmaî urma sa de sânge și știam din experiență că cu răbdare și perseverență îl voi putea găsi.

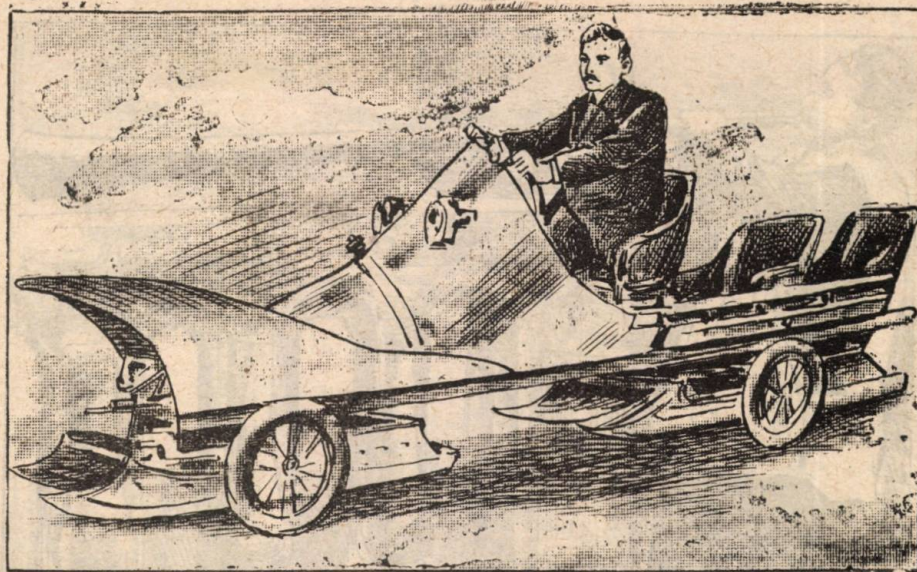
Urma se continua pe un ghetar neted și alunecos și Kirghizul meu dădea din cap pentru a mă opri de la acest pericol. Imi urmaî drumul câțiva metri; nu aveam baston; cismele mele alunecau și greșind pasul, ar fi fost să mă cobor și să alunec în eternitate.

In astfel de cazuri se fac nebunii. Urcai încă câțiva metri, de mai multe ori era să alunec, dar ajunsei la țintă pe o stâncă: eram scăpat.

Continuând după urma de sânge, văzuî pe ovis Polii epuizat și culcat între stânci, la douăzeci de pași de mine; cu un glonț îl zdrobiî șalele și Kirghizul meu sosi în fugă, strigând și tipând.

Neputând să mă întorc pe unde venisem, căci ghetarul era prea alunecos, mă hotărâi să mă cobor pe partea cealaltă,

Un automobil care poate deveni sanie



Automobil și sanie

Aparatul a cărui ilustrație o publicăm aci este invenția unui inginer elvețian.

E destul să faci o mișcare la cârmă spre a transforma acest aparat în automobil sau sanie. Se pun în mișcare, după cum vrei, saș roatale sau tălpile.

Ceea ce e interesant la această invenție este că partea dinainte a automobilului e construită în formă de aeroplan.

Dacă ar putea să sboare,—ce bogăție de servicii!

Automobil, sanie și aeroplan!

Vetor

uitând de oboseală și satisfăcut de rezultatul zilei mele.

Apropiindu-mă de vâgaș, văzuî pe celălalt trei ovis cari se urcau pe muntele opus nouă, dar erau mai departe de cât bătaia puștei.

A-î urmări, nici nu era de gândit. Mă așezaî pe o stâncă și îi privii. Și ei făcuseră asemenea. Punând pușca la umăr, ochii, și fără voia mea, trăsese.

Risipindu-se fumul, văzuî pe cei trei ovis sărind pe coasta muntelui. Doi dispărură în curând pe linia cerului, al treilea, pe care îl răniseră, se mișca cu greutate. Deodată peri și nu mai văzuî nimic.

Eram obosit și a mă mai urca pe acele stânci colțuroase, ar fi fost prea greu. Așteptaî zece minute, și ne mai văzând mișcând nimic, nu putui rezista și începuî a mă urca cu greutate, răsufând la fiecare 15 sau 20 de metri. Ajunsei în fine pe un platoș mic și văzuî coarnele ovisului.

A mă arăta, ar fi fost poate a-l perde. Mă târâi încă câțiva metri în spre el și ridicându-mă în genuchi, îi trimiseî un glonț în spate. Cu toate astea el se sculă și o luă la fugă în trei picioare. După ce făcu 100 de metri căzu pentru a nu se mai ridica. Din depărtări, auzii pe Kirghizul meu strigând: „Halaoakbar!” și atunci tăiai gâtul animalului ca să pui capăt agoniei lui.

Il lăsaî acolo și pornii spre lagărul nostru. Se întârzia și noi eram departe. Ajungând la râu, băui ca un insetat apă, și imi urmaî drumul mai departe.

De odată, văzuî ursul cel brun, care

se plimba tacticos pe celalt mal al râului, căutându-și hrană. Nu mai aveam nici un cartuș, și grație acestui fapt, ursul mai își are pielea în spinare.

Sosii în lagăr zdrobit de oboseală și nu putui să mănânc nimic, dar eram foarte mulțumit de ziua mea.

Ziua de a doua fu lăsată odihnei. A treia zi, luaî din nou calea munților în căutarea altor ovis. Văzurăm o turmă de vre-o zece, dar nu ne puturăm apropia de ea din cauza vântului foarte tare de pe înălțimile acelea.

După un ocol mare, mai văzurăm alți trei, cari păreau a fi cu gândul de fugă. Trecură foarte departe de noi, trăsese, dar nu se opriră. La vânătoare, zilele trec și nu se aseamănă. Mă consolai cu gândul că voi întâlni alții în zilele următoare.

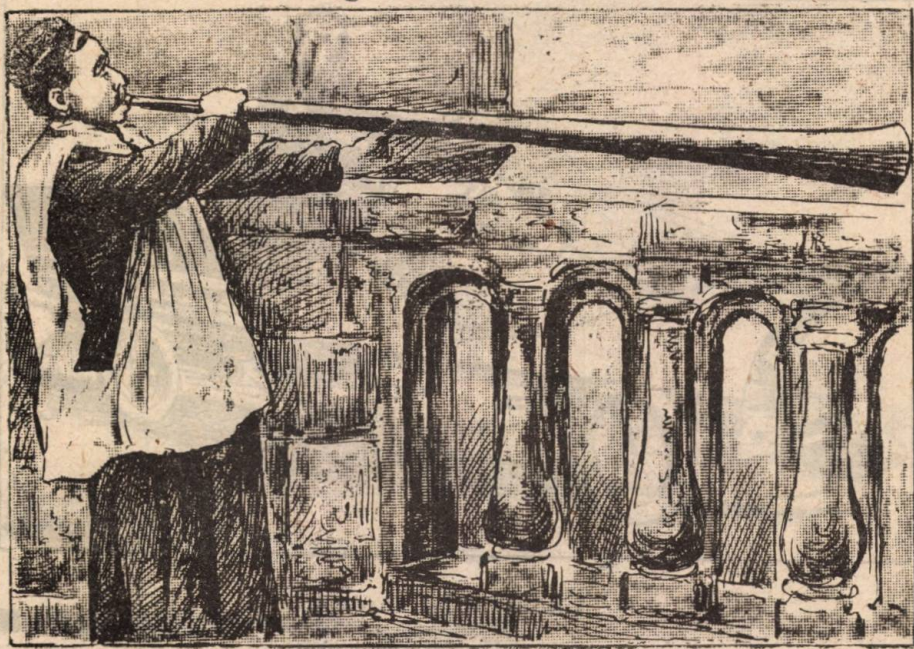
A doua zi, începu să ningă și nu puteam eși din corturi. Mă temeam de zăpadă ca să nu mă facă să mă întorc la Cașmir cu iarna în cap.

Către seară, cei doi tovarăși ai mei, maiorul Cumberland și locotenentul Boner, sosiră. Ei făcuseră acelaș drum ca și noi, și se bucurară când văzură focurile bivuacului nostru. Seara o petrecurăm împreună și vederea capetelor de ovis ce vânasem, îi făcu să se gândească că ar putea să aibă și ei norocul meu.

A doua zi luaî drumul spre Vest în spre pasul Va Kijikul.

Arg.

IN LIPSĂ DE CLOPOTE



Un mod particular de a vesti pe credincioși

Un curios obicei subsistă, din timpul secolului al cincisprezecilea, la Ambert (Puy-de-Dôme) unde se ridică o magnifică catedrală, clasată monument istoric de la 1909.

În fie-care an, în timpul săptămâ-

nei sfinte, pe una din terasele clopotniței care a amuțit, un paraclicer cu un tub lung intonează cântece liturgice cari anunță credincioșilor d feritele slujbe ale zilei.

Ol

IMPRESII ȘI NOTE

București—Viena—Münich—Zürich—Davos

— URMARE —

VIENA

De aci încolo, călătorirăm mai în tihnă, până la Viena unde ajunserăm a doua zi seara.

Abia ne desmeticirăm puțin de atâtea ceasuri de drum, ne răcorirăm fața și mâinile de cărbunii ungurești, cari îți îmbibă plămânii de miros greu și aruncându-ne ochii pe fereastră, zărirăm în fața otelului scris cu litere luminoase „Ronacher”, a cărui intrare vărsa valuri de lume înăuntru.

Spicuia ușor; automobilele și trăsurile închise îți luați auzul, tentându-te să intri în vârtejul lor. Coborârăm și intraram la teatrul de varietăți, care abia mai putea oferi ici colo un loc liber. Cum însă era cam târziu, iar nemții punctuali, n'avurăm mai bun loc de cât la un colț de masă în jurul căreia stău dispuși pe mâncare, vorbă, răs și băutură încă două perechi, vesele, grase și fără multă pretenție de etichetă. Se instalară ca la ei acasă. Halbele se perindați una după alta, farfuriile cu șuncă, brânzeturi, torturi și fructe se repetau des, mai ales la vecinul din dreapta mea, care de ce rădea mai cu poftă în urechile mele, de ce i se deschidea apetitul și cerea mereu să-i mai aducă altceva, pe când din toate

patru părțile, havanele fumegați ca niște coșuri spre marea mea nenorocire.

Spéctacolul și decorurile ar fi fost atrăgătoare dacă n'aș fi avut așa vecini sgomotoși și fumători. Dintre artiști, în special un ventrilog, executa cu destulă măiestrie un dialog cu o păpușă-băiat ce ținea pe genunchi, mișcând-o în mod natural, vorbind și cântând, ba chiar bând și fumând pe când vorbea manechinul. Apoi cântăreți, gimnastici, de tot soiul actori, dresori de câini, etc., se întreceau în dibăcie și variație.

A doua zi pornirăm în recunoașterea orașului pe care nu-l mai văzusem de câțiva ani. Stradele largi și curate erau interesate de lume. Tramvaele electrice se încrucișează în toate părțile frumosului „king” ce inconjoară orașul.

Magazinele largi și dese, își revărsă lumina peste giuvaeruri scilpitoare și prețioase, stoffe și danteluri diafane, obiecte de artă renumite. În bătaia luminei electrice, spicurile de zăpadă ce cad alene, lăucesc ca pulbere de diamante, curgând din mantia capricioasei ierni, ce aici nu voise a se opri. Totuși timpul era rece și lumea umbla în costume, fără grelele blănuri și paltoane ce lăsasem de două zile la noi în țară. Dintr'un automobil luxos, văzuți în treacăt, coborând o femeie

atât de modest îmbrăcată, că fără să vrea, mă gândii din nou la femeile noastre atât de elegante și peste măsură de luxoase, încât nu se mai deosebesc cele bogate de cele mai fără mijloace. Dar cu oarecare mândrie, poți constata și mai mult gust la îmbrăcăminte, la noi de cât în Ungaria, Germania și chiar Elveția unde mă aflu de vreo două-trei luni.

Findeă museele le vizitasem, cu altă ocazie și fiindcă aveam destule de văzut la München, unde trebuia iar să ne oprim, cele câteva zile stând în Viena, ie petrecurăm umblând încoace și 'n colo pe străzi cari aveau un aspect deosebit seara, la lumina electricității prin magazine și prin biserici. Sf. Ștefan e un monument prețios de artă în stil gothic, ale cărui turnuri înalte și ascuțite se dantelează în mii de linii pe fondul alburii al cerului, iar ale cărui altare sunt totdeauna cercetate de credincioși, ce șed tăcuți în bănci, mișcând ușor buzele, ori filele cărții.

Intr'una din seri, văzurăm și teatrul imperial, majestuos în toată splendoarea bogăției atât a săleii cât și a scenei. Școala germană însă diferă de cea franceză și italiană, la care ne adăpăm noi românii. Mișcările sunt mai țepene, tonul prea tare și rece, accentul dur și nu e căldura și naturalul ce pun artistul francez și chiar român în expresie. Ne putem fâli că s'a desbrăcat teatrul nostru de la o seamă de vreme, de nota aceea falsă și stridentă a declamării, de mișcări prea studiate, de nota forțată a irealului.

Grabenul, Ringul, Mariahilferstrasse și Praterul, cele mai însemnate strade ale Vienei, sunt în continuă fierbere din zori și până noaptea la 8 jum.—9 când toate magazinele sunt închise. Automobilele au luat locul trăsurilor, cari nu se mai văd decât în gări. Tramvaele stău și câte două trei, iar firile lor electrice se țin ca trâmbe late de pânză, în toate direcțiile. Cu un cuvânt Viena e un oraș de viață, modern și întins, cu un comerț și industrie însemnate.

MÜNCHEN

Cum văzurăm vremea sgribulită, pornirăm mai departe. După un drum de o zi ajunserăm seara la München, întovărășiiți de alți doi români ce întâlnirăm în vagon, din cari unul un medic ce trecea spre Paris, altul un pictor ce rămânea la München. Tuspătru merserăm la același otel, ne odihnirăm bine, pentru ca a doua zi să luăm orașul în cercetare.

Printr'o întâmplare fericită, peste tot găsirăm aceeași vreme bună, uscată, fără vânt sau ger, străzi curate și în München ca și în Zürich și în Viena.

Münchenul e oraș mare, unul din cele mai mari ale Germaniei și chiar ale Europei, prin întindere, frumusețe, artă și industrie.

E capitala Bavariei și-și datorește renumele ca oraș de artă, Regelui Ludovic I, care cu drept cuvânt fu numit al doilea fondator al său, căci primul fu Enrico Leul. Regele Ludovic zise: „Ich will aus München eine Stadt machen, dass niemand Deutschland kernen soll, der München nicht kennt”. (Vrea să fac din

München un oraș, ca nimeni să nu poată cunoaște Germania, recunoscând München! Și vorbele lui au rămas.

Pe locul unde Enrie Leul întemeie orașul, era în vechime un sătuleț numit München unde se afla o mănăstire. Mai târziu Ludovic Severul, îl alege ca reședință a sa. Sub îngrijirea lui, orașul câștigă în mărime și frumusețe. Apoi Sigismund îi lasă frumoasa: *Frauenkirche* și Vilhelm der Fromme (piosul) *Michaëlskirche*, Gustav Adolf care coprinse Münchenul după un război de 30 ani, îl compară cu o șea de aur pe un cal slab.

Ceea ce făcură Regii Ludovic I și Max II pentru capitală, rămâne neuitat. Arta, arhitectura, pictura și sculptura se datoresc celui dintâi, care clădi numeroase monumente și capo-d'opere ce-au rămas până azi ca: *Glyptotek*, *Propyläen*, alte *Pinakothek*, *Bonifaziuskirche*, *Ludwigskirche*, *Arkadengemälde des Hofgarten*, frumoasele săli ale *Reședinței* cu picturile lor, *Odeonul*, *biblioteca orașului*, *Universitatea*, *Palatul poștei* etc.

Pe când muzeul național, admirabilul *Maximilianeum* ce se ridică mareț pe deal, mai sus de *Isarbrücke* și altele sunt operele lui Maximilian II.

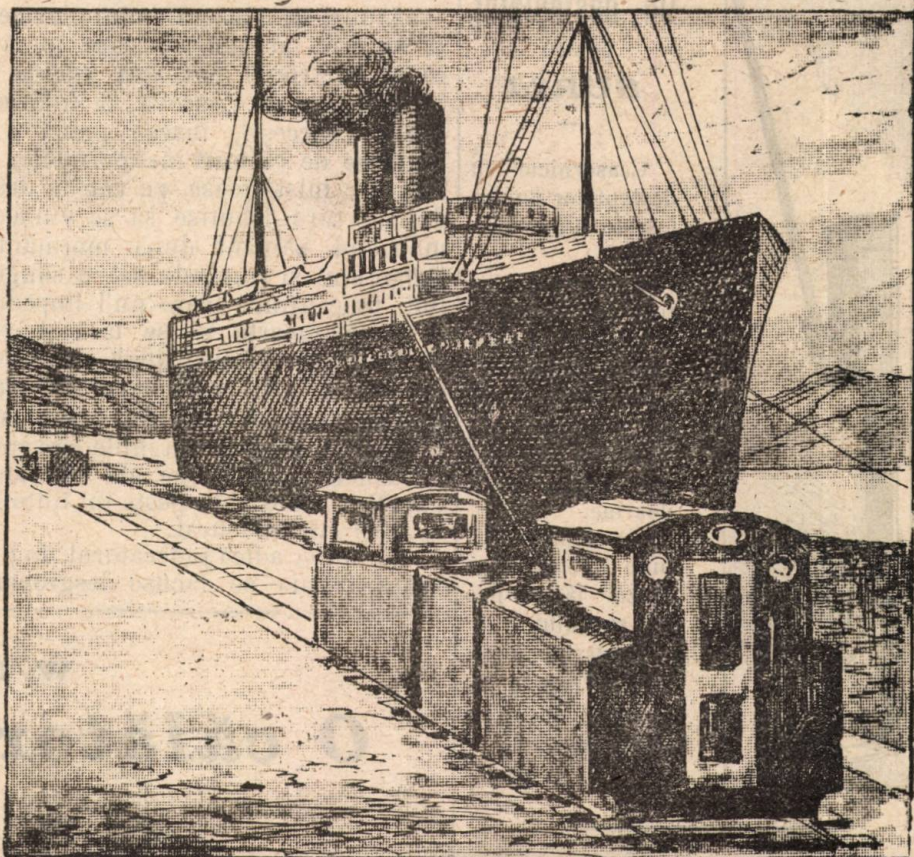
Sub regele Ludovic, teatrul și opera luă o mare desvoltare, cu renumita și mult gustată muzică Wagneriană și cu îmbunătățiri de mașinării și lumină electrică. Iar după aceștia toți regii întreținură și îmbogățiră și mai mult orașul cu tramvae electrice, strade largi și bine pavate, piețe, monumente, teatre și biserică frumoase, care dau orașului un caracter deosebit. Casele lui înalte sunt țesute drept una lângă alta, streșini mici, arhitectură veche, severă și aparte. Palatele sunt majestuoase și au fiecare dreptul la atenția vizitatorului, care în orice timp al anului poate vedea cu același interes orașul.

Aci e leagănul picturii, sculpturii și artei decorative, care au școli speciale, galerii anume, precum oricine poate găsi izvorul literaturii și al educației serioase în bine rânduitele institute de toate gradele pentru băieți și fete, care vin din toate țările setoși a se adăpa la soriginea curată și adevărată a artei și științei.

Judecând după strălucirea magazinelor, comerțul și industria sunt înfloritoare, dar mai presus de toate debitele de tutun sunt bogate și luxoase, căci se fumează mai mult ca oriunde și în orice local ai intra e o fumărie de nu te vezi, iar berea, renumită de München, curge în valuri în toate berăriile, care sunt colosale și foarte populate. Așa: *Hofbräuhaus*, *Franziskanerkeller* și altele sunt locul de întâlnire al tuturor vârstelor, și claselor, de pe a căror terasă, în apusul soarelui privesc ogindindu-se: cupolele, turnurile și arcadele castelelor, în frumoasele unde ale Isarului, ce curge spumegând pe un pat de smarld, despărțind orașul în două și ducând pe coama valurilor lui nebnatice, punți grele de piatră.

Eram nerăbdătoare să văd mult căutatele picturii. Deci primul lucru ce făcui, fu să vizităm *neue* și alte *Pinakothek*, care ne luă o zi întreagă, de oarece și una și alta au o mie și mai bine

Remorcarea vapoarelor în canalul de Panama



In canalul Panama

Vasele care vor străbate canalul de Panama vor fi remorcate de aci încolo de locomotive electrice în timpul trecerii lor prin stăvilarele cele mai strâmte.

Ilustrația ce publicăm reprezintă un vapor remorcat de un tren electric.

Rezultatele acestei încercări sunt apreciate indelstul de marinar. Doru

de tablouri bine dispuse în numeroase săli, după cari copiază studiind tinerii, atenți și nemșcați de la șevalete. A vorbi pe larg de capo-d'operele tuturor autorilor, e un studiu greu și îndelungat. Am reținut câteva portrete, porțelanuri neperitoare de frumusețe, scene, peisage, efecte de soare și altele, care imi sunt înaintea ochilor, al căror colorit mi s'a împărit, cu toată oboseala ce ai pironindu-ți atenția și stând ore întregi în picioare.

Zilele următoare vizitarăm: *Muzeul național*, foarte interesant și instructiv, unde găsim în fața unui ceasornic colosal și foarte complicat un profesor făcând explicații copiilor, apoi lucrări tehnice, optice, mașinării, motoare, cum și o moară primitivă din jud. Vâlcea a unui sătean. Văzurăm: *Teatinerkirche*, trecuam punea de piatră a Isarului, în capul căreia se înalță pe deal admirabila arhitectură a *Maximilianeumului*, pe care însă nu-l putuăm vizita fiind închis două luni. Trecuam prin mărețele portaluri: *Siegestor*, *Propyläen* și *Carlstor*. Văzurăm: *alte* și *neues Rathaus* (vechia și noua Primărie). Cea din urmă, e o clădire nouă, un capo-d'operă arhitecturală în stil gotic, ale cărui tur-

nuri ascuțite și dantelate, arcade ogivale și linii armonice alcătuite cu finete și măestrie, fură ochiul, îi poartă mintea departe, dându-ți ilusia unui obiect neprețuit, la care ar fi migălit acul cu fir de aur, miș de ani. Jocu clopotelor și melodia lor ritmică, completează ilusia unei muzici divine dintr'un castel fermecat.

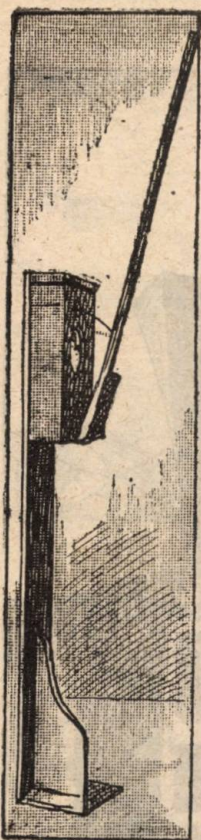
În altă zi, vizitară *palatul de justiție* și sălile de sedință, care e o clădire măreată. Sala pașilor pierduți, al cărui tavan e de sticlă, întrerupt de reliefuri, revarsă lumina ei, pe scări, coloane de marmură, reliefuri și galerii, care duc de jur împrejur spre diferite săli și cabinete judecătorești, luxos mobilate și bine întreținute. Cele trei rânduri de balcoane ale marelui săli, repercutează sunetul pașilor și al glasurilor, ca murmurul nedelușit al valurilor.

În drumul spre Zurich, mersemă aproape numai pe marginea lui Bondențica.

Peste tot, domnește: ordine, curățenie și cuviință, care te face cu adevărat a pași cu sfială ca în templul: dreptății.

(Va urma).

Ninetta-Târgoviște.



Un deșteptător pentru SURZI

Ceasornicul cu deșteptător nu folosește nimic surzilor.

Un englez, atins de surzenie, a inventat la ceasornic un mecanism, care la ora voită, face să cadă o scîndură pe corpul celui care doarme.

Deșteptătorul, bine înțeles, este așezat lângă patul surdului.

Ilustrația ce publicăm reprezintă aparatul ingeniului englez.

Blaz

DESPRE STRIGOI

În toate timpurile, strigoii, această ființă supranaturală și palpitantă, emblema pasiunilor omenestii, a poftelor diavolești, a figurat în tradiția faptelor miraculoase, care relevează credulitatea publică.

În cea mai mare parte a Germaniei, în Ungaria, în Polonia, în tot cursul Dunării și până departe în Turcia, poporul crede în strigoii, adică în morții, cari în timpul nopții ies din mormintele lor spre a chinui pe cei vii, fie sugându-le sângele pe la gât, fie strângându-i de gât până ce-i omorâ.

Ceva mai mult, prin aceste părți se crede că nenorociții cari au fost vizitați de aceste ființe rău-făcătoare, la rîndul lor devin strigoii după moarte și urmează să facă același lucru ca ceilalți.

În toate părțile unde se crede în strigoii, s'a luat obiceiul de a se desgropa cadavrele bănuite, pentru a le descînta și a le scăpa de această fatală aplecăre, obiceiul care variază după locuri, dar care în fond este la fel.

Don Calmet, care trăia prin secolul al VIII-lea, povestește în al său „Tratat asupra aparițiilor spiritorilor și strigoilor”, că un oare-coroi haiduc din Medrelga, numit Arnold, fusese zdrobit de o căruță cu fân. Trei zeci de zile după moartea lui patru

persoane muriră subit, în felul în care mor—după tradițiile țării—acei cari sunt omorâți de strigoii.

«Atunci își aduseră aminte, urmează autorul acestei curioase lucrări, că acest Arnold povestea adesea că în apropiere de Cassova, la frontiera Serbiei turcești, fusese pradă a o mulțime de chinuri insuportabile, pe atât de misterioase pe cât de dese, dar de care isbutise să se vindece, mîncînd pămînt după mormîntul strigoiiului și frecîndu-se cu sângele lui, precauțiune care nu-l împiedică ca după moarte să se facă strigoii, căci, desgropîndu-l după patru zeci de zile, se găsi pe cadavrul său toate urmele unui strigoii. Tot corpul său era poleit, părul și unghiile crescute, iar vinele erau pline de un sânge curgător, care păta peste tot lințoliul în care era înfășurat.

«Hadnagi, adică judecătorul, în prezența căruia se făcuse desgroparea

și care era un om expert în ale strigoilor, puse — după obiceiul — să se bată în inima mortului un țaruș foarte ascuțit, care i trece prin inimă dintr-o parte în alta, ceea ce făcu, zicuse, ca mortul să dea un țipăt spaimîntător, ca și cum ar fi fost viu».

Apoi îi tăie sapul și arse restul. Aceeași operație se făcu pe cele patru victime făcute de Arnold, de teamă de a nu face și ei la rîndul lor aceleași victime.

Și la noi sunt, prin popor, credințe de strigoii, dar noi n'am auzit nici odată ca Românii noștri să bată țaruș în inima morților și să-i desgroape. S'ar crede că e un sacrilegiu, mai ales că această credință dispăre pe zi ce merge.

Străinii, luîndu-se după spusele unor orășeni cari nici habar n'au de țărani, pun pe socoteala noastră un mare, foarte mare număr de monstruoziții de acestea. Serenio

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

„Arșița soarelui creștea tot mereu și cu ea și durerea de cap. Fusei nevoit să mă despart de cadavrul scumpului meu amic, să mă cațăr de stînci, cum oi ști, să ajung la Gange să-mi spăl rana și să îmi alin cu apă durerea. Pe aproape erau multe tufisuri dese de oleandri înfloriți. Căutați să mă adăpostesc la umbră-le, după ce mă răcori cu apă. Luam apă în pumni și-mi udam capul, pe când lacrimile-mi curgeau șiroaie pentru pierderea lui Rowley și pentru starea nenorocită, în care mă găseam; mă rugam lui Dumnezeu să-mi vie în ajutor și d'acum înainte, căci voise să-mi păstreze viața. Simțeam cum scădea durerea, cum dispărea amețea și năuceala, care d'abia mă lăsaseră să merg ca lumea și să mă țin pe picioare. Istovit d'atâtea încordări, găsii spre bucuria mea în buzunar o batistă de olandă, lucrată de draga mea mamă. O udați, o strînsi în colțuri apri punînd-o pe rană, mă legați cu cravata d'asupra, căutați apoi sub oleandri un loc d'odihnă și un somn odihnitor mă cuprinse cu totul.

„Soarele sta să apună, când mă deșteptai. Mă simțeam ușurat ca prin minune.

Durerea ce simțeam la cap era mai mult pe dinafară; rana ardea, căci lovitura alunecase și-mi sdrelise pielea. Udați din nou batista, care se uscaseră și o legați bine. Mă desbrăcați să mă scald, după aceea mă urcați pe stînci, lângă corpul bietului Rowley. Găsii pe o piatră resturile cînei din seara trecută, neatinse. Păușita era aproape întreagă, dar nu-mi ardea de mîncare în acele momente. Numai un gând îmi stăpînea mintea: să sap o groapă amicului. Dar nu era cu putință. Pretutindeni iarba acoperea stîncă tare ca piatra și n'o puteam sparge.

Mă înfioră gîndul că trebuia să-l a-

runc în fluviu, căci era cald și avea să intre îndată în putrefacție, și totuși ce era să fac?

Ingenunchiați lângă el, mă rugați pentru mîntuirea sufletului său, care se înfățișase înaintea judecătorului ceresc așa pe nepregătite. Luați apoi pe umeri-mi slaba scumpă-mi povară și o dușei până la marginea stîncei. Acolo dăduți binișor drumul cadavrului, apoi mă coborâți și eu și mă desbrăcați ca să-l duc în apă.

Aci îmi veni un gând, ce mă făcu să tremur și totuși starea, în care mă găseam va face să mi se ierte că l-am adus la îndeplinire, adică să-l desbrac și să-l păstrez hainele, căci eu n'aveam de cât ce era pe mine.

Nu vă pot spune cât de sfîșietoare era lupta între sentiment și gîndul prevăzător, dar rațiunea învinse. Cerui mortului iertare pentru fapta mea, pe care n'o putea scuza de cât gîndul la starea-mi disperată; începuți apoi cel mai greu lucru, ce am avut vre-odată în viață și plin de emoție și plîngînd cu hohote, împinseți cadavrul în valurile curgătoare.

Dar mi-era rezervată o durere și mai mare! Abia tîrăse apa la căți-va pași corpul prietenului meu drag, când de odată se repeziră asupra-i doi crocodili și se începu între aceste fioroase animale o luptă pentru pradă, pe care n'o pot descrie.

Îmi acoperii ochii cu mâinele și stătui așa, până nu mai auzii loviturile coadelor lor lungi plescînd în apă. Când în sfîrșit se făcu liniște și îndrăzniți să mă uit într'acolo, dispăruseră și crocodilii și trupul lui Rowley; îl tîrăseră în adîncul fluviului.

Amețit de durere, urcați iar stîncă să aprind focul ca să pot apăra de crocodili sărmana-mi ființă stingheră și părăsită, Urletele șacalilor nu se mai au-

zeau. Când se aprinse focul, îmi pusei bine proviziile și mă culcai să mă odihnesc sub tufișul ce creștea lângă perețele stâncii; noaptea se apropia mereu și învăluia totul împrejurul-mi cu întunericul ei.

Oare puteam închide ochii, după ce văzusem atâtea? Puteam să dorm la gândul că nu știam drumul spre Calcutta? că mă amenințau atâtea pericole și că eram departe de lume?

Deși toate gândurile acestea îmi chinuiau creierul slăbit, deși lacrimile-mi curgeau șiroaie, Dumnezeu îndurător, al cărui ochi sfânt și a toate văzător căta și spre mine părăsitul, trimise lângă mine îngerul Său de pază și somnul odihnitor peste ochi-mi oboșiți și liniște bietului meu suflet.

Desigur că dormisem mult, foarte mult; căci când mă deșteptai, soarele era sus de tot. Deși nu puteam fi sigur de tot, totuși judecând după arșiță, trebuia să fi fost ceasul 9.

Primul lucru ce făcui fu rugăciunea, balsamul sfânt, singurul care poate vindeca rănila inimii și minții și alina durerile și chinurile sufletului, care redă curajul pierdut voinței și limpezime ochiului turburat. Apoi dădui fuga să mă scald în fluviu. Mă durea tot corpul și mă ales rana de la cap, care ardea din ce în ce mai rău. Apoi și natura își cerea drepturile. Foamea începu să mă chinuiască. Mă hotărâi să nu părăsesc locul sigur în care mă găseam, până când rana nu-mi va fi vindecată. Trebuia apoi să cerc să mă îndestulez, cât mai multă vreme cu carnea ce rămăsese și apoi să caut fructe ca să nu mor de foame. Îmi potolii mai întâi foamea cu carnea de pân și apoi mă gândii să caut un drum, pe unde să pot eși din văgăuna de stânci ce se întindea d'alungul Gangelui, fără să fiu nevoit să merg pe tărâm, căci ceea ce văzusem cu o zi înainte, îmi spunea ce mă putea aștepta și pe mine. Tufișurile ce creșteau pe tărâm erau leandrii, al căror fruct nu se mănâncă; cel sub care mă adăpostisem, avea frunziș mult și da umbră deasă, dar n'avea fructe și în afară de hrană, trebuia să caut unde-va lemne ca să nu mi se stingă focul peste noapte. Trebuia deci să-l cruț p'acesta, dacă nu voiam să-mi pierd ori ce adăpost.

Cercetai locul ăsta nenorocit în toate părțile, să văz pe unde aș găsi o ieșire și abia după multe cățărături dădui peste drumul, pe care aș porni înarmat cu o creangă de pom.

Când, după multă trudă, ajunsei în sfârșit sus, unde nu putea pătrunde privirea, din pricina pereților stâncoși, zării întinzându-se în depărtare o pădure deasă, de unde multime de fructe răcoritoare îmi zămbiau voios.

Nuci de cocos, coapte și neatinsse, pica-seră pe jos; pe celelalte fructe le puteam ajunge cu mâna.

Plin de recunoștință față de Domnul, care în durarea Lui voia să-mi tie viața și însuflețit din nou căutai să adun cât mai multe fructe, până ce arșița să nu fie prea dogoritoare, să le duc până la perețele stâncos și să le dau drumul în locșorului sigur. Apoi adunai vreascuți, pe care le cărai și le aruncați tot acolo.

Atât cât mă ajutară puterile, lucrai fără preget; dar simții în curând că

mă slăbise pierderea de sânge de la rana din cap și cum mă doboră arșița dogoritoare. Decamdată aveam provizii cel puțin pentru 3 zile și mă coborâi p'acelaș drum, pe care venisem.

„Însă tocmai ușurința cu care ajunsei aci, în ascunzătoare, îmi arăta nevoia ce aveam să nu las focul să se stingă, dacă voiam să fiu mai sigur.

„Vreau să trec repede peste zilele trăite aci, ascuns de oameni și fără să fac nimic. Nu pot însă să nu pomenesc, după cele ce mi se întâmplase, de remușcarea ce-mi intrase în suflet, oricât de fioros mi s'ar fi părut căpitanul Ball, că m'am lăsat să fiu ademenit să fug. De ce mă părăsise credința în ajutorul Domnului, care tocmai atunci văzui cât era de puternic? El, care conduce suflătele oamenilor, după cum duce apele care curg. Fusesse scutul meu pe corabie ca și aci. Nu era oare posibil ca vorbele ce le rostise Ball să fi fost neîntemeiate? Și poate Rowley nu ar fi trăit încă, dacă n'ar fi adus la îndeplinire nenorocita-i idee de fugă și dacă nu m'ar fi ademenit și pe mine?

„Șeaze zile am trăit pe stâncile de pe malul Gangelui. Rana cea mare și adâncă se vindecase aproape de tot, căci mă spălase și-mi pusesem mereu comprese cu apa dulce a fluviului. Deodată însă îmi veni în minte că m'ar putea apuca iarna aci și mă cuprinsese groaza. P'atunci nu cunoaștem clima Indiei, altminteri nu m'aș fi îngrozit.

„Trăsesem nădejdea că doar—doar va trece v'r'o corabie să-i fac semne; dar speranța asta mă înșelă cu desăvârșire. Fie că nu trecuse nici una, fie că dormeam pe când treceau, destul că nu zării nimic.

„Nu-mi rămase altceva de făcut de cât s'o ia la vale pe malul fluviului, ținându-mă totuși destul de departe de el, de frica crocodililor, până când, cu ajutorul Domnului, voi ajunge la Calcutta sau la vre-un oraș, unde-mi va fi cu putință să-mi câștig pâinea.

„Pusei pe rană o compresă cu ulei de nucă de cocos; mă legaî apoi pe deasupra cu cravata, făcui un pachet din hainele săramnului Rowley, pe cari le spălase bine de sânge și-l strânsei așa ca să-l pot duce în spate; tăiai apoi cu briceagul o creangă dreaptă de lemn tare, care era destul de aproape, ca să-mi poată servi în acelaș timp și de rezemătoare și de armă, îmi pusei pălăria și după ce mulțumii lui Dumnezeu că mă scăpase și mă păzise până acum, îl rugai să-mi fie scut sfânt de apărare și de acum înainte, în călătoria plină de pericole, ce voiam să întreprind și o pornii la drum îngrijat.

„Oricât era de periculos să merg aproape de Gange, căci aci mă amenințau crocodilii, aci fiarele pădurii, care vin să-și potolească setea și noaptea și ziua, totuși nu puteam face altfel; căci trebuia să-mi fie călăuză și să mă apere de sete.

„Încotro era s'o apuc, dacă mă depărtam de el? Nu era bine, desigur, că drumul se lungea prin numeroasele și largile încolăciturii, ce face fluviul, dar îmi da însă totuși speranța să pot ajunge la vreun sat sau oraș, pe care l'aș fi zărit de pe drumu-mi ascuns. Îmi începuî deci

călătoria în numele Domnului și cu nădejdea în sfânta-i pază.

„Primele două zile trecură, ca și cele de până acum, fără de pericol și fructele răcoritoare îmi erau hrană în deajuns.

„În zorii zilei de a treia, când răcoarea dimineții mă deșteptase de vreme, ajunsei deodată la câmp, din pădurea deasă, prin care mersesem până atunci. Pornind de la Gange, se întindea până foarte departe o câmpie, unde niște vite pășteau în tihnă. Câteva lanuri arate se întindeau parte în vale, unde un pârâiaș uda semănăturile de orez, parte se ridicau pe panta-i ușoară și acolo erau mai ales plantații de cafea. În fund de tot era o căsuță indiană și alte clădiri în acelaș stil. Stătuî o clipă la indoială. Îmi bătea înima la gândul că eram aproape de oameni; dar îmi veni îndată un altul, care-mi alunga bucuria.

(Va urma).

Trad. de Tomescu-Putna

O motocicletă cu platformă



Motocicletă cu platformă

Această mică motocicletă e în așa fel construită că obligă pe cel care se servește de ea să stea în picioare.

Inventatorul său a rezervat-o pentru doamne.

POSTA REDACȚIEI

G. R. — Preferim articole scurte. Articolul cu vânătoarea de lupi, nu.

Tr. P. — Pentru evitarea oricărei neplăceri, folosiți alte izvoare de cât «Journal des voyages». «In ghiarele monstrului» s'a publicat. Mai toate romanele apărute în sus numita revistă au fost publicate la noi. Nu facem de cât o singură colecție.

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Mai, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARĂ ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FINconstruit în marea fabrică de mobilă de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihaî-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10.
Sucursala calea Victoriei, No. 107**UNA GARNITURA MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU**

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobilă Gildener Rosenthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahanului

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobilă «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche stegnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică superioară**, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biuro de importățiune, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Ingger», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lăvoi de faianță**, compus din 5 buci. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Hailey», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Știrbei-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicăria Colței», București, str. Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biuro**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicarie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.

Un gramofon mare, **una vioară**, **una harmonică**, **una mandolină**, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniile ofițeri. **Trei truse** de piele fină pentru manicură. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Trei pudriere** cu pufurile lor. **Trei oglinzi nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel mai nou și **un gramofon** marca «Melodion Carmen-Syva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone : «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stoffei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jacques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului „Universul”.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea



Cum învață maimuțele să scrie. — (Vezi pag. 5624).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALĂTORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

Cum învață maimuțele să scrie

Locuitorii din Africa de vest cred că maimuțele numite cimpanzei au fost odinioară oameni, ca și ei, dar din pricina obiceiurilor lor rele, Dumnezeu le-a făcut maimuțe. În realitate cimpanzeul e foarte inteligent, iubitor de știință, învață repede tot ce i se explică, e silitor și activ, astfel că celebrul naturalist Brehm a avut dreptate când a zis că «cimpanzeul nu e de tot om, dar are în el multă stofă omenească». Maimuța aceasta are o mare simpatie pentru om și mulți inși și-au dat silința să le instruiască și să le observe cât se poate mai bine apucăturile și obiceiurile.

Brehm mai cu seamă a observat anii întregi cimpanzeii și zice următoarele despre ei:

— O astfel de maimuță nu poate fi tratată ca un dobitoc, ci trebuie să te porți cu ea ca și cu un om. Viața lor e ca a animalelor, dar inteligența li-e tocmai ca a oamenilor sălbateci. Cimpanzeii sunt isteți; seamănă cu copiii mici; ei meditează totul, dovadă că ei trebuie să înțeleagă și să judece ceva. Ei ascultă ori-ce lecție și învață. Dacă labele lor ar fi ca mâinele oamenilor, ar putea să învețe mult și să facă diferite lucruri. Ei fac tot ce pot face. Cimpanzeii nu se împrietenesesc de loc cu celelalte animale, față de care se socotesc cu mult mai superioare; afară de aceea nu sunt de loc curioși, ci foarte indiferenți.

În grădina zoologică din Stuttgart s'au făcut diferite experiențe, cari au dat rezultate satisfăcătoare, ce arată cât sunt de inteligente aceste animale.

Ilustrația noastră de pe pagina întâia arată două patrupeze de felul acesta stând la o masă și mâncând ca oamenii.

Tabloul principal însă arată o lecție de scris pe care o dă cimpanzeilor proprietarul unei menagerii, d. Nill. Și în cazul acesta se arată inteligența cimpanzeilor. Ei știu cum să prindă condeiul și pe hârtia albă fac fel de fel de trăsături, linii și alte caricaturi.

C. Arg.

O noapte cu un tigru

Localitățile principale din interiorul insulei Java, acolo unde nu sunt căi ferate, sunt legate între ele prin șosele foarte bune. Pentru siguranța călătorilor, adică a Europeanilor, cari din cauza arșiței mari călătoresc noaptea, s'au construit la intervale de câte o milă engleză cantoane. Garda acestor cantoane, 5—10 Javanezi, are îndatorirea să însoțească pe călători de la un canton la altul și să-i apere în contra tâlharilor și în contra tigrilor, cari sunt numeroși prin părțile acelea.

În dosul fiecărui canton se află câte o cursă. Aceasta constă dintr-o groapă adâncă de 6—8 metri în formă de pâlnie, a cărei deschizătură e acoperită cu nule, pe care se pune un miel sau un purcel, al cărui strigăt atrage pe tigri.

Pe drumul de la Somarang la Ambaranja în centrul Javei, scrie un călător european, am ajuns pe la apusul soarelui la un canton, care se afla în apropierea unui sat situat pe înălțimea unui munte. Când voiam să intru în casă, auzii un strigăt în dosul casei: alergai repede într-acolo și văzuți întreaga gardă strigând în jurul groapei, în fundul căreia observai un tigru mare și pe un Javanez, cari erau ghemuiți unul lângă altul și nemișcați.

La ordinul meu se aduse un laț pe care-l aruncară în jurul grunazului și corpului tigrului, și în același timp lăsarăm în groapă și o scară lungă strigând Javanezului să se urce. Bietul Javanez privea incremenit pe infricoșatul său vecin. Cu un curaj mare se coborî unul din paznicii în groapă, apucă pe sârmanul Javanez, îl puse pe scară, de unde apoi îl scoaserăm afară.

Bietul om, în urma groaznicei spaimi, era aproape mort și nu putea să-și miște nici un membru. I-am dat câteva cești de ceai fierbinte cu cognac, și își reveni în fire. El ne povesti că fusese să-și vadă iubita într'un sat din apropiere. În întuneric rățaci calea și căzu în cursă peste tigru. Bestia însă era tot așa de înspăimântată, ca și Javanezul care căzuse peste ea. Amândoi au stat nemișcați unul lângă altul. În fiecare moment credea el că bestia îl va sfășia; la sfârșit nici nu mai putu eugeta.

Când Javanezul își luă după cap turbanul, spre marea noastră mirare, văzurăm că părul lung al tânărului Javanez, în urma spaimii de moarte, încăruntise și era alb ca zăpada.

Doru

Insula lui Robinson Crusoe

Cine nu cunoaște frumoasa povestire a lui Daniel de Foe? S'ar crede că această poveste este datorită numai fanteziei autorului. Totuși în urma cercetărilor s'a stabilit că eroul lui D. de Foe este un englez anume Selkirk. Acesta a trăit în împrejurările știute, pe insula Juan Fernandez, azi *Mas-a-tierra*, posesiune chiliană, unde se găsesc încă urmele

popasului său. Insula e situată la 300 mile engleze de Valparaiso. Ea are forma triunghiulară și aspectul unei nave uriașe, răsturnată. Într-o parte se află ruinele întăriturilor spaniolilor. Populația actuală e formată din 42 de locuitori: 8 oameni, 14 femei și 20 copii. Doar la câte-va luni odată vine pe acolo câte un vapor să le aducă cele trebuincioase vieții. Și altă-dată iar câte un vapor silit acostează din cauza furtunei acolo.

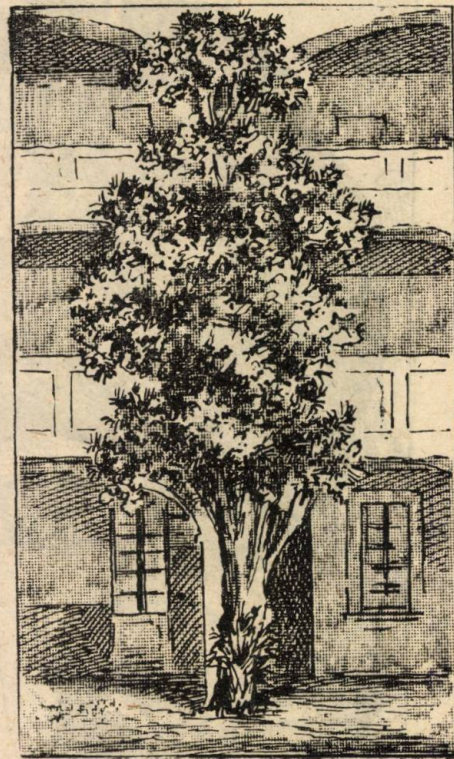
La extremitatea baiei Cumberland se ridică colina așa numită a lui Portozuelo, din vârful căreia observă Selkirk marea.

Pe o piatră se află o inscripție care s'a făcut mai în urmă, nu de Selkirk și care are coprirea următoare:

«În amintirea lui Alex Selkirk, marinăr, născut în Largo, comitatul de Tife, Scoția; a trăit pe această insulă, într-o singurătate completă, timp de 4 ani și 4 luni. A fost adus de corabia *Cinque Ports*, cuirasată cu 96 tunuri, de 96 tone, în anul 1704, și fu repatriat de corabia *Duke*, în 12 Febr. 1709. Selkirk muri în 1728 și în etate de 47 ani ca ofițer al corăbiei de război *Weymouth*, a S.M.B.

Această tablă a fost pusă în apropierea observatorului lui Selkirk în 1868 de comandantul Powel și ofițerii cuirasatului «Topaz».

N. Vătăman

UN LEANDRU GIGANTIC

Într-o vilă de la Grignases (Italia) se găsește un leandru care are o înălțime de 8 și 50 metri. Ilustrația noastră reprezintă această raritate.

Boala leneviei

Printre populațiile albe ale Statelor Unite de Sud, adică în Carolinele de Nord și Sud, în Georgia, Florida și Missisipi, există familii întregi care suferă de o boală teribilă numită „boala leneviei”.

Suferinzi de această boală sunt atrofiați, anemiati la exces și desgustați de orî ce lucru în așa fel că nu se mai îngrijesc nici de hrana lor, mulțumindu-se numai cu ceea ce le cade sub mână.

Acești nenorociți se numesc în general „măncători de murdărie” și orî cine poate înțelege acest nume când va ști ce mănâncă: mucus de țigară, nisip, boabe de cafea, sare, lemne, cărpe, șoareci, etc.

Unii chiar mănâncă șoareci vii!

Acest amestec de obiecte improprii alimentației corpului pare, cu toate acestea, că este indigestibil spre a-l împiedica să moară de foame.

Această stare de lucruri a mișcat mult pe savanții americani. În Carolinele de Nord sunt două milioane de oameni a căror muncă ar ajuta la fertilizarea acelor regiuni și care sunt astăzi complet nefolositori din cauza răului de care suferă „boala leneviei”.

În 1902, la congresul sanitar pan-american, rezultatul cercetărilor făcute de doctorul Stiles și raportul său arăta cauza inițială a răului de care suferă albi, și mai ales emigrații din Europa în aceste regiuni ale Statelor-Unite.

Era vorba de un vierme microscopic, cunoscut de mult sub numele de „viermele croșetă” numit astfel din cauza formei sale.

Din experiențele numeroase ale doctorului Stiles, reșea că toate murdăriile mâncate de acești nenorociți serveau de hrană paraziților „vierme croșetă”.

Grație doctorului Stiles care semnală răul și găsi în același timp și remediul, autoritățile americane își dădură osteneala să combată ravagiile cauzate albilor de „vampirul Statelor-Unite de Sud” după cum îl numea doctorul Stiles, căutând să stărpească „răul leneviei” care în termeni științifici se numește *uncinariase*.

Sereno

Expediția engleză contra Aborigenilor

Ne-am ocupat, în numărul trecut al acestui ziar, de tribul Aborigenilor. Vom da aci și câteva științe asupra expediției engleze întreprinsă contra lor.

Cu mari greutatea duc Englezii, până în ținuturile inexorabile ale Aborigenilor, expediția pe care au întreprins-o contra acestor triburi sălbatice. Țara Aborigenilor e o regiune muntoasă așezată în basinalul Brahmaputra, dincolo de frontierele Indiei. Locuitorii sunt triburi războinice și înfricoșătoare care nu prea au stat în raporturi cu lumea civilizată occidentală; ei își zic că sunt ca tigrii și că n'ar putea trăi două în același loc.

Englezii au căutat totdeauna să-și întărească poziția lor din spre partea Ti-

betului și ne amintim de marea lor expediție care înaintă până la cetatea sfântă Lassa în 1904.

Cauza însă care a provocat acum expediția englezilor, e masacrarea unui funcționar englez, Noel Williamson, în Martie 1911, de către Aborigeni. Cei treizeci și cinci de indigeni cari făceau parte din escortă au avut aceeași soartă.

Expediția contra Aborigenilor e sub comanda majorului-general H. Bower, și se compune din 2.600 oameni aleși din cele

tropologist, va întovărăși expediția.

Aborigenii sunt adversarii de temut din cauza săgeților învenimate de cari se servesc.

Spre a se apăra contra atacurilor, Englezii au construit un fel de redute de lemn la Kobo, baza operațiunilor lor.

Redutele sunt compuse dintr'o incintă făcută din bucăți mari de lemn. În mijloc se înalță un turn de observație. Din interiorul acestei redute dirijează soldații focul mitralierelor, în caz de atac.



La adăpostul redutelor, englezii trag focuri de mitraliează. Câinii le sunt prețioși auxiliari

mai bune trupe ale Indiei și din aproape 3.000 colii, cei mai mulți Nagași și Manipuri. Războinicii Nagași cari întovărășesc expediția, sunt armați cu lănci; ei amintesc, prin trăsăturile figurei, pe Egiptienii. Nagașii mănâncă câini; e pentru ei această hrană una din cele mai delicate și mai alese.

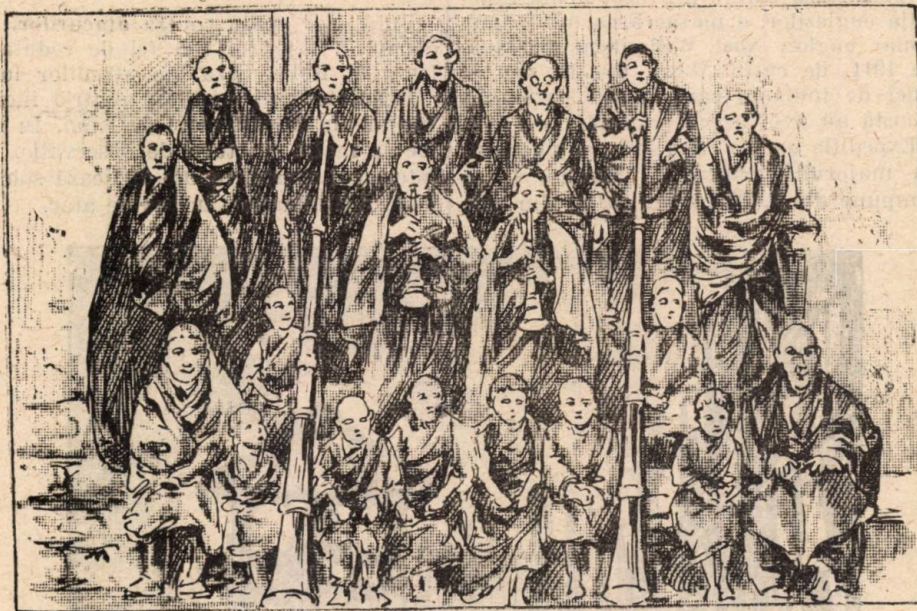
Englezii vor profita de această expediție spre a studia țara din toate punctele de vedere. O misiune științifică, cuprinzând un zoolog, un botanist și un an-

Englezii au luat cu ei și câini de vânătoare cari sunt foarte valoroși, dovadă că unul din aceste animale, care întovărășea avangarda, a semnalat la timp prezența Aborigenilor.

Puțin mai târziu, au semnalat apropierea indigenilor dușmani, înainte să fi fost văzuți de colii Nagași. Acești câini cari sunt dresați de maiorul Richardson, un specialist în materie, servesc în India spre a păzi sentinelele ginkase.

Vetor

VEDERI DIN TIBET (ASIA)



Ilustrația reprezintă un grup de călugări Lamas în mănăstirea Chatsu, cu trâmbițele lor uriașe.

IMPRESII ȘI NOTE

București—Viena—Münich—Zürich—Davos

— URMARE —

Admirarăm *Reședința Regelui Leopold* și grădinile; parcul cu fântânile și toate frumusețile lui.

Seara furăm la teatrul Curței: *Hof und national theater*. Se da o operă: *der Bergsee*. (Marea muntelui). Două prințese asistați în loja regală, modest îmbrăcate și fără dame de onoare. Teatrul era încheiat de la parter, loji, balcoane, până la galerie. Cu punctualitate se începu la orele 8.30. O liniște profundă, salută uvertura, iar spectacolul fu de asemenea apreciat și aplaudat. Un lux de decoruri și punere în scenă, care dau adevărata impresie a stăncilor și valurilor mării, a furtunei și a revărsării zăgazului. Muzica germană, bine interpretată dar greoaie, accentul dur și cu dialect, totuși impresia mi-a rămas plăcută. În alte seri umblarăm prin berării, unde în sunetul lăutarilor, cari execută muzică clasică și ca adevărați artiști, miș de oameni, mănâncă, beau bere și fumează în căt, abia poți străbate și zări de lume și fum. Fete tinere, îmbrăcate în negru, cu șorț alb, aduc voioase halbele și mâncările. De altfel în toate părțile atât în München cât și în Elveția, servesc fete în locul chelnerilor, ceea ce e mai atrăgător.

Cele mai de frunte berării sunt adevărate palate, cu scări largi, săli majestuoase, plafoane boltite cu reliefuri, frescuri și râuri de lumină electrică, ce curg cu bogăție peste miș de mese de marmură, la care seade mulțimea căreia îi place viața de Boem, fumul și berea.

Afară de astea sunt încă multe muzee și galerii ca: *muzeul german, muzeul armatei Schackgalerie, Anatomia regală, muzeul etnografic, teatrul princiar, teatrul popular, biblioteca orașului* și câte altele, pe care scurtul timp și puterile sleite de oboseală nu ne permise a le vedea. Căci, un oraș de artă ca München nu se poate studia amănunțit dintr-o dată și în puțină vreme.

Intre alte monumente demne de văzut e: *Bavaria* cu *Ruhmeshalle*, care constă dintr-o galerie de sculpturi ce spune numele *Bavariei*, în fața căreia e statuia de o așa mărime că pentru 40 pfenig, poți pătrunde în interiorul ei.

În împrejurimile Münchenului se află la o mică depărtare castelul *Nymphenburg*, al cărui parc e de o nedescrisă frumusețe în mijlocul căruia se resfață pe apă mulțime de lebede domestice și lacome de firimiturile ce le aruncă vizitatorii.

Plecând din München, ajungem pe o vreme umedă la *Lindau*, unde ne imbarcăm pe un vaporas, pentru a străbate lacul *Bodensee*; timp de aproape o oră, cât privim pe puncte împrejurimile, urmăriți de cete de porumbei de mare, sau pescăruși (*monettes*) ce prindeau din sbor dumicații ce le asvârleau călătorii și se întreceau în lăcomie scoțând țipete de bucurie când ne scăpa bucată.

În drumul spre Zürich, merserăm aproape numai pe marginea lui *Bodensee*, care seamănă cu o mare, aci albas-

tră, aci verde ca smaraldul, în care se scurg pârâiașe limpezi, și în a cărui oglindă se reflectă șirul falnic al Alpilor stâncoși ca pe alocurea sunt pătrunși de tuneluri. Priveliștea e de o variație salbatică și uimitoare. Nu mă saturam privind de la fereastra vagonului, pe care o ștergeam de abur, neconținut spre a nu pierde măreția naturii.

Spre seară ne apropiam de Zürich, care ni se desfășura înaintea ochilor ca o adevărată panoramă.

Toate dealurile pe care e situat orașul scânteiau de lumină electrică. Din când în când, fugeau pe dinaintea trenului, străde largi și lungi cu felinarele lor alinate. Ne apropiam de gară, care e impunătoare și bine organizată cu diferite biurouri, comisionari (*dienstmänner*) cari ca și la München, duc cu ușurință bagajele în oraș și îți dau toate indicațiile.

În jurul gării ca și la München sunt mulțime de oteluri confortabile. La distanță de câțiva pași găsim pe al nostru, căci ajutați de lista tuturilor otelurilor din Elveția și de mersul trenurilor știm, ca și în alte orașe pe unde ne-am oprit, ora sosirii, otelul și strada.

Fiind de vreme, după masă, ne suirăm într'un tramvai electric, care ne duse la un excelent teatru de varietăți „Corso” pe marginea lacului, în care scânteiau miș de lumină. Zilele următoare vizitarăm strădele mai însemnate, magazinele frumoase și bine organizate unde poți găsi tot ce îți trebuie de la salon până la bucătărie, unde se află, cofetărie, librărie, fierărie, mobile, pânzărie, mode etc. așezate pe compartimente, fiecare cu cassa și vânzătoarele lor, ocupând trei-patru etaje, având ascensor ce sue și coboară cumpărătorii neconținut, ca într'un bălcuș imens, servindu-se cu iuteală și bună voință. Într'unul fui salutată pe românește de o vânzătoare evreică din Galați, care era foarte bucurată de a vorbi limba țării ce o părăsise de câțiva ani. Iar într'una din seri, asistarăm la o frumoasă ceremonie originală și impunătoare.

Cu ocazia punerii pietrei fundamentale a noii Universități, dupe ora 8 seara, toți studenții, cu corporațiile lor, cu profesori și mulțime colosală, străbătură strădele parte în landouri, parte pe jos între două rânduri de torțe, precedați de muzică și salutați de mulțime ce țineau ca o negură trotuarele. Se opriră în fața vechei universități unde se ținură alte discursuri, la lumina torțelor ce stău rânduite de jur împrejurul balustradei, dând localului o înfățișare deosebită și impunătoare. Până târziu așteptară curioșii de-alungul cheiului, unde șiruri lungi de landouri împodobite, stău gata a-și primi stăpânii, ce sărbătoreau așa de mare nouă clădire datătoare de lumină, ce aveau să înalțe.

Zürichul are și el mai multe teatre. Asistarăm și la o trupă de operetă, care însă mă lăsă rece, prin jocul de scenă greoi, voci mediocre și punere în scenă neîngrijită.

Ceea ce da orașului o înfățișare feerică, e lacul albastru și frumos, pe care umblă vaporase, plutesc numeroși pescăruși și în care se oglindesc luminile

stradelor curate și largi, ca 'n lagunele Veneției.

În sfârșit scopul călătoriei noastre fiind Davos, părăsiram pe la 10 dimineata Zürichul. Drumul către Davos e și mai sălbatic și uimitor ca până aci. Calea ferată o ia de-a dreptul spre munți păduroși și stâncoși.

La Landquart, unde trebui să schimbăm trenul, ni se desfășură ochiului o priveliște admirabilă, care ne țintui locului până la sosirea trenului ce venea găfâind și în care ne urcarăm. Coamele munților se perinda pe dinaintea ochilor, învesimântați în toate culorile.

De la verde închis la ruginiu, brazil falnic și albi creasta până spre piscuri pleșuve și talate în diferite chipuri, ca de o mână meșteră. De ce înaintam, de ce dam de zpadă mai multă, care prin alte locuri până aci nu se arătasă de cât foarte puțină. Văile strâmte și capricioase aci se 'nhideau, de-ai fi crezut să nu putem pătrunde, aci se lărgeau, desfășurându-ne tot alte și minunate vederi; viaducturi înalte și dantelate, căderi de apă, cu scuturi și sloiuri agățate de peretele stâncilor, perdele dese de fagi și brazil, râulețe clocotind guralive printre blocuri spălate și albastre, în sfârșit tablouri nespuse, zugrăvite de cel mai mare maestru, natura, care cu țara Alpilor a fost neîntrecută în meșteșug și dărnicie.

Cu cât ne apropiam eu atât mai mult suiam muchia munților, până în sfârșit către amurg se deschise o vale lungă între două șiruri de munți, presărați cu vile și castele frumoase și luminate ca în basme. Eram în Davos. Lumea cobora grăbită, unii încărcati de bagaje; alții de săniute de schi (un fel de tălpile lungi de lemn) se întorceau de la yre-o partidă de sport. Comisionari, servitori ai hotelurilor și omnibuzelor, se 'mbulzeau să te ia. Aci fiecare otel are omnibusul său, care trage după el o sanie pentru bagaje.

Întro jumătate de ceas ajunserăm la otelul nostru.

DAVOS

Legenda spune că acum două-trei sute de ani Davos era o vale lungă, largă și pustie, necunoscută de nimeni.

Niste păstori descoperind pășune grasă pentru vite, se aciolară și pentru a se 'nfripa, aduceau pe catări săi pe cai butoiașe de vin „Veltliner” din Italia, pe care-l desfăceau prin partea locului, pe aproape de Landquart. Treburile mergându-le bine, clădiră case pe coasta muntelui „Strella”.

Un ofițer german, bolnav de plămâni, căutând un loc retras, cu aer curat, spre a se odihni, veni până aci, unde mergându-i bine își clădi și el casă, chemând și pe un alt prieten al lui.

Satul mergea înflorind, până mai târziu, un medic: Sprengler, al cărui fiu sunt actualmente aci, unul la sanatoriu, ca medic șef, celalt, practicant, văzu că toți străinii ce se duceau în alte părți să muncească, întorcându-se bolnavi de piept în satul lor, se făceau sănătoși. Această îl călăuzi a crede că aerul satului îi tămăduia. El svoni, munci și isburi să dea renume localității.

Cea dintâi casă de sănătate fu clădită de un olandez, *Holzbaur* cu numele: *Kurhaus*, care arzând, mai târziu fu restabilită și înfrumusețată de fiul lui. Ea se află azi în centru și are tot confortul trebuincios: saloane, teatru, restaurant, săli de concert, terase pentru cură etc., și e vizitată în mare parte de olandezi și englezi cari vin parte pentru sport. Căci departe de a crede că Davos are aspectul unui spital! Nu mai bolnavii de piept vin aci, unde aerul e curat la o înălțime de 1564 m. deasupra nivelului mării, ci și cei cari caută repaosul corpului și al minții, cei ce admiră natura, cei ce fac exerciții diferite, etc.

Orașul se 'ntinde în valea unui lung șir de munți, spre est: „Jacobshorn”, spre vest „Strella”, la sud „Tinzehorn” și „Schiaborn”. Pe versantul dealurilor și munților de la apus, șed cu fața la răsărit miș de clădiri, mănăstiri și sănatoș lăcrate, având toate etajele câte o terasă deschisă „liegehalle” pentru cură, caldiferie, electricitate, saloane de citit, de muzică și biliard, odăi confortabile și bună gospodărie, unde poți sta în pensiune de la Octombrie până la Maiu, când e sezonul de iarnă.

Căci, localitatea e investimântată în mantia grea de zăpadă până aproape în lunie, fiind ferită de praf.

Așa dar bolnavii vin cu miile în toți anii și din toate colțurile lumii, unde năprasnica boală de piept a pătruns. Anul acesta au fost peste 7000 de vizitatori de prin America, Argentina, Egipt, Finlanda, Crimeea, Siberia, Lisabona, etc., de peste tot unde a ajuns renumele Davosului. Ai crede că nu-i poate cuprinde pe toți, orașul, când îi vezi viermuind pe strade.

Cea mai însemnată stradă e o șosea pietruită care duce de la un cap la altul al orașului.

Partea mai lăsată se cheamă: Davos-Platz, iar cea mai ridicată, unde e mai mult soare și e mai căutată pentru sănătate: „Davos Dorf”. De la un cap la altul casele se țin șir, pe o întindere de 3-4 kilometri, iar din strada principală, se ramifică altele pe dealuri și munți, la sanatorii, vile, chaleturi și oteluri, ce stau presărate peste tot. Sunt 16 sanatorii, unul mai bun ca altul, toate sănatoș clădite, luxos mobilate și bine ținute, având medicii lor, cari se interesează de aproape și zilnic de bolnavi. De altfel, și casele particulare și otelurile sunt tot sanatorii, au aceeași îngrijire, medicii ce vizitează pe bolnavi și liegehalle pentru cură, despre care voi vorbi mai la vale.

Cel mai confortabil și luxos sanatoriu este al d-rului *Turban*, apoi al d-rului *Iessen*, și 'n fine *Schatzalp*, care e situat pe un pisc de munte la 300 m. mai sus ca Davos, având un tren funicular și o poziție uimitoare. Brazil uriași și pletosi îmbracă munții gigantici, ce par a se uita cu dispreț la strădania și nimerirea omului, ce le-a cioplit muchile, netezind drumuri, clădind palate pe creștetul lor, încingându-i cu șine de fier, pe care se urcă ca un vierme greoiu, trenul.

De pe terasele sanatorului *Schatzalp*, privești aproape cerul și vârful munților, tăcuți, pleșuvi și todeauna albi. O liniște divină se lasă de pretutindenă și

pare că mirosul bradului aduce cu fumul de tămâie din templul Domnului. Se fac zilnic plimbări și ascensiuni la *Schatzalp*, unde se găsesc de ale mănărei și băuturii, pe lângă nespusele frumuseți ale naturii neîntrecute, concerte și alte desfătări ce află pe terasa enormă de sticlă și în saloane.

Davos are cinci biserici protestante, una catolică, una rusă și alta engleză. Mai are 2 școli populare, două pentru copii atinși de boală și două particulare și 4 consulate.

(Va urma).

Ninetta-Târgoviște.

CANDIDAȚII BUDHA

Nimic mai atrăgător ca misterul și nimic mai misterios printre popoare ca îndepărtatul Tibet unde se află *acoperișul lumii*!

Poporul Tibetului e predestinat budismului strănu, care vrea ca omul onorat cu titlul de dalai-lama să fie considerat ca un Dumnezeu, în vremea ce la catolică papa nu e de cât un om ridicat la demnitatea pontificală.

Iată în câteva linii toată teologia budistă. Sunt patru adevăruri: durerea,



Un lama, servitorii și un fiu al său

duhka; cauza durerii, *samudaia*; suprimarea cauzei durerii, *nirodka*; calea care duce la suprimarea durerii, *marga*.

Ori cauza durerii e chiar viața. Dar viața nu se amestecă în existența noastră actuală. Parcurgem existențe succesive. Budismul, ca brahmanismul și toate religiunile Extremului-Orient, cred în transmiterea sufletelor. Timp de miile de secole sufletele trec din corp în corp, și ele suferă.

Scopul e să ajungi la repaosul absolut, la neant, la *nirvana*.

Dar pe măsură ce sufletele se apropie de acest termen, ele sunt *Scroaleapanas*, *Anagamis*, *Arbato*, *Budha*.

Budha e sufletul care a ajuns la termen și posedă calmul absolut.

Toate sufletele care se apropie de demnitatea de Budha, sunt budha viitor.

Gradele prin care trebuie să treacă sunt numeroase și variate. Rangul cel mai inferior e *apasaka*, adică servitor.

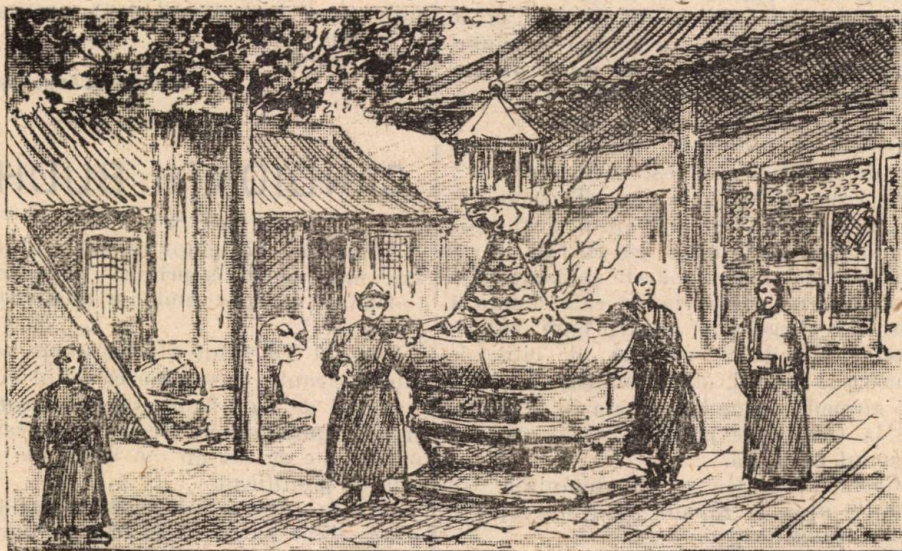
Un altul mai superior e *crama nera*, novice, un fel de „frate” al mănăstirilor noastre.

Când acești preoți minori voiesc să atingă cele mai înalte demnități, ei trebuie să studieze filosofia, teologia, lite-

diavolului, trecu prin minte-mi gândul să împuşc femeia și să mă răzbun astfel contra ticălosului ce omorase pe Rowley și voise să mă omoare și pe mine, dar privirea femeii fără apărare, cerând milă, mă dezarmă. Invinse gândul cel bun; să-l las în plata celui ce a zis: „Eu trebuie să judec și eu să pedepsesc”. Astfel învinsei pornirea inimii păcătoase și mulțumesc lui Dumnezeu.

„Pleacă din colibă cât poți mai iute. Trecu d'acurmezișul valea îngustă, mă urcai pe coasta cealaltă și mă afundați iar în pădurea deasă, pe care o întrerupsesse valea aceea veselă. Nu-mi rămânea nici o îndoială asupra soartei ce mă aștepta. Înțelegeam bine că ucigașul mă va urmări, că aveam să susțin o luptă grea, în caz când vor veni și ceilalți doi tovarăși. Dar mă încrezui în Dumnezeu și-mi iuții pașii ca să pot merge cât mai mult drum.

„Seara se lăsă și simțeam că nu voi putea merge mai departe. Zării în apropiere-mi un banan mare și puternic. Văzuți îndată ce avantaju aveam, la caz de atac, dacă mă puteam urca până la etajul de sus, dacă mă pot exprima astfel. În copilărie eram meșter mare, când era vorba de urcat în pomi și nici unul nu era prea înalt. Natural că nu mai aveam acum aceeași îndemânare și hainele și bagajul din spate erau departe de a-mi ușura urcarea. Dar gândul la poziția bună ce câștigam față de dușman, urcându-mă, învinse și îndrăsnii să mă sui, după ce mă mai odihniți puțin. Rezultatul întrecu așteptările mele; ajunsei cu bine. Acolo împletii câteva crengi lungi și-mi făcuți un pat ce era destinat mai puțin să mă lase să mă odihnesc, de cât să fiu sigur contra dușmanului, pe care-l așteptam, căci siguranța lui era în mâna mea pe deoparte, iar pe de alta obiectele ce-i luasem îi erau și lui de mare folos. Dacă mi-ar fi venit în minte că șerpii și tigrii pot să se urce cu mare ușurință în pomii cei mai înalți, când e vorba să-și prindă prada și apoi gândindu-mă că aici nu puteam să aprind focul ca să-l alung, aș fi tremurat la gândul pericolelor la care eram expus, cu toate armele mele, dar încrederea în D-zeu nu mă părăsi nici acum. Cel ce te-a păzit până acum în mod atât de minunat, nu te va părăsi nici acum.



Novici în curtea unei mănăstiri tibetane. În mijloc un monument religios unde călugării cari se întorc din pelerinaj depun ofrandele strânse pe drum.

Ori, după doctrina budismului tibetan, dalai-lama sau marele lama e un budha reîncarnat, adică un suflet care după ce s'a bucurat o mie de ani de fericirea *nirvana*, a reînceput o serie de existențe și trăiește sub aparențele acestui dalai-lama.

În Tibet sunt șapte milioane de budiști.

ratura, medicina, astronomia și științele oculte.

Atunci preotul devine stăpân al legii *șarje*, apoi *ralzamba*, doctor universal, sau *laramba*, doctor în teologie.

Dintre acești demnitari înalți se aleg superiori mănăstirilor, sau *Kamos*.

Olg.

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

„Nu îndurasem destule? Puteam să mă mai încred în ei, când fuseseră cât p'aci să mă omoare? Nu riscam să fiu iar pradă răutății lor, de care abia scăpasem ca prin minune? Invinse totuși gândul că nu toți sunt la fel, c'aveam să aflu aici dacă e vre-un oraș pe aproape. Ridicați ochii spre cerul albastru și implorați ajutor de la D-zeu. O luați apoi iute spre colibă, la ușa căreia mă întâmpină un câine lătrând. Ridicați la el bastonul să-l sperii și intrați înăuntru.

„Acolo era o tăcere ca de mormânt. Într-un colț se ghemuise o tânără indiană, ce se uita speriată la mine, ascunzând la sân un prunc, ce sugea.

„Cercai să-i vorbesc, dar nu mă înțelegea. Se vedea că e singură în casă. O întrebai pronunțând cuvântul „Sahib”. Deși, însemnează „stăpân” cuvântul acesta înțelese c'o întrebam de bărbatu-său și-mi arătă cu capul spre pădure. Voiam tocmai să mă așez lângă vatră, când privirea

mi căzu după ușa. Cu o bucurie amestecată cu spaimă, zăriți acolo pușca, cornul de praf, punga cu alică, chimirul și cureaua lui Rowley, de care nu se despărțea nici odată. Eram în casa ucigașului său.

„Un gând fioros de răzbunare imi trecu prin minte. Dintr'osăritură fui lângă armă. Într'un minut asvârliți pe umăr chimirul cu securea lui Rowley și apucați pușca să văz dacă era încărcată. Nu era. Fără să stau la gânduri, luați cornul cu pulbere și punga cu alică, le atârnați de gât și m'apucați să încerc amândouă țevile.

„Femea se uita la mine și-i citeam pe față o groază de mârte. Nu îndrăzneam să se miște; dar își întindea spre mine mâinile, cerând îndurare și lacrimile-i curgeau șiroaie pe obrajiți negri. Presimțea poate vre-o legătură între mine și acele obiecte sau poate apariția mea neașteptată deșteptase în inimă-i frica de pericol? Ce-o fi fost, nu știu. Ca o șoptă a

„Gândul acesta-mi înălță sufletul și mă rugați ca 'un copil: acum mă uitam mai liniștit cum se schimba lumina zilei cu întunericul nopții. Sufletu-mi nu bănuia groaza, prin care avea să treacă, mai înainte ca lumina zilei să vină iar.

„Deși ultimele raze ale soarelui păreau a învălui cu aur fierbinte cerul, pe care-l zăream printre ramuri, nu adia prin vârfurile copacilor nici pic de vânt, care să mă răcorească aerul. Domnea o tăcere ca și cum viața tuturilor făptuitorilor din pădure s'ar fi oprit deodată. Nici o frunză nu se mișca și arșița apăsătoare mă năbusea. Afară de asta nu era destulă lumină, ca să pot distinge bine ceea ce mă înconjură.

„Auziți mișcându-se ceva la piciorul bananului, pe care ședeam rezemat de trunchiul principal. Ochi-mi căutară spre pământ să distingă pricina acestui zgomet și cine-si poate închipui spaima ce mă cuprinsese? Un enorm șarpe, de vre-o

20 de picioare lung și gros în aceeași proporție, se mișcă încet pe pământ.

„Steteau acolo, la piciorul pomului, pe care se așezau eu, ridică în aer partea dinaintea a corpului și capul, din care eșau limbile și intrau iar în gură, ca și cum ar fi voit să se încolăcească pe pom și să se urce în el. Mișcarea asta ținu o clipă, apoi și corpul și capul căzură iar la pământ, șarpele se târa iar spre tufiș, se încolăci ghem în juru-i și rămase cu capul ridicat, așteptând prada. Dacă mă zărea se isprăvea cu mine.

„Sângele îmi înghețase în vine. Mușchii mi se paralizaseră. Părul mi se făcuse măciucă, și pielea din cap par'că se strânsese într'un singur punct. Atrăși ca de o putere căreia nu-i puteam rezista, ochi-mi stăteau ținți la fiorosul animal, pe când al lui se rostogoleau în orbite, căutând par'că să hipnotizeze prada nevăzută.

„Trecură câteva minute, auzii deodată lătratul câinelui, pe care-l amenințasem cu bățul pe pragul ucigașului Ali. Auzii îndată și gura lui, certând pe câine să tacă. Șarpele își ridică deodată capul, îndreptându-l în direcția de unde se auzise lătratul.

„Mărturisesc că apropierea ucigașului, care mă urmărea, mă speria mai puțin de cât vederea fiorosului șarpe. Ba chiar îmi venii deodată în fire, așa că putui despica cocoșul puștii cât putui de încet. Plin de groază observai că părăitul cocoșului atrase atenția șarpelui. Intoarse spre mine capul cu limbele-i fioroase și Dumnezeu știe ce s'ar fi întâmplat, de nu l'ar fi atras iar pașii indianului, ce se apropia.

„Văzui bine cum se târa acesta ca o pisică și se uita în toate părțile. Părea că nu și-ar fi închipuit că eu mă urc în pom. Câinele mergea, înainte-i, cu botul pe pământ, căutându-mi urma. Deodată zării șarpele, care se pregătea să sară și sări urlând înapoi. Ali văzând în asta un pericol nebănuit, făcu câțiva pași înapoi și privirea i se ridică spre pom. Mă zări. Scoțând un strigăt de bucurie, se repezi cu pușca la ochi. Pușca luă foc, dar glonțul zbură în aer, căci în clipa în care voise să mi-l trimită, șarpele se năpusti asupra-i ca un fulger și-i înfipse dinții în gât. Doborât de furia animalului se abătui la pământ, scoțând un țipăt înfricoșat.

„Priveliștea ce mi se înfățișă fu una din cele mai înspăimântătoare amintiri din viața-mi trecută. Pe când dușmanu-mi se zvârcolea în chinurile morții, șarpele îl încolăcea cu trupu-i vânjos. Auziam bine gemetele-i și părăitul oaselor sub puterea zdrobitoare, cu care-l strângea șarpele. Leșinași și căzuși lângă trunchiul pomului, de care mă rezemasem.

„Când îmi revenii în fire, se lăsase noapte neagră în juru-mi.

„Târziu răsări luna, dar lumina-i slabă nu putea pătrunde întunericul pădurii. Glasurile codrului se treziră, auzeam în depărtare urletele șacalilor; numai în apropierea mea domnea o tăcere de moarte. În această stare între vis și viață, luptându-mă cu vise îngrozitoare, trecu și noaptea aceasta fioroasă și abia din spre ziuă mă cuprinse un somn adânc, care mă întrema. Nu mai puțin înspăimântătoare era priveliștea ce mă aștepta la trezire. Natural, ochi-mi căutară mai în-

tăi șarpele, ca să văd dacă mai aveam să mă tem de el sau dacă plecase peste noapte. Îmi adusei aminte că citisem în copilărie într-o carte de științele naturale că șarpele îndată ce și-a înghițit prada devine greoi și poate fi omorât ușor. Această amintire îmi dete speranță.

„Îl zării întins, cât era de lung, sub copacul pe care se așezam. Înghițise mai mult de jumătate trupul lui Ali; gura enorm căscată, se căznea să înghiță și restul și undulațiile trupului degustător arătau eforturile ce făcea; se distingea până unde ajunsese partea înghițită, căci era grozav de umflat trupul în partea aceea. Îmi stăpânii scârba și groaza ce-mi producea această priveliște, îngenunchiai pe o creangă mai groasă, ochii, pușca luă foc și glonțul îl atinse în frunte, între ochi. Cel de al doilea porni cam în aceeași direcție și se îngropă mai mult spre ceafă. Lovitura fu mortală.

(Va urma).

Trad. de Tomescu-Putna

DIVERSE

Insula magnetică. — Insula Bornholm din marea Baltică, în apropierea căreia trec vapoarele care eșind din strâmtoarea Sundului se îndreptează spre Stockholm sau St. Petersburg, are o proprietate foarte ciudată pe care o cunosc toți cari au călătorit prin aceste locuri.

Această insulă, în realitate, e ca un magnet pus în mijlocul mării, la 38 kilometri de Suedia. Ea emite curenți magnetice de o intensitate așa de mare în cât busolele năvilor trecând la o depărtare de 10 mile, sunt influențate.

Insula Bornholm e înconjurată de stânci și bănci de nisip foarte periculoase.

Deci trebuie să se navigeze prin aceste locuri cu o mare prudență și se atribuie acestei insule magnetice marea număr de accidente cari se produc lângă coasta suedează.

VĂPSEA DE PĂR RAPID

GAZANTAT ABSOLUT
NEVĂTĂMĂTOARE



Prețuri lei 2.50. La nemulțumire se restituie imediat costul.

Văpșește imediat părul cărunt sau alb, în negru, brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural în cât nu se cunoaște de loc că părul e vâpșat. Întrebuițarea mai simplă și mai ușoară ca la orice altă vâpșă de păr.



BONBOANE ORIENTALE

Parfumează admirabil gura

și distrug orice miros urât al gurei provenit din tutun, dinți stricați sau stomac deranjat.

Cutia 50 banii la drogerii și farmaci.

Observați marca Semiluna cu stea, singure veritabile.

CREMA
PUDRA
SAPUN

FLORA

POMADA
Capilogen
(Apă de păr)

TUSEA cea mai rebelă, bronșite acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

Pectosin
Steanu

Sticla lei 3. — La drogerii și farmaci

PURGEN

PURGATIV IDEAL
cu renume universal

De o eficacitate absolută sigură. Cutia cu 25 purgative lei 1.50. Observați ca fiecare pastilă să aibă inscripția: **PURGEN-BAYER**, singurul veritabil.

Anemia (lipsa sângelui), clorosa, neurastenia, isteria, slăbiciunea generală, vindecă

Hemofer
Steanu

recomandat de prof. dr. Bucliu, prof. dr. Leonte, prof. V. Negel, Iași, și alții, ca unul din cele mai puternice reconstituente ale corpului slăbit. Sticla lei 4.



DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți vindecă sigur

PASTILELE
Nevralgine Jurist

Un flacon 2.50

La drogerii și farmaci

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Maiu, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada Gl. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARĂ ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FINconstruit în marea fabrică de mobile de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihail-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 10
Sucursala calea Victoriei, No. 107**UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU**

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobile Gildener Roseuthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahanului

entru intrare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochet frez, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche sfeșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică superioară**, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biuro de importățiune, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pânză, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Inger», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lavoar de faianță**, compus din 5 bucăți. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 15, sub Hotel Princiar.

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica societății Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la poștele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Știrbei-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă mare** de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, str. Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biuro**, cumpărate de la marele magazin de bijuterie, ceasornicarie și argintărie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 54.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domniile ofiteri. **Trei truse** de piele fină pentru maniere. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Trei pudriere** cu pufurile lor. **Trei oglinzi nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel mai nou și **un gramofon** marca «Meiodion Carmen-Syva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone : «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marele magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marele casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jacques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului „Universul”.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.00 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea



Cu un pământ de paie, tânăra fată astupă gura torturatului.—(Vezi pag. 5632).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

Sălbăticia Albilor

Într'un timp Yankeii, adică locuitorii din Nord-Estul Statelor-Unite, din Boston și Filadelfia, nu găseau temei destul de expresiv spre a reproșa celor de la Sud, execuțiunile populare numite linșări.

Ei au pierdut dreptul de critică și acum locuitorii de la Sud au tristul prilej de a reproșa celor de la Nord, sălbăticia lor. De câți-va ani, nu e săptămână în care să nu fie vorba de un nou linșaj în Noua-Englitară.

Și ce linșări! Când sunt amestecați și Yankeii, întrec marginile cruzimii și barbariei.

Un comerciant francez care avusese afaceți în Pensilvania, și care a fost un martor ocular istorisește peripețiile unei linșări.

Se afla de două zile în Coatesville, mic oraș industrial situat în apropiere de Filadelfia, când, după masă, pe la orele nouă seara, auzi o detunătură.

Eșind repede din hotel ceru explicații. „Un negru a omorât pe un agent de poliție, îi spusese un trecător. Dacă n'ai văzut nici odată vre-o linșare, urmează-mă”.

Omorătorul era un anume Ezekiel Walker, un rău făcător pe care poliția îl căuta de multă vreme. Unul din detectivii trimisi în urmărirea lui, îl descoperi și în momentul când punea mâna pe el, negrul îi dete o lovitură de pumnal.

Vestea asasinatului se răspândi în oraș ca fulgerul, și în vreme ce poliția căuta pe criminal în cartierele negrilor, locuitorii de rasă albă, mult mai mulți ca negrii, se armau cu puști și revolve și se adunau pe o piață publică, gata să masacreze pe toți negrii dacă asasinul nu ar fi fost pedepsit.

Tocmai pe la orele patru spre ziua, poliția descoperi unde era ascuns; dar asasinul știind ce soartă îl așteaptă, își trase un glonț de revolver în gură.

Rănit grav, poliția îl transportă în cel mai mare secret la spitalul municipal.

De teamă ca omorătorul să nu scape cercetărilor poliției, linișorii înconjurară orașul spre a-l împiedica să fugă.

La orele cinci dimineața aflară de arestarea lui Walker, și furioși că poliția le ascunsese știrea, se adunară în număr de cinci sute și în cea mai mare tăcere se îndreptară spre spital.

Și cum infirmierii tăgăduiau că se află acolo, ei năvăliră în săli fără a le păsa de bolnavii cari, înspăimântați, fugeau în toate părțile.

În sfârșit linișorii descoperiră pe negru pe care infirmierii îl trăsese în far-

macle. Intins pe un pat de fier, cu pumnii prinși prin niște brățări de somiera patului, Walker se svârcolea înspăimântat pe salteaua însângerată de rana sa.

Un agent de poliție care făcea de gardă pe lângă asasin, încercă să-l apere de mulțimea sălbatecă care cerea capul său. Dar descărcăturile de revolver îndreptate spre plafond nu făcură de cât să mărească spaima bolnavilor, și doi sărmanși bătrâni, convinși că le-a sosit ceasul din urmă, se aruncară pe ferestre, zdrobindu-se de pavaj!

Sub amenințarea revolverelor, infirmierii refuzară cu curaj să dea cheile brățărilor de la mâinile asasinului, și atunci mulțimea grăbită să sfârșescă odată, se hotărî să ia pe negru cu pat cu tot.

Afară mulțimea primi cu ocări rugăciunile regelui care repeta în jargonul său:

„Aveți milă de un sărman negru! Nu l'am omorât înadins! Milă, vă rog!”

— „La moarte! Să-l ardem!” repeta mulțimea întărită.

Dar timpul trecea și poliția putea interveni în orice moment. De aceea porniră cu negru afară din oraș. La o depărtare de un kilometru, pe câmp, găsiră un loc care se potrivea pentru spectacolul sinistru ce preparau.

„Milă! Milă!” gemea mereu Walker îngrozit. L'am omorât din greșeală!

Într'un moment se adunară o mulțime de paie și lemne cărora li se deteră foc. Vocea negrului se auzea rugătoare:

„Dați-mă judecăte! Tratați-mă ca pe un alb! Sunt gata să probez!”

Ultimela cuvinte se perdură sub tamponul de paie pe care o tânără femeie îl vâra în gură, și un strigăt de bucurie feroce se ridică din mulțimea care era acum vre-o trei mii de oameni.

Atunci acea mulțime de bestii cu figuri de oameni fu martoră la un spectacol extraordinar.

Într'o sfortare produsă de groază, negrul, cuprins deja de flăcări, rupse sforile care îl țineau legat și printr'o săritură disperată, trecu dincolo de foc ducând cu el patul de care era legat.

Și cum zdrobit de sfortare, căzu jos, patru linișorii îl luară și îl aruncară din nou în flăcări.

A doua oară negrul, ale cărui vestimente ardeau, reuși să fugă, dar căzu zdrobit de înțepăturile furcilor cu care se aruncaseră asupra-i călăii săi.

Un moment se crezu că acea scenă hideasă se sfârșise. Dar acest negru avea, fără îndoială, zece vieți întrînsul! Nu voia să moară.

Fu văzut, spectru tragic, ridicându-se a treia oară în mijlocul flăcărilor.

Dar forțele sale se sfârșiseră. Și scoțând un strigăt lung de agonie, recăzu în flăcări în vreme ce mulțimea de bucurie începu să cânte un refren popular.

Sotia agentului pe care îl omorase Walker, intervievată de un jurnal local, strigă:

„Nu-mi pare rău de cât de un singur lucru: că nu am fost acolo ca să-i dau eu foc!”

Arg.

NOTE DE DRUM

SALZBURG

Era ora opt seara.

Fluerând ascuțit și tare, trenul se repezi în gara lungă și întunecoasă a orașului Salzburg. Repede coborâi din tren. Un hamal bătrân și garbovit îmi luă cu-fărul din mână și mă urmă suflând greu.

„Hotel d'Europe”, unde voiam să trag e la câți-va pași de gară.

— Mă duc pe jos la hotel, zisei hamalului meu. Vrei să-mi scoți și cele două lăzi din vagonul cu bagaje?

— Da, domnule.

Mergând la hotel trecui printr'o mică grădină, în care e așezată frumoasa statuă a împărătesei Elisabeta.

În fața hotelului „d'Europe” erau multe trăsuri și automobile.

O mulțime de călători stăteau în fața porții. Intrând mă întâmpină portarul, un om gros cu favorite și cu părul cărunt.

Mi se dete o cameră.

După ce portarul mă părăsi, mă dusei pe balcon. La picioarele mele se întindea grădina prin care trecusem, gara cea lungă și piața din fața ei. În depărtare se înalță munții, cari înconjoară orașul Salzburg, orașul episcopilor principi.

Salzburg-ul este capitala Salzkammergut-ului. Această provincie aparținuse în timpurile vechi episcopilor, cari erau și conducătorii acestei frumoase provincii din împărăția Austro-Ungară.

A doua zi în tovărășia unui bun prieten îmi propusei să vizitez orașul.

Unde să merg mai întâi?

La cetatea Hohensalzburg, la Franziskanerhirche, la Mozartplatz, la palatul episcopilor, în parcul Mirabell, la scăldătoarea cailor sau la casa lui Mozart?

În fața hotelului erau o mulțime de trăsuri libere.

Ne urcarăm în aceea care părea mai curată.

— Să ne arăți orașul! zise John Green, prietenul meu, vizitiulul.

Acesta ne duse prin mai multe strade largi și curate până la piața Mirabell. Din trăsura zărirăm palatul cu același nume și grădina-i frumoasă. De aici trecurăm peste râul Salzach, care străbate orașul Salzburg. Partea orașului care e clădită pe malul stâng al râului sus numit e foarte interesantă. În ea se găsesc clădiri de prin secolul al XII-lea. Străzile din această parte a Salzburgului sunt strâmte, întortocheate și întunecoase.

„Mozartseg”, podul peste care trecuserăm spre a veni în partea orașului care e clădit pe malul stâng al râului Salzburg, e făcut din piatră și este destul de impunător. Când furăm pe mijlocul podului zărirăm întâlnindu-se în fața noastră dealul pe care e vechia cetate „Hohensalzburg”.

După ce străbătuserăm mai multe strade scurte, ajunserăm în piața numită „Residenzplatz”. În mijlocul ei e fântâna „Residenzbrunnen”. Această a fost clădită în anul 1664 de Antonio Dario.

Pornirăm apoi să vizităm Domul, O

stradă mică și întunecoasă duce în piața din fața frumoasei biserici. Ea imită puțin biserica Sf. Petru din Roma. Domul a fost terminat în anul 1628. Pereții sunt pictați de pictorul Gloetzle, care și-a pus tot sufletul în acea lucrare. Biserica a fost clădită în 14 ani.

Pe piața din fața Domului e o statuie a Sfintei fecioare Maria. E de o frumusețe rară. Nu departe de Dom e și funicularul care te duce la cetatea Hohen-salzburg.

Luarăm funicularul.

Ajungând sus pe dealul înalt de 540 m., ne coborâm din funicular. O cetate veche se înalță în fața noastră. Zidurile sunt ici și colo derăpănate.

„Hohensalzburg“ e zidită pentru întâia dată în secolul IX-lea, apoi a mai fost reparată în 1366 de episcopul Pilgrim von Puchheim și în 1484 de episcopul Johannes III von Gran. Odăile cele mai frumoase din această cetate sunt: biblioteca, ai cărei pereți sunt frumos împodobiți cu aur; odala de culcare a episcopilor și odala de aur (die goldene Stube), împodobită cu coloane de marmură roșie și cu emblema tuturor episcopilor, cari au locuit acolo.

Tot în această odală mai e și o sobă (Kachelofen) făcută în anul 1501. Partea de sus a ei reprezintă raiul, partea de jos, iadul.

După ce vizitarăm cetatea, pe la orele 2 după masă coborâm cu funicularul. Luaram apoi o trăsură și ne duserăm să vedem școala de călărie a episcopilor princip. Ea se compune din două grajduri și două manejur. Unul de vară și unul de iarnă. Manejul de vară e o curte mare, ce se întinde la poalele unui munte și în piatra căruia sunt săpate locurile în care stau spectatorii. Manejul de iarnă e o lungă sală. Pe marele perete din fund e o frumoasă pictură, ce reprezintă un turnir.

Alături de aceste două manejur e scâldătoarea cailor (Pferdeschwemme). Această scâldătoare e un mic lac. În mijlocul lui e statuia unui cal. O jumătate din lac e înconjurat de un perete, pe care sunt pictați o mulțime de cai. Frumosele picturi, însă, sunt aproape șterse.

De la „Pferdeschwemme“ vizitiul ne duse la cimitirul Sf. Petru, în mijlocul căruia e o biserică clădită în anul 1491, în stil gotic.

De și obosit, peste măsură, nu ne puterăm opri să nu cercetăm și casa unde s'a născut Mozart. Se află în stradă strâmtă și întunecoasă.

Stilul clădirii e la fel cu acela al vecilor case nemțești. În etajul al treilea e un mic muzău plin cu lucruri d'ale lui Mozart. Casa unde el a locuit, care e pe Piața Mahnart, e mult mai frumoasă. Deasupra ușei de intrare e o harpă.

Vizitiul ne mai plimbă puțin prin frumosul Salzburg și apoi ne întoarserăm la hotel.

Scarlat

NEGUSTORESE SIAMEZE

În Siam, ca și în Birmania, în Cambodge și în toate ținuturile indo-chineze, femeile se ocupă cu negoțul. De altfel ele lucrează mai mult ca bărbații. În Siam bărbatul nu face decât să se odihnească fumând, să se plimbe pe canalură în bărci împreună cu alți prieteni, să asiste la lupte de cocoși și la spectacole.



Femei siameze cumpărând flori în târgul din Bangkok

Educația fetelor, care e foarte completă, constă în a ști să facă bucate și prăjituri, să răsucescă țigări și foi de betel.

Foarte puține știu să coasă, ceea ce nu e de mirat într-o țară unde vestimintele se compun din bucăți de stofă fără



Fete siameze vânzând „buri“ țigărete de tabac învelite în foi de banan

cusătură, cu toate că Siamul se pretează la civilizația occidentală, predându-se în școli arta cusutului.

Fetele din clasa de jos aduc lemne, culeg legume, cară apă și ajută mamele lor în treburile menajului. În toate diminețile, așezate respectuos în fața porții, împart pomană bonzilor cari trec; ele ajută părinților în cultura câmpurilor și a grădinilor și fac comerț, fie pe apă în bărci, fie pe pământ, în niște maghernite situate într'un colț al casei unde locuiesc.

Ilustrațiile ce reproducem reprezintă prăvălii siameze și pot da o idee de instalațiile destul de primitive ale acestor grațioase mici vânzătoare.

Femeile siameze sunt foarte pioase și au mare grijă de templuri, pe cari le împodobesc cu flori.

Țigările siameze se fac de fetele tinere și de copii; tutunul se înfășoară în foi de bananier bine uscate și aceste țigări sunt excelente.

În Bangkok sunt o mulțime de chinezi cari se ocupă cu comerțul și industria țării. Tot traficul portului, toate meseriile sunt în mâinile lor; fără chinezi, Bangkok-ul ar fi un oraș mort, și se poate considera ca sigur că capitala Siamului are trei sute de mii de chinezi, grație cărora e orașul cel mai bogat din extremul orient.

Vetor.

TR. VIRTTER

VIATA PESCARILOR ATLANTICI

Aproape de malul sud-vestic al peninsulei Florida se întind insulele „Ten Thousands Islands“ pe cari sunt colibele pescarilor din Oceanul Atlantic.

Înainte cu multe secole aceste insule erau adăpostul piratilor. Pe aci au pierit corăbiile, cari pluteau spre Cuba și Mexico.

Acuma însă, se află aici portul militar Key-West.

Dar pe insulele „Ten Thousands Islands“ lumea nu s'a prea schimbat—e tot ca mai de mult... numai oamenii sunt mai pacinici.

Și acuma trăiesc mii de pescari, pescuind în apele Oceanului. Patria lor și acuma e Oceanul;—el îi crește și nutrește, el e cimitirul lor.

Fiecare insulă e un paradis pe întinsul Oceanului, o grădină fantastică... o lume admirabilă împodobită cu bogățiile țărilor tropicale: așa sunt insulele „Ten Thousands Islands“. Cine a văzut odată minunile lor nu le mai uită. Chiar și apele mărilor sunt ca cristalul și te poți uita până la fundul lor.

Din depărtare insulele par pustii. Dar din apropiere se văd căsuțele ascunse în pădurile de palmieri... Acolo trăiesc familiile pescarilor; acolo se adăpostește fiecare barcă după drumul făcut pe mare.

În lunile de vară pescarii stau acasă; atunci petrec uitând de furtunile Oceanului.

În August se pregătesc de muncă. Atunci împletesc coșurile și mrejele.

În Septembrie sunt gata și la Sf. Marie e ziua plecării. Petrecerile sunt tot mai rare.

În ziua de Sf. Marie roiul de bărci își ia drumul spre Ocean. Mii și mii de femei și fete plâng pe maluri luându-și rămas bun.

Pe insulele „Ten Thousands Islands” se coboară o frică lină: oare câte bărci o să se întoarcă din roiul plecat?

Opt luni durează liniștea aceasta. La finele lui Aprilie se reintorc una câte una.

Cu săptămânile stau cei de acasă pe țărm și dau jertfe Oceanului.

Dar Oceanul nu se poate împăca nici odată; în tot anul se reintorc câteva bărci mai puțin...

Pescarii însă nu cunosc frică; amorul lor e Oceanul.

Era seară. Cu toții stam pe bordul vaporului „Unis”. Peste un ceas întâlnim primele bărci ale pescarilor. Mai avem două zile până în portul Key-West.

Vaporul nostru fuge ca săgeata și bărcile se înmulțesc.

În jurul nostru e Oceanul nemărginit... și e în întinerie, căci e noapte. Bărcile sunt douăsprezece și distanța între ele de 250 ygarzi.

Noaptea e oarbă și jur împrejur e liniște. De pe bărci se aude strigătul pescarilor: Haho, up!... haho, up!

Sună strigătul și mrejele cad în apă. Pe bărci se aprind focuri luminoase și pești se adună împrejurul luminei.

E târziu. Pescarii muncesc pe bărci: e Martie și ultimul sezon de pescuit.

O barcă este la abia 10 metri departe de mine și eu mă grăbesc să privesc pescuitul din apropiere.

Nu mai când mreaja e aruncată se vede ce lume vioaie e în fundul apei. Pești mici argintii se joacă la lumină.

Mreaja e de formă pătrată. De o parte o țin două oameni; cealaltă parte e încărcată cu plumb și e în apă. De s'au adunat pești lângă mreajă, partea cu plumb va fi pe sub ei ridicată.

Ridicarea se face cu băgare de seamă ca să nu se resfire peștii.

Când mreaja a ajuns paralel cu suprafața apei, se ridică repede... și sute de pești lăcesc la lumina focului.

— Haho, up! sună ore, zile și săptămâni întregi, de dimineață până seara... pe bărci pescuiesc muncitorii Oceanului.

Clopotelul bărcii conducătoare sună miezul nopții.

Îndată se face liniște; pe bărci încețază viața. Nu mai e foc. E noapte...

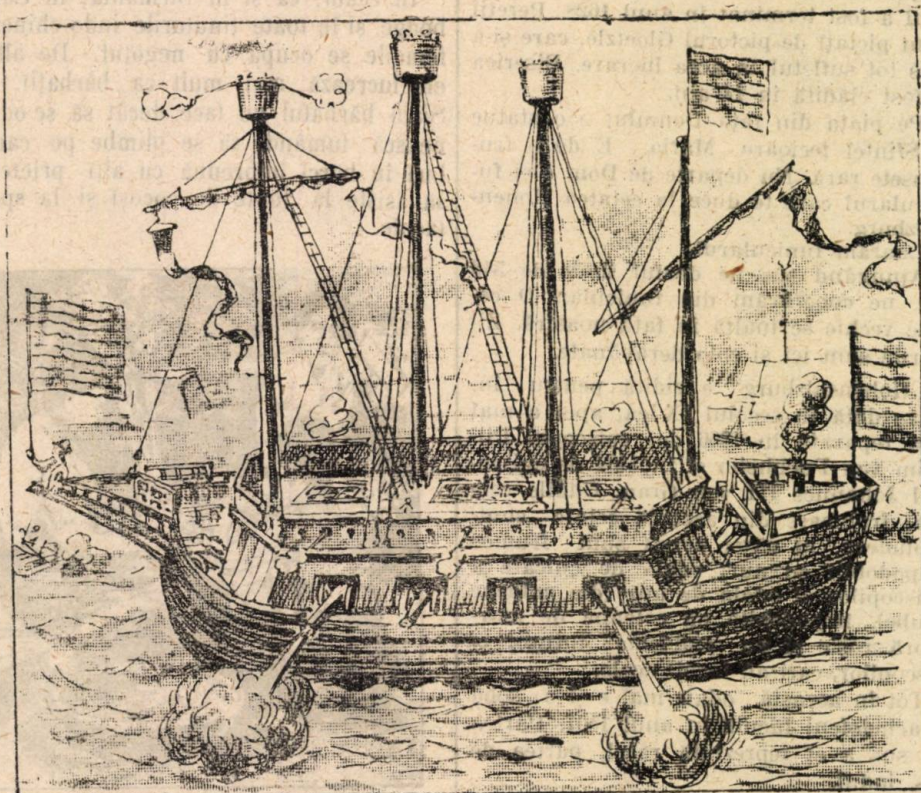
În jur e liniște și întinerie.

Nu mai pe câte o barcă se aud pașii sentinelor.

Sentinela e singură care mai gândește... se aruncă pe niște funii—și visează. Visează de patria îndepărtată... În jur e marea: apă și aer— aici trăiește pescarul, aceasta îi e patria...

Gh. Contogouris-Tulcea

Primele corăbii cuirasate



Într-o carte de istorie de J. Coryton, am găsit ilustrația pe care o public aici și care reprezintă o corabie cuirasată, construită de cetățenii orașului Antwerpen (azi Anvers) în anul 1585.

După abdicarea lui Carol Quintul, fiul său Filip introdusese inquiziția în provinciile olandeze. Netoleranța politică și religioasă răscula populația calvină. Atunci începură persecuțiile și războiul. În mai multe rânduri, Antwerpenul fu asediat de spanioli.

Asediați din nou, pe apă și pe us-

cat, cetățenii întrebuițară mii de și-retlicuri și încercări, infructuoase însă, de a rupe linia de impresurare. În sfârșit ei construiură o mare corabie acoperită cu plăci de fier prin care proiectilele de pe atunci nu puteau să pătrundă.

Grupe de pușcași erau așezați în vârful catargului, iar jos avea tunuri. Cetățenii, siguri de victorie chiar, o numiră «fini-belli». Dar ea fu luată de dușman și dusă în Spania.

N. Văt.

IMPRESII ȘI NOTE

București—Viena—Münich—Zürich—Davos

— Urmare și sfârșit —

Cu ocazia sborului unui aviator, văzuți trecând școlile de băieți și fete, toți copiii curăț, bine îmbrăcați și în ordine, cu învățătorii lor, spre locul unde era aeroplanul, pe care îl examină și îl priviră sburând. Îmi făcea plăcere văzându-i prietenoși și curvioși, povăduind nemțeasca elvețiană, care e un dialect puțin plăcut al germanei.

Cura ce urmează bolnavii în toate casele de sănătate, e șederea pe scaun lung afară la aer. Și pentru a se feri de răceală se înfașă într'un sac de blană, ce se găsește de vânzare în Davos, se acoperă cu pătură și se întind bine pe spate, respirând 6—7 ore aerul curat și rece, chiar în zile cu ninsoare. Liegura e păzită cu numai o lăptărie. Cantitatea de lapte ce

sfîntenie și punctualitate de toți, fiind încredințați că e dătătoare de sănătate, prefacă plămâni, nervi oboșiți în liniște, spiritul trudit îl odihnește. Între orele de cură, dimineața și la 4, fac preumblare pe jos, când trebuie să iasă oricine, afară de cei cu temperatură, cari sunt reținuți la pat, uneori și mai multe luni.

Hrana trebuie să fie substanțială. Până la 5—6 mâncări pe zi, în care predomină: lăpturi, făinoase și carne.

Alimentele se importă în mare parte din Olanda, Franța, Italia și restul din orașele Elveției, unde se găsesc fabrici de conserve și compoturi, vite bune și grase, păsări, etc. În localitate se află

O zi de sărbătoare la Dakotași

Rezervele Indiene sunt niște teritorii mai mult sau mai puțin vaste și sterile, unde guvernământul Statelor-Unite a cantonat rămășițele câtor-va triburi cari au supraviețuit.

să-și procure rachiū de la fabricanții cari hoinăresc în jurul Rezervelor, e lipsit de porția sa de carne timp de mai multe zile. Pedepsa e mai mare dacă s'a îmbătat: el nu participă la împărțirea tutunului timp de mai multe săptămâni.

Greșeli mai mari, ca de exemplu o lo-

după numărul cât mai mare al cuverturilor.

Când directorul unei Rezerve vrea să-și arate satisfacția față de supușii săi, le dă voce să-și părăsească baracele spre a petrece mai multe săptămâni sub cort. Pentru Pieile-roșii lucrul acesta e o sărbătoare, căci le dău iluzia că trăesc încă



Dakotași cari petrec sub un vast cort

Supuși direcțiunei funcționarilor numiți «Agenți indieni», cari reprezintă pe președintele republicii în fie-care Rezervă, Pieile-roșii sunt tratați ca niște copii mari. Ei sunt pedepsiți sau recompensați, după greșelile sau meritele lor, ca școlari.

De exemplu, un indian care a reușit

vitură de cuțit, nu mai e de competența agenților și atunci culpabilul e trimis poliției indiene în cel mai apropiat oraș.

Pentru merite, sunt răsplătiți cu suplimente de tutun, vestimente, mâncare și mai ales «blankete», cuverturi de lână, a căror posesie e ca un grad de bogăție, căci bogăția acolo se socotește

ca în frumoasele timpuri vechi.

Dar trebuie ca un trib să se fi purtat corect timp de mai mulți ani pentru ca autoritățile să-i acorde dreptul să parcurgă câmpia purtând arme.

Ar fi periculos să se acorde astfel de permisiuni unui trib care numără încă printre ei nesupuși.

Sereno.

se cere zilnic în Davos, e adusă de aiurea, de oarece întreținerea vacilor aci e scumpă, unde iarba abia se ivește prin luna Mai, când se topește zăpada și începează ninsoarele.

Uneori timpul e cald și frumos 7-8 zile în șir. Luna Martie însă, anul acesta a fost cum e la noi Ianuarie. O zi soare blând, moină, streșinile curg, lumea înnoată bucurăoasă prin sloată, în bătaia soarelui, care arde mai puternic și pârlește pielea, încât toți vizitatorii pleacă cu fața prăjită și roșie; ș'apoi brusc, două, trei zile viitor, ninsoare și îngheț de nu știi cum s'alergi mai iute la blănă. La fel cu timpul nepotrivit și nestabil, vezi și lumea îmbrăcată: pe unii cu haine în capul gol, mai mult bărbați, fac cura aceasta, ca să le crească pă-

rul său să nu le cadă; uneori și femeile umblă fără pălărie! Altele la prima rază de soare întind umbrele sau pun pălării de pae, ceea ce contrastează cu nămeții de zăpadă, că te umflă râsul, ba chiar pe sloată, când drumurile sunt tot una de apă, le vezi în pantofi și în rochiile subțiri. E un galimatias de limbă, ca și de modă, când e ora preumblării, blănuri, catifele, căciulițe albe sau colorate de lână cu jachetă la fel, costume tailleur, la olaltă cu cele de mai sus și niște forme parcă anume făcute pentru urăciunea englezoaicelor, ce nu se schimbesc, oricât de bătrâne să umble în fuste scurte până la genunchi, cu schiuri de picioare și cu tolba (ce-o fi având în sac pe spate, nu știu, merinde sau haine?) de gât alunecând pe zăpadă în-

soțite sau și singure. La drept vorbind, de multe ori nu e nici o nevoie de tovarăș, dinții ei cei lungi și aduși servindu-i de scut, la caz de nevoie. Dar lumea aici e foarte cinstită și corectă. Să fie împetritărea de națiuni civilizate, sau boala ce împiedică pe oricine de la gânduri străine cuvei și sportului?

Pe stradă, ca și în sanatorii și case particulare, ești în perfectă siguranță. Slugi cinstitute, stăpâni îndatoritori; în schimb negustori interesați. O scumpete de nedescris. Când ai încăput pe mâna cuiva, te jupoaie, chiar și farmaciile au prețuri variate și ridicate. Iar pacienții se supun orbeste! Ce nu dă omul pentru sănătate și ce nu face!

Sunt bolnavi cari stau pe cheltuiala de aproape o mie de lei pe lună, de câte

doi și trei ani. Unii, mai puțin atinși, în 5-6 luni se vindecă. Pe cei mai grav bolnavi, îi supune operațiunii „pneumotorax” care constă din scoaterea din funcțiune a plămânului bolnav, izolarea lui prin introducerea unei cantități de azot, care-l comprimă, și-l împiedică a se consuma înainte. Pacientul respiră mai greu numai cu un plămân, dar cu timpul cavernele vindecându-se, se simte mai bine. Negreșit e zilnic cercetat de medic, care urmează cu tratamentul necesar și în genere operația răuștește și e salutară.

Dar până atunci cu câte nu luptă sârmanii tineri; fete, băieți și oameni în floarea vârstei, la cari se ivește mai ales teribila boală, ce secără populația nevoiașă! Ți-e mai mare mila să vezi atâția obraji tineri îmbujorați de friguri și atâtea piepturi rupându-se în accese de tuse, care-î fac urăcioși, triști și echiști.

Totuși medicii sanatoriilor, având în vedere starea lor morală, au grije a le curarisi și sufletul odată cu fizicul. Așa, organizează diferite petreceri: ca pom de Crăciun, când permite bolnavilor a pregăti: tablouri vivante, piese de teatru, recitări și alte lucruri neobositoare, când însăși femeia medicului dă ajutor la aceeași; iar medicul, cu grije de ora culcării bolnavilor, anticipează sosirea noului an printr'un discurs, în care arată că: fiind prezenți la sărbătoare, din toate părțile globului și neavând toți aceeași oră, el medicul, a calculat și i-a eșit ora medie a sărbătorii noului an c'ar fi 11 noaptea, după care se servește supeul bolnavilor bucuroși și gătiți pentru prima oară în haine de sărbătoare.

Apoi de două ori pe lună fie-care sanatoriu are concert și cinema. Seara, de obicei, se stă în salon până la ora 10 când tot orașul e culcat. Se face muzică, se joacă biliard și se petrece timpul, cu una cu alta, vecinic la fel, fără să bagi de seamă, că ești departe, iso'at și bolnav!

Autoritatea comunală „Kurvein” nu se îngrijește numai de salubritatea și întreținerea orașului, ci mai organizează și concerte simfonice de mai multe ori pe săptămână, la diferite oțeluri, unde bolnavii în virtutea taxei de cură, cu cartea de intrare ce Kurnverein le trimite, odată cu înștiințarea de a nu sculpa pe străzi, sub pedeapsa amendei de 50 lei, pot lua parte la aceste concerte, care sunt într'adevăr înălțătoare!

Tot Kurnverein a organizat anul acesta „Vinterfest” serbarea iernei, cu care alegorice și frumos împodobite ca la Nisa în carnaval, ce au defilat în cântece și țipețe în sus și în jos, salutate de mulțimea ce privea din balcoane, aruncând confetti. A fost o fierbere și o veselie de nedescris, iar locul nu mi s-a permis a lua la rând fie-care car și a-l descrie. Voi enumăra numai: Kurnverein, Vânătoarea, Spălătorie chimică, Thea Roum, Bucătărie, oțeluri, schy, bandă țigănească, sanie rococo, Napoleon, familia austriacă, Riviera, etc., unele mai frumoase și mai vesele ca altele.

Orașul era pavoazat și fie-care casă avea în fața ei un motiv lucrat din zăpadă sau ghiață, de meșteri și sculptori,

d'ai fi jurat că sunt de marmoră. Așa bunioară erau două colosale animale antideluviene; ichtiomyosauri, urși, lei uriași, bacuși, mori, chalet, giami, reclame, lupta medicilor cu microbii, Wilhelm Tell luptătorul Elveției, căruia seara i s'a făcut paradă și luminații ridicându-l de unde era, spre a nu se topi ca celelalte motive, etc.

Societăți de binefacere organizează bazare și serbări ca „Blumentag” zăna florilor, când toate femeile rugate de comitet au vândut flori pe stradă toată ziua în folosul bolnavilor săraci: olandezi, elvețieni și ruși. Au fost două zile deosebite de acestea. La cea rusă am luat și eu parte, coincidă cu Vinterfest, când fiind atâtea lume pe strade s'au încasat peste 7000 lei, vânzându-se 20.000 răsuri artificiale. Era ceva deosebit. Toată lumea purta flori la piept, nimeni nu se da în lături să cumpere plătind mai mult de cât cereai, ba și magazinele erau împodobite cu flori, chiar și măcedarii infipseșeră frumoși trandafiri roșii în carnea grasă și proaspătă a boilor tineri ce stau spânzurați la ferestre, curate de marmoră. Vitrinele florărilor erau adevărate paradise, cu porumbeii trăgând carul primăverii, sub care se așezase un chalet artistic lucrat cu alee de gazon, cu pârâiașe curgătoare, cu stânci și toate frumusețile naturii făcute în miniatură.

Altele înfățișau în mic concurs de sărituri la schy. Și fiind-că n'am spus încă ultimul cuvânt despre sporturi, pentru care vin străinii sănătoși la Davos, voi adăoga că tot Kurnverein pune la dispoziția vizitatorilor un imens lac de patinat, bine întreținut și muzică, ce distrează publicul, dând de mai multe ori premii.

Într-o Duminecă geroasă am asistat și la una din aceste serbări. Natura făcuse lux de pudră de argint, presărată pe mantaua brazilor ce adăpostește lacul în care scilpeau fire de beteală și pulbere de diamante. Era nespuse de frumos tabloul! De jur împrejurul lacului poleit și măturat, mi s'a oamenilor așteptau cursele. Au fost alergări la un kilometru. Două perechi s'au luat la întrecere și-au alergat până curgeau râuri de pe ei. Premiantul a fost salutat cu ovații. Apoi cea mai bună vălșuitoare de asemeni, în sfârșit celui mai caraghios în mișcări, i se făcu frumoasă primire.

De două ori pe săptămână au fost curse de bobsleigh foarte interesante, la care luau parte și femei.

Concurenții câte 3-4 într'un bob coborau cu repeziune pista începând de la Schatzalp; jos mulțimea adunată în tribune saluta frenetic pe cei ce soseau mai repede iar premianților li se da frumoase cupe de aur.

Pe lângă acestea zilnic, sportșmanii fac partide de luges (un fel de săniute) pe care coboară în fuga câte doi, munții și colinele. Tot astfel și cu schy, la care sunt foarte dibaci sărind în aer de pe planuri ridicate și alunecând pe povârnișuri repezi, uneori de-a berbeleaca.

Defileul lugelor e una din cele mai plăcute priveliști. Se înșiră câte 30-40, legate una de alta și trase de o sanie cu cai care-î conduce în țipete și râsete la locul destinat, de unde se întorc osteniți,

plin de zăpadă, dar rumeni și voioși către seară.

Societatea doamnelor olandezo-elvețiene a dat un splendid bal mascat la Kurhaus, în folosul săracilor care a fost neîntrecut în frumusețe. Tot ce era mai elegant și caracteristic era acolo. Florile ornau cu profuziune sala ce revărsa cascade de lumină, peste arcade și estrade. Lumea costumată în felurite și încântătoare costume, se întrecea în veselie. Erau toate costumele de pe lume: de la rochie pantalon, port olandez, elvețian, indian, japonez, rusesc, românesc, sculptor și băcător la ochi, că mi simții inima tresărind de bucurie, costume de vânătoare, alegorice, etc., toate cu gust și cu artă lucrate, până la vânzătorii de porci, cari țineau la subțioară doi purceluși pe care-î făceau să țipe și strângeau cu cheta să le dreagă piciorul. O franțuzoaică cerea pentru mielul ei, să-î cumpere lapte, alte doamne vindeau flori, șampanie, al căror produs s'a împărțit săracilor.

Termin spunând că Davos e raiul de iarnă al Elveției, loc binecuvântat ce-are trebui copiat și de noi români, cari avem poziții muntoase cu aer curat și tot așa de frumoase unde și-ar putea găsi sănătatea atâtea lume suferindă, pe lângă locul de repaos și distracție al tuturor.

Ninetta-Târgoviște.

VARIETĂȚI

Tară fără reptile.—Irlanda și Noua-Țindlanda sunt țări cari n'au reptile.

Aci nu se găsesc șerpi, broaște, broaște țestoase sau șopârle.

Apa și paviani.—Maimuțele numite paviani din Africa sudică se domesticesc și se ia de călători deșerturilor fiind-că au instinctul de a găsi cu siguranță la mari distanțe ape subpământene. Dacă călătorii nu mai găsesc izvoare în drumul lor și sunt în pericol de a muri de sete, se dă pavianilor carne sărată, care le produce sete și astfel adormecă pământul și găsesc apă.

În orașul Chicago din America se vorbește în 40 limbi. Apar ziare în 10 limbi deosebite și serviciul divin se face în 20 limbi.

Epitaful lui Malborough.—Soția marelu general englez Malborough (+ 1722) a lăsat să se scrie pe mormântul bărbatului ei următorul epitaf: „Aci zace ducele Ioan de Malborough, care nici odată n'a dat vre-o bătălie fără să n'o câștige, nici odată n'a asediat vre-o cetate fără să n'o cucerească, nici odată n'a început vre-un lucru fără să nu-l isprăvească și fără să nu-l ducă la un bun sfârșit.”

Orî-cine ai fi tu, dacă ești liber, datorești aceasta ducelui Malborough.

Gh. Cont.—Tulcea.

W. OERTEL

O călătorie în India

— U r m a r e —

Spasmurile de moarte ale monstrului erau grozave la vedere. Izbea cu coada în pământ atât de tare, în cât se îngropa în țărână și arunca praf și pietricele până sus, pe crengile înalte ale bananului, pe care ședeam. Svârcolirile se slăbeau mereu și la urmă aci se mișca convulsiv, aci se izbea spasmodic în sus. Era gata să moară.

„Nu puteai să mă uit mai mult la el. Mă țărâi fricos până la partea cealaltă a acoperișului meu de frunze, mă coborâi pe trunchiul format dintr-o rădăcină aeriană și mă depărtați îndată de locul îngrozitor unde fusesem nevoit să stau atâta timp. D'abia când fusei la vre-o milă depărtare și zăriți țărnul verde, fără arbori, al Gangelui, îndrăzniți să mă odihnesc puțin, să culeg câteva smochine și să-mi potolesc foamea. Cercetați apoi malul și trăsăi un glonte, ca să alung crocodilii. Mă coborâi apoi să mă scald în fluviu și să-mi spăl rana de la cap, care se obrintise iar, după spaima ce trăsesem peste noapte. Pusei o compresă ca să-mi alin durerea și după ce sfârșiți, mă urcai iar pe țărni și pornii din nou la drum. Cât eram de mulțumit în suflet și cum îmi veneau pe buze cuvinte de laudă pentru Domnul, care mă scăpase din mâinile sângerosului ucigaș și de răzbunarea lui fioroasă. Abia acum înțelesei din sfârșitul tragic al criminalului, care trebuie să fi avut mai multe omoruri pe conștiință, adevărul cuvintelor: „Cu ce măsură veți măsura, cu aceeași vi se va măsura și vouă“.

„Grozăviile prin care trecusem nu se sfârșiră. O spaimă de moarte avea să îmi mai coprinză încă odată sufletul, mai înainte de a răsări din nou soarele.

„Încărcai cu alice amândouă țevile puștii și o luați iar la drum. Vedeam bine că azi nu voi putea merge atât de mult ca înainte. Întâmplările prin care trecusem, fuseseră prea zguduitoare ca să nu influențeze asupra organismului meu, destul de slăbit și fără de ele. Somnul nu mă întremase. Patul, în care dormisem, nu-mi putuse odihni trupul. Mă dureau toate oasele și rana de la cap par'că se obrintise și mai rău. Nu știu dacă arșița zilei era mai mare ca până aci, sau dacă eu eram mai slăbit, dar știu că-mi simțeam puterea moleșitoare mai mult ca ori când. Până la amiază, mă țărâi cum puteai în umbra deasă a pădurii, care se boltea neîntreput d'asupra capului, pe urmă nu mai puteai înainta și căzuți istovii la piciorul unui mangoliu cu frunzele frumos mirositoare și mă hotărâi să rămân peste noapte acolo. De când cu 'ntâmplarea lui Ali, devenisem mai prevăzător; cercetați cu deamănuntul împrejurimile, să văz dacă nu cumva o fi vre-un animal vătămător, vr'un scorpion sau vr'un șearpe și, văzând că n'am de ce să fiți îngrijat, mă culcai și dormii atât de greu în cât nu mă deșteptai, până când soarele se lăsase spre apus și întunericul nopții înce-

puse să se întindă. Mă desmeticiți repede, să fiți gata de-apărare, când s'ar fi repezit vr'un tigru asupra-mi. Mi se păruse c'aud, chiar în momentul deșteptării, deși foarte depărtat, mugetul acela cunoscut care-ți îngheață măduva 'n oase.

„Trăsăi din brâu securea lui Rowley și-mi tăiai destule lemne, ca să ard peste noapte două focuri. La spate avea să mă apere trunchiul puternic al mangoliului și în caz de pericol, pușca încărcată și securea de la brâu aveau să-mi fie d'ajutor. Firește că nu mai era de gândit la somn, când vr'un tigru ar fi fost prin apropiere. Din fericire dormisem și mă întremasem și nu-mi era de loc somn, tocmai în timpul când în pustietățile Indiei amuțesc toate vietățile și în orașe încetează orice mișcare; afară d'asta rana mă durea și mai rău așa că în nici un caz n'aș fi putut dormi.

„Cât timp petrecusem nopți și zile prin pădurile de pe țărnul Gangelui, fie singur, fie întovărit de Rowley și de indian, nici odată nu se apropiase de mine un tigru, fiara asta îngrozitoare și sângeroasă. Când și când, e drept, auziam în depărtare vocea-i fioroasă, dar nici odată atât de aproape, în cât să ne îngrijoreze. Azi simțeam o neliniște neobișnuită, presimțeam c'o să pat ceva rău. Până să-mi fac toate pregătirile, sosi și noaptea. Așezasem d'ambele părți ale pomului, ca un zid, grămezi de lemne, o baricadă și provizie pentru foc în același timp. Ambele focuri pălpăiau vesel și lemnul plin de măduvă dedea o flacără alburie. Puteam să disting împrejur foarte bine, până la o mare depărtare. M'asezați cu spatele la pom și cu degetul pe cocoș, gata să trag și mă simții mai ușurel, după ce mă rugai lui Dumnezeu să mă aibă în pază.

„Trecură mai multe ceasuri. Sgomotul obișnuit al pădurii, cu miile de glasuri, se liniștea încetul cu încetul, pe măsură ce fiarele se dedeau odihnei. Acum începură să se auză altele. Lătratul fioros al hienelor, urletele îngrozitoare ale șacalilor, cari colindă pretutindeni după pradă și când dau peste ea, li se potolește și foamea și urletul. Mă obișnuisem destul cu ele, căci adesea le auzisem și ziua și știam că focul ține la o depărtare respectabilă pe acești oaspeți neplăcuți. Dar de odată auzii foarte aproape un zgomot, care făcu să mi se zbârlească părul. Era răgetul de foame al stăpânitorului acestor păduri și pustietăți, al tigrlui regal.

„Auziam cum îmi bătea inima. Judecând după urlet, fiara era la vre-o 100 de pași departe de mine. Încercați să mă reculeg și să-mi fac curaj. Cine n'a trecut prin astfel de fiori, nu-și poate închipui starea-mi sufletească în momentul acela. Ori-ce judecată dispăre ca spuma și tot curajul piere ca scântela, când îți ajunge la ureche un astfel de strigăt infricosetor și când ești încredințat d'a-

propierea celei mai grozave dintre fiare. Așteptarea însă e mai infricosetătoare chiar de cât pericolul însuși. Atunci când îl ai în față, rațiunea se liniștește și mare parte din curajul dispărut revine. M'am convins prin mine însumi în ziua aceea. Îndată, după primul răget, auzii un al doilea la dreapta mea. Mă încordați, mă sprijiniți p'un genunchiu și îndreptați pușca într'acolo. Ori cât încercam nu puteai zări tigrlul, care probabil că mai gustase din carne de om și ar fi avut poftă să mai mănânce. După puțin timp auzii la stânga un nou răget și mai îngrozitor. Înțelesei că înconjurase reduta și era furios că fusesem prevăzător. Auzii de mai multe ori apoi, foarte aproape, răsunetul lui infundat, dar fiara sângeroasă n'o zării, căci se încumetase să se apropie de focul ce ardea vesel.

„După aceea se făcu tăcere și crezui că dușmanul se încredințase că poziția ce aveam era destul de puternică ca s'o poată lua și deci se rătrăsese, ca să aștepte poate ziua, să-și înceapă din nou atacul. Mă înșelasem însă grozav. Mă ridicai să mă uit dincolo de focuri. Il văzuți culcat pe labe și dând din coadă. Limba-i roșie ca sângele, limea cu lăcomie umflăturile ce are de o parte și de alta a gurii și pe care crește barbă, cum e la pisică în mic. Acum mă zării și el. Din ochi îi țâșneau scântei verzuți; se ridică, gata să se năpustească ca pisica, care a zărit șoarecele. Își sprijinea pe labele dinainte capu-i rotund și fioros și dedea din coadă.

„Acum sosise și pentru mine momentul. Mă ridicai iute, cu pușca la ochi, țintii în frunte și trăsăi. Spaima făcuse să-mi tremure mâna. Când pușca luă foc, tigrlul scoase un muget, pe care nu-l voiți uita, cât voi trăi. Se sculă și ridică în sus laba, pe care glonțul i-o rănise. Curajul-i creșcu. Când își ridică iar capul urlând și mai fioros, ochii mai bine, glonțul îl lovi între nări și trebuie să fi pătruns până la ceafă, căci fiara se prăvăli aproape de mine, chiar lângă lemne. Izbea cu picioarele cu atâta putere, în cât focul sărea în toate părțile. Mă trăsăi câți-va pași înapoi și eșii din redută. Fiara se prăvălea în spasmuri groznice.

Încărcai pușca din nou și-i mai trimiseți un glonte în ceafă, cum ședea cu spatele spre mine. Fu lovit de grație. Mai tresări de câteva ori, apoi se 'ntinse și rămase țeapăn.

„În viață nu gustasem cu mai multă mulțumire triumful unei isbânzi, ca în momentul, când văzuți lungit dinainte pe regele pădurilor și al giungliilor din India. Dar și mort era tot fioros. Deși fiara nu mai dădea semne de viață și nu tresărea cătuși de puțin, tot nu mă încumetam să mă apropiu. D'abia târziu de tot încercați să-l trag ceva mai la o parte de lângă grămada de lemne, dar nu isbutii, puterile-mi nu erau de ajuns să miște namila din loc. După încordarea de nervi, prin care trecusem, nici nu mai era de gândit de somn.

(Va urma).

Trad. de Tomescu-Putna

NOUILE MARI PREMII

CE SE VOR OFERI DE

ZIARUL „UNIVERSUL”

abonaților săi la 27 Maiu, 1912

O Splendidă Vilă la Sinaia

«Vila Maria», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

O CAMERA DE CULCARĂ ÎN BRONZ

de mare valoare, al 7-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre de Industria Metalică «Marcu», Bul. Elisabeta, 8

UN DORMITOR DE LEMN FINconstruit în marea fabrică de mobilă de lemn Marin V. Ganea, șoseaua Mihai-Bravul No. 37 și str. Șerbănică, No. 40
Sucursala calea Victoriei, No. 107**UNA GARNITURĂ MOBILĂ DE STEJAR TAPISATĂ, PENTRU ODAE DE BIUROU**

compusă din : una canapea, două fotolii și șase scaune

UN BIUROU DE STEJAR MASIV ȘI UN FOTOLIU DE BIUROU TAPISAT

Toate acestea cumpărate de la cunoscuta Expoziție modernă de mobilă Gildener Rosenthal & Hascal, București, strada Carol, No. 64, etajul I

O jumătate garnitură mobilă de lemn roșu lustruit, culoarea mahonului

entru înțirare, compus din : Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate cu mochetă frez, cumpărate de la marelui magazin de mobilă «Compania Americană», str. Carol, 74, lângă hotel Dacia

Un serviciu de masă pentru 12 persoane, compus din : 12 linguri, 12 furculițe și 12 cuțite de alpaca veritabil argintate și bogat decorate, în cutia lor de piele imitată și căptușită cu mătase. **Un serviciu de vin** pentru șase persoane, compus din : una carafă și șase pahare de cristal bacara cu monturi de alpaca veritabil argintate, imitând exact argintul oxidat; toate aceste obiecte puse pe o tavă rotundă tot de alpaca veritabil argintată. **Una pereche steșnice de alpaca**, argintate și bogat decorate. Toate aceste obiecte sunt cumpărate de la marelui magazin de ceasornice și bijuterii en gros și en detail Frații A. & I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I.

Una pendulă de perete, de lemn lustruit, frumos ornamentată, în lungime de 87 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una pendulă de perete**, de lemn de nuc lustruit, frumos sculptată, în lungime de 77 centimetri, întorcându-se odată la 15 zile. **Una harmonică** superioară, burduf dublu, coțurile legate, cu 21 clape și 8 basuri, toate de oțel. **Un ceasornic de masă**, de lemn de stejar, reprezentând un castel medieval, înălțime 36 centimetri, având o muzică cu două cântece naționale. Cumpărate de la «Compania generală», Biuro de import-export, București, strada Smârdan No. 29, etajul I.

O bicicletă de curse «Imperial», cea mai cunoscută marcă engleză. **Un gramofon mare**, fără pălănie, ultima perfecțiune, cu 6 plăci mari marca «Inger», cântate de cei mai buni artiști. **Un serviciu de lavoir de faianță**, compus din 5 bucăți. **O lampă** ultima creațiune, model «Cometa Halley», sistem american, cea mai economică și luminoasă. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin E. A. Pucker, Bulevardul Elisabeta, No. 45, sub Hotel Princiar.

O jardiniară de metal argintat, cu vas verde. **O fructieră** argintată și aurită, cu un cornet conținând 12 cuțite pentru fructe. Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Una bicicletă «Naumann» de mare lux, una din cele mai solide și excelente biciclete, din fabrica soc. pe acțiuni Siedel & Naumann din Dresda, singurele biciclete introduse în armatele germană, rusă și turcă și la postele germană și română. Reprezentant general D. Leonida Piorkowski, București, str. Stirbei-Vodă, 21.

Un ceasornic de aur 14 carate, bărbătesc, frumos gravat. **O pendulă** mare de perete, frumos ornată și **un serviciu** compus din : o lingură, furculiță și cuțit de argint veritabil, marcat de Stat. Toate a-

cestea cumpărate de la cunoscutul magazin de încredere «Ceasornicaria Colței», București, str. Colței, No. 31.

Una pendulă de perete lemn de stejar, cu bătae, ultima noutate. **Un ceasornic de biuro**, cumpărate de la marelui magazin de bijuterii, ceasornicarie și argintarie Jean Schmidt & Const. Stratulat, București, calea Victoriei, 53.

Un gramofon mare, una vioară, una harmonică, una mandolină, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, Victoriei, 51.

Una trusă pentru damă, cu trei sticlute și cu necesar de toaletă. **Una trusă** de manevră pentru domnișoare. **Trei truse** de piele fină pentru maniere. **Trei pulverizatoare** splendide de cristal, nichelate. **Trei pudriere** cu pufuri lor. **Trei oglinzi nichelate** pentru masă. Cumpărate de la cunoscuta Drogherie Princiară Const. C. Popescu, Bulevardul Elisabeta, colț cu strada Brezoianu.

Una mașină de cusut de mână, sistemul cel mai nou și un gramofon marca «Melodion Carmen-Syva», de cea mai mare perfecțiune, împreună cu 6 plăci marca «Premier-Record», având cântece românești. Aceste obiecte sunt cumpărate de la marelui magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone : «Compania anglo-americană» din București, strada Carol, No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

O mașină de cusut, de familie, «Markton», perfecționată, cumpărată de la marelui magazin «Compania Markton», strada Carol, No. 38, colț cu strada Brâncoveanu.

Alte 10 mașini de cusut comandate în străinătate.

Un plug de oțel cu o brazdă, marca D. C. M. N. **Un plug de oțel** cu două brazde, marca Z. H. C. R. Ambele din celebra fabrică Rudolf Bacher, Raudnitz (Bohemia), reprezentată în România prin marea casă de mașini agricole și industriale : Soc. în comandită Weil, Joseph & Co. succ., București, str. Smârdan, 5.

Una mașină mare de bucătărie «Ideal», cu patru ochiuri din table de oțel, cu cazan de aramă, elegant și solid construită, cumpărată de la cunoscuta fabrică de tinichigerie Mihail D. Botez, București, calea Văcărești, 142.

2 costume de haine (saco), după măsura și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, București, str. Academiei, 25.

Un șarpe de aur (colier) pentru gât, de mare valoare. **50 casete** conținând fie-care pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații ziarului «Universul».

Afară de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul”, tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pentru un an lei 18 ; pe 6 luni lei 9,15 ; pe 3 luni lei 4,65.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea



Odată pe an, spre a-și expia păcatele, unul din indieni, prin tragere la sorți, este crucificat. — (Vezi pag. 5540).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

Fanaticii Lumei-noui

„Los Hermanos Penitentes” „Frații Penitenți” e numele unei secte de fanatici ale căror fapte amintesc faimoasa frăție a „Flagelanților” din evul mediu răspândită în Italia, Spania și în provinciile meridionale ale Franței.

Frații Penitenți a căror origină datează din anul 1598 formează o asociație secretă având ca doctrină statutele și doctrinele sale. Această societate își întinde ramificațiile în Noul Mexic, Arizona și Colorado și își recrutează aderenți mai mult dintre Indienii tribului Pueblos.

Bisericile sale răspândite în cele trei State citate mai sus, sunt construite foarte elegant, dar lucru curios, nici unul din aceste edificii nu are cruce și în ele nu se celebrează nici odată vreun serviciu religios.

Centrul asociației e în orașul Chami-ta (Noul Mexic) care în timpul carnavalului e teatrul unei ceremonii bizare atrăgând în fiecare an sute de curioși.

În fiecare săptămână, până la Paște, un număr determinat de membri se adună în fața bisericii, goi până la mijloc, purtând pe umeri cruci grele de lemn apăsând câte 50—100 kilo, înarmați cu biciuri groase de cactus cu care se lovesc unii pe alții. Ei parcurg în procesiune tot orașul vărsând torente de lacrimi pentru păcatele lor. Să nu credeți însă că aceste biciuri sunt prefăcătorii. Sângele care curge din abundență e martor al realității lucrurilor.

Nemulțumiți de a se flagela, anume Penitenți se încarcă cu lanțuri grele care le intră adânc în carne.

Alții își găuresc carnea cu cuțite sau cu cuie. Nu se aud de cât urlete cari n'au nimic omenesc și cari umplu de oroare și desgust pe toți spectatorii.

Aceste ceremonii se prelungesc mai multe zile.

În zilele de Paști Frații Penitenți se adună la un loc unde se petrec adevărate orgii. La sfârșitul agapelor lor vesele, trag la sort pe unul din ei spre a-l crucifica, ca expiare a propriilor lor păcate. Cum de câțiva ani, legile americane îi opresc să bată în cuie mâinile și picioarele victimei, așa fă-

ceș înainte, ei o leagă cu frânghii. Spre a-i prelungi agonia, ei pun foi de cactus în tot lungul crucii de care nenorocitul rămâne lipit până când moartea vine și pune capăt torturilor sale.

Uneori, ei leagă victima de trunchiul unui cactus gigantic ai cărui ghimpți pătrund adânc în carne.

Poți să incendiezi case, să furi, să omori; totul e permis dacă o dată pe an, în timpul carnavalului, vii să-ți expiezi păcatele prin flagelațiuni publice.

Cu tot cinismul revoltător al acestei doctrine, „Hermanos Penitentes” au avut îndrăzneala într-o anume epocă să ceară patronagiul Bisericii catolice. Aceasta se grăbi să condamne ideile nefaste și serbările scandaloase, acuzându-i de eretici periculoși.

La rândul său, guvernul yankeu a hotărât să-i urmărească cu cea mai mare rigoare, spre a-i suprima.

Lucrul acesta însă e greu, din cauză că cartierul general al societății se află în Rio Araba, loc împrejmuit cu munți stâncoși, adevărate fortărețe și Penitenții sunt convinși de doctrina care le acordă toată libertatea să îndeplinească crima, prin câteva zile de suferință.

C. Arg.

SPANIA ȘI LOCUTORII EI

— După Serafina de Blangy-Lebzeltorn —

Credem a fi interesant pentru cititorii noștri a face o schiță pe scurt asupra populațiunii peninsulei iberice pe care o numim „Spanioli”, care însă se deosebesc prin port și moravuri, ba chiar și după limbă și origine.

Cei mai străvechi locuitori ai Spaniei sunt Bascii. Ținutul locuit de ei — Euskaleria — se întinde în unghiul golfului Biskayic în ambele părți ale Pirineilor vestici între platoul Reynoso și munții cantabrici. Bascii și-au păstrat simplitatea moravurilor și simțul lor de dreptate, vitejia și hărnicia lor. Creșterea populațiunii îl face să emigreze în țări străine, unde însă nu-și pierde simțământul său național, el rămâne Esculadumac din creștet până în tălpi.

Bascii s'au supus de bună voie în veacul al XIII și XIV sub coroana Castiliei, dar și-au păstrat oarecum organizația lor republicană.

Tărmurirea și desființarea acestor privilegii — 1832, — îi împinse pe Bascii iubitori de libertate, în tabăra carlistă, sub ale cărei flamuri se luptară în tot d'a-una.

Dintre celelalte populațiuni nici una nu și-a putut păstra poziția izolată a Bascilor, ceea ce nu împiedică însă ca provinciile spaniole să lupte între ele purtând vestitele războaie de „guerilla”.

Asturi și locuitorii ținutului muntos Santander, au fost adversarii firești ai părții aceleia a populației Spaniei, care multă vreme a stat sub jugul arab, pen-

tru ca să nu se amestece cu sângele arab. Aceștia dintâii, nici azi nu se numesc spanioli, ci Godes — *illustres Godes* — și sunt mândri că strămoșii lor au fost aceia cari la anul 718 au ridicat pe scut pe viteazul conducător al Goților Pelayo și deschiseră calea pentru recucerirea peninsulei, luând de la maurii Campos Godos, așa în cât prin secolul al X-lea principii de Asturia se numeau regi de Leon.

În vest se întinde o țară litorală, străbătută de munți stâncoși — Galicia — în care se află un popor harnic și robust, care vorbește un idiom aproape similar cu al Portugalhezilor.

Sărăcia pământului silește pe Galego să-și caute în alt loc pâinea și mai cu seamă ca soldat, de oare-ce prin rezistența sa este socotit ca cel mai bun soldat de infanterie.

Castilia, cu nenumăratele sale castele — castillos —, care au fost zidite pentru apărarea țării în contra necredincioșilor, a fost odinioară un comitat de frontieră al regatului de Leon, mărit încă prin regatul de Toledo luat de la Mauri. În curând însă, s'a făcut o nouă separare, Castilia Nouă și Castilia Veche; la anul 1230 s'au reunit din nou și împreună cu regatul de Leon au format un stat puternic, al cărui idiom a devenit limba scrisă spaniolă în care s'a preamărit națiunea spaniolă. Astăzi, numai sentimentele cavaleresti ale locuitorilor mai amintesc gloria trecută. Valladolid, fosta reședință a regilor castilani și spanioli, Burgos, Toledo sunt ruinate. Cu toate acestea în Castilia nu găsim oameni în decadență, după cum găsim în restul Europei. Castilianul chiar și în mizeria cea mai mare știe să-și păstreze acea grandeză, care adese-oră e taxată de ridicolă. Ca prototip al caracterului castilan se poate lua Ruz Diaz de Vivar — Cid cel cântat în cântece și legende eroice.

Un ținut trist este și Estramadura, al cărei locuitor se distinge prin un caracter trist și melancolic.

Provincia din sudul Spaniei, din cauza vegetației ei minunate și tropicale, poate fi numită cu drept cuvânt grădina Hesperidelor. În ținuturile Andalusiiei se întind păduri de măslini gigantici, grupe de palmieri împodobesc colinele vecinice înverzite, smochini și cactus recrează pe călătorul obosit și pădurile de portocali răspâdesc un miros îmbătător. Un cer albastru închis surăde asupra fermecătoarelor ținuturi.

Romanța populară, care glorifică pe Cid, sârbătoritul eroi al Spaniei, cântă și soarta Valenciei, care abia scăpată din mâna Maurilor, a recăzut din nou, pentru ca împreună cu Murcia să lăncezească sub jugul de secol. Tipul arab este încă și astăzi predominant între acești locuitori valencieni, cari sunt foarte violenți, de unde se și explică proverbul: Valencia e un paradis locuit de diavoli. Din Valencia își trage origina familia Borgia, care a ajuns la trista celebritate din istoria Italiei prin pasiunile sale sâlbătice.

Pe ambele maluri ale lui Ebro se întind câmpii fertile de orez precum și o bogată vegetațiune. Este ținutul Arago-

nia, al cărei locuitor se disting printr-un temperament rece și viclean, printr-un curaj rar și o fire rezolută. Locuitorii lui s'au distins prin cuceririle lor războinice.

Înainte a cetelor merenare ale lui Roger del Flor tremurau împărații Bizanțului. În timpurile vechi Aragonul era populat, ca dovadă e tradiția, că la nunta unui rege din Aragon au fost prezenți 10.000 de cavaleri și tot atâția paj, cu care a intrat în Saragoza. Emigrarea la America, desele războaie civile nimiciră starea sa înfloritoare. Limba țării—Lemonin—se deosebește de limba curată spaniolă a Castilianului, ca și de aceea a Catalanului, dar și-a aflat teren în coloniile din America.

În Catalonia, care pe timpul emigrației popoarelor a fost invadată de Goți și Alanii (Got-alania) sunt ținuturi muntoase, întretăiate de șesuri mici plantate cu portocali și măslini, foarte acomodate pentru războaie de guerilla, cari au bătut aici cu cea mai mare furie.

Așa sunt de diferite aceste populații în caracterul lor, dar au toate aceeași origină; marea și nobila rasă latină!

CULTURI ȘI SUPERSTIȚII

Serbarea ursului la Yezo

La Yezo, în arhipelagul japonez, locuitorii numiți ainos sau „oamenii câinilor”, onorează ursul mai mult ca pe oricare alt animal.

Ei îl numesc Kimui Kamui. Cuvântul din urmă e un titlu de noblete pe care îl dau acestui animal de care se tem foarte mult și pe care îl consideră ca foarte prețios și folositor, deoarece de la el au hrană, îmbrăcăminte și chiar un medicament foarte renumit numit bilină de urs.

Nu e de mirare dar că dânsii aduc sacrificii ursului, după moartea lui întocmai ca unui zeu. Teasta ursului reposat se atarnă de ramurile sfinte ce se află lângă fiecare locuință în partea de răsărit.

O dată pe an însă ei fac o serbare mai mare ursului.

În scopul acesta dânsii iau un pui de urs pe care îl dau unei femei ca să-l hrănească cu laptele ei.

Numele femeii căreia i se dă ursul în creștere, în general cea mai frumoasă și mai bogată femeie din ținut, e purtat din gură în gură și ținut în cea mai mare onoare.

Însă curând, cu tot laptele omeneșc, ursul își arată instinctele sălbatice și e nevoe să fie pus în cușcă.

Când a împlinit două ani, se convoacă locuitorii pentru ziua solemnă, *huma mături* (sacrificiul rusului) fixată de obicei în Septembrie sau Octombrie.

La amiază, toți oamenii, toate femeile și toți copiii, în costumele lor de sărbătoare, sunt adunați în jurul casei unde o să se facă ceremonia; dânsii vizitează pe rând pe tânărul urs, eroul solemnității, care se joacă vesel în cușca sa, fără să bănuiască trista soartă care-l așteaptă.

CAHORS

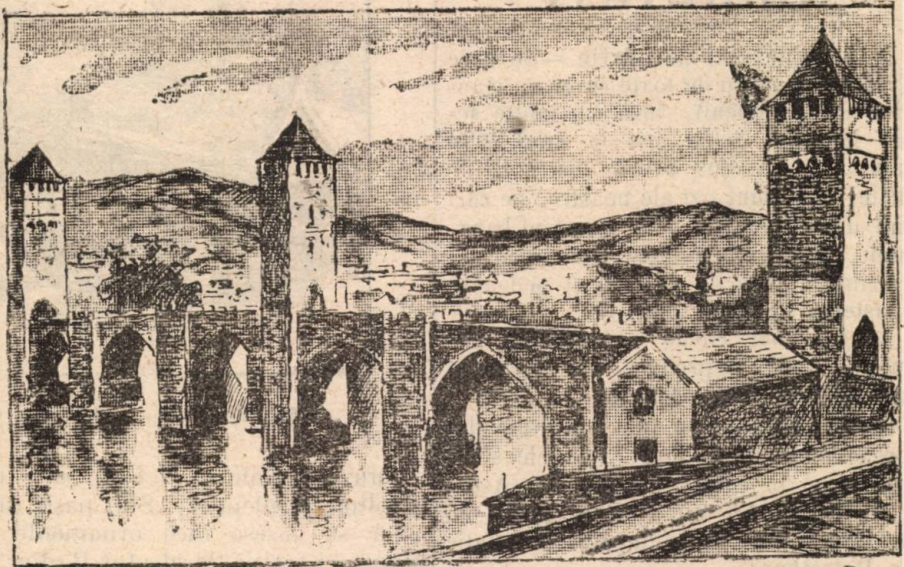
Inconjurat de coline verzi, udat de ele două brațe ale râului Lot, Cahors, micul orașel drăguț din miazăzi, cu tot podul său fortificat, nu evocă nimic din ororile războiului.

B.sericile sale romane, din care una are clopotnița în ruine dispă-

Podul Valentré, atât prin frumusețea arhitecturală, cât și prin situația sa, e demn de atenția unui artist.

Seara, contemplând podul și orașul la lumina lunii, e un spectacol de vis; ilustrație magică pentru un roman, evocație poetică și grandioasă a trecutului.

Patria lui Clément Marot și a lui



Podul din Valentré, care datează din secolul XV

rând sub verdețea și flori, sunt mar-tore ale vechimei sale. Acest oraș posedă splendori de pietre sculptate în stil Renaissance.

Lucrul cel mai frumos din Cahors e podul Valentré. Acest pod fortificat e unicul în Franța. Restaurat pe deplin, ne dă o idee exactă de podurile din evul mediu.

Gambeta, Cahors e demn să inspire poezii.

E una din acele perle pe jumătate uitate de turiști, ascunsă în cea mai frumoasă parte a Franței. Cahors, cu podul său unic, sculpturile sale Renaissance și frumusețea peisagiului său, poate rivaliza cu alte cetăți andaluze sau toscane.

Marele șef oferă ursului darurile satelor și-și ține un discurs cam astfel:

„Pentru gloria ta și pentru binecuvântarea acestui popor, tu te pregătești ca, printr-o suferință de un moment, să intri în rândul zeilor a tot-puternicilor. Să nu ai în vedere dar decât cinstea și fericirea de care te vei bucura, și să ne ierți de silnicia ce o să-ți facem”.

Încep atunci jocurile și libațiunile în jurul ursului. În vremea asta, femeia care a alăptat pe animal plânge la o parte.

După nouă ofrande aduse zeilor, asistentii încep să simtă efectele sakeului, un fel de băutură fermentată făcută din fructe.

Un tânăr aino, îmbrăcat cu haine strălucitoare, se urcă pe colivie, o sparge d'asupra și aruncă un arc de gâtul ursului. Ușa colivei e deschisă atunci și ursul e preumblat în jurul casei.

Ursul e legat apoi de un par bătut într'adins în pământ; bătrânii poporului întind arcurile, și săgețile curg ploaie asupra lui. Nenorocire aceluia care nu-l nimerește; noul zeu îi va refuza favorurile.

Însă animalul n'a murit încă de săgeți; nouă oameni ingenuchiă lângă

dânsul și-și apasă gâtul de o scândură până văd că nu se mai mișcă.

Și când ursul a murit, mulțimea e cuprinsă de o adâncă evlavie. Femeile vin să plângă pe cadavru.

Unul din bătrânii care se crede inspirat de zeu, proclamă numele noului zeu și-și anunță atribuțiile.

A doua zi ursul e ciopărit și se dă fiecărui locuitor câte o bucată din carnea lui, care se mănâncă crudă. Capul lui e înfipt înaintea statuelor sfinte.

După părerea unora, aborigenii din Yezo ar fi o rasă foarte veche, dinainte de ultimele revoluții ale pământului. De altă parte s'a crezut a se recunoaște că ursul de statură colosală care se întâlnește foarte des în insula Yezo, este adevăratul urs de caverne care în alte părți nu se găsește de cât în stare fosilă. De aci și până la a presupune conservarea miraculoasă a unei rase omenești preistorice nu e departe.

În această ipoteză insula ar fi jucat rolul unei alte corăbii a lui Noe, însă o corabie de 34000 de mile pătrate.

Însă legenda aceasta poetică e combătută de numeroase obiecțiuni, ca aceea a

constituirei post-deluviane a solului ei vulcanic și altele.

Dacă însă legenda ar spune adevărul, atunci trebuie să convenim că acești strămoși ai noștri n'au învățat mare lucru în cursul numeroaselor veacuri prin cari au trecut.

Olg.

VARIETĂȚI

Bani chinezești de hârtie.—Se pare că chinezii aveau de toate cu ce ne mândrim noi europenii, încă cu multe secole înainte. Astfel, pe la anul 2696 înainte de Christos aveau ban note de hârtie, cum sunt azi ale noastre, pe cari erau numele băncii, data, numărul bancnotei, valoarea, numele funcționarului principal al băncii, precum și pedeapsa ce aștepta pe falsificatori.

Apoi se mai citeau următoarele cuvinte: «Caută a produce ori-ce ești în stare să faci și fii păstrător».

Hârtia bancnotelor era fabricată din fibrele lemnului de dud; semnele și literele erau în culoarea albastră. Astfel de bancnote din anul 4399 înainte de Christos se află astăzi în Muzeul asiatic din Petersburg.

Origina creioanelor.—Creioanele, acest obiect atât de necesar azi fie-cărui om, sunt cunoscute de vr'un secol și existența lor avem să o mulțumim Siberiei, unde se află cele mai mari formațiuni de grafit. În anul 1791 un comerciant finlandez, cu numele John Alibœer, a descoperit niște mine de grafit; a început exploatarea lui și a făcut cele dintâi încercări pentru facerea creioanelor.

Întreprinderea dând rezultate bune, în anul 1804 a pus temelie acestei industrii prin deschiderea «Minei Murtinsky». De atunci și până astăzi s'au seos 45.000 cantare de grafit, care este răspândit în formă de creioane peste tot pământul.

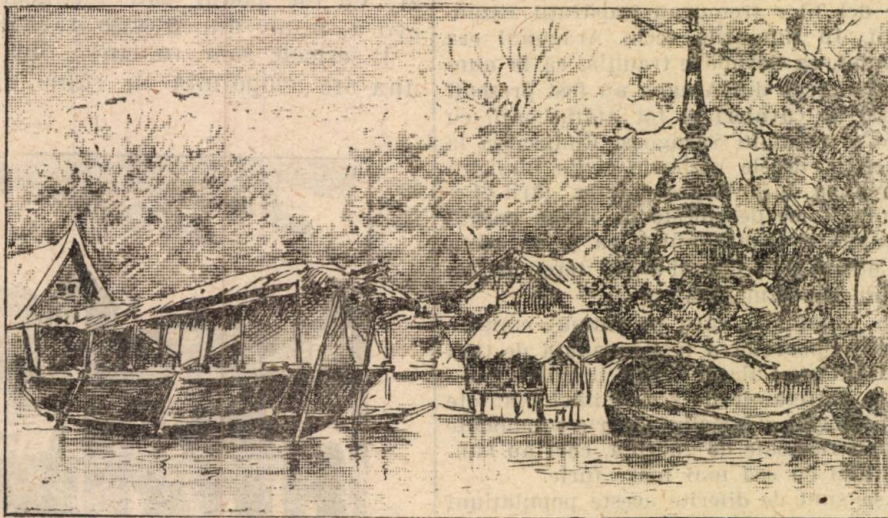
Gh. Cont.—Tulcea.

Pagodele din Ayuthia

Ayuthia, vechia capitală a regatului Thai în Siam, fu construită după tradițiile siameze, de Phaya Uthong, regele Thai-lor, gonit din capitala sa de o pestă teribilă. Ayuthia era situată într-o insulă din Menam, înconjurată de ziduri, și rămase capitala regatului Siam, până la fondarea Bangkok-ului, în secolul al XV-a. Luat în mai multe rânduri de Peguanii și de Cambodgieni, distrus și reconstruit rând pe rând, acest oraș nu mai e azi de cât o grămadă de ruine, în mijlocul cărora se înalță câteva pagode, din care una

mai venerată ca alta, atrag pe credincioși.

Ca să mergi la Ayuthia, ieși vaporul care urcă la Menam și abordează în fața unei pagode mari.



In Ayuthia. — Un sat cu colibe de bambu și o pagodă

Orașul trebuie să fi fost foarte mare și plin de splendori. Sub pașii călătorilor se găsesc încă ornamente religioase și statui de ale lui Budha, pie-

pean și sub climatul torid al Siamului trece că e foarte răcoros.

Sereno

W. OERTEL

O călătorie în India

— Urmare —

Mulțumii din adâncul inimei lui Dumnezeu că mă scăpase și de data asta și mă întinsei jos lângă animalul mort, ca cel puțin să mă odihnesc.

Restul nopții se scurse în tăcere și abia când se deșteptară iar glasurile pădurii, mă învinse somnul și adormii greu și adânc cu tot zgomotul ce creștea în juru-mi.

„Dormeam fără grijă când fui deșteptat de-o voce omenească. Tresării și văzuî un european, în costum de vânatoare, urmat de-o ceată de câini și de servitori. Câinii lătrau ca scoși din minți, dar nu îndrăzneau să se apropie de tigrul și indianii tipau din toate puterile nebunii de bucurie.

„Mă frecai la ochi și văzuî că zgomotul acela asurzitor era realitatea. Europeanul, un scoțian, judecând după felul cum pronunța englezește, s'apropie de mine și mă întrebă: „D-ta ai doborât tigrul?” Răspunsei foarte simplu că eu. „Atunci lasă-mă să-ți strâng mâna, ori-cine ai fi, strigă el, d-ta ne-ai scăpat d'un mare vrăjmaș, care ne-a făcut multă pagubă și după care umblăm de trei zile să-l prindem. Am auzit împușcături d-tale; d-ar fi vrut D-zeu să fi omorât și pe celalt dușman, care ne-a îngrozit și ne-a înspăimântat, de nu mai știm ce să facem”, continuă el.

— „Și cine-i celalt dușman? întrebă eu.

— „O anacondă, adică un șarpe d'o mă-

rime extraordinară și foarte lacom. Trei din servitori mi-au căzut pradă acestor doi vrăjmași.

— „Slavă Domnului, vă pot spune că erî glonțul meu l-a omorât și p'acesta, zisei eu, am să vă duc să-l vedeți.

— „Omule, strigă scoțianul și m'apucă de mână, ești cel mai mare binefăcător al meu. Dar mâna Domnului trebuie să te fi păzit, d'ai scăpat atât de ușor d'amin-doi acești dușmani fioroși, la care se poate socoti și crocodilul ca un al treilea și că i-ai doborât p'amândoi în mod atât de glorios.

— „Nu sunt vrednic de bunătatea ce mi-a arătat D-zeu, zisei adânc îndre-dințat de adevărul cuvintelor mele.

— „Bravo, strigă el, și-mi sgudui mâna cu putere; dar cine ești d-ta și de unde vii?

— „Stați jos lângă mine, îi invitaî, ca să vă povestesc viața-mi aventuroasă, mai înainte de a mă întâlni cu șarpele.

„Scoțianul dete ordin la doi europeni, care erau supraveghetorii celorlalți servitori indieni, să tragă tigrul d'oparte și să-l jupoaie cu îngrijire, blana s'o ia acasă, s'o usuce și să ne aștepte. Apoi îmi întinse o sticlă cu cognac și s'aseză jos lângă mine. Luaî o înghițitură din băutura asta ce mă învioră și începuî să povestesc pe scurt ultimele mele întâmplări. Când ajunsî la atacul nocturn, care costase viața lui Rowley, exclamă: „Ah, desigur tot așa i s'a întâmplat și

fratelui meu, care plecase din Benares cu un oarecare Ali".

— „Sfinte Doamne, strigă el, tot Ali îl cheamă și pe acel cu care am mers noi.

— „Atunci el e și ucigașul fratelui meu, strigă el. Spune-mi ce mai știi despre el? întrebă foarte emoționant și cu o grabă nervoasă.

„Continuă povestirea până 'n momentul când pătrunsesem în coliba lui Ali.

— „Unde e? întrebă el infuriat, du-mă acolo ca să răzbun pe frate-meu.

— „I-a răsplătit lui Acel ce-a zis: „Eu trebuie să judec, eu să răzbun!" răspunsei eu și-i zisei să mergem în pădure. Tocmai sfârșiseră și servitorii cu jupuitul tigrului și se luară după noi. Din nenorocire puterile mă părăsiră în curând.

„Harington, așa se numea scoțianul, porunci servitorilor să-mi facă o fargă, servindu-se de securea lui Rowley și de cuțitele lor de vânătoare, ca să mă poată puta. Fără întârziere. Prăjinile fură legate cu curpeni de plante agățătoare numite liane, întinse apoi d'asupra păturii și pielea tigrului și mă luară pe sus, ducându-mă în pas măsurat.

„Nu ne trebuie, ca să ajungem la șarpe, nici o jumătate din timpul ce-mi trebuise mie ca să ajung de la bananul unde omorâsem șarpele, până la mangoliul sub care ucisesem tigrul. Șarpele zăcea neatins, dar șacalii cei lacomi roseseră până la os partea din trupul lui Ali, pe care șarpele n'o înghițise, sau nu îndrăzniseră, sau instinctul îi reținuse să s'apropie mai mult de el.

— „Vedeți judecata lui D-zeu, zisei lui Harington. Când mi-am luat armele din casa lui Ali n'am fugit, el m'a urmărit cu gândul să mă omoare, căci îi era teamă de brațul răzbunător al dreptății, când l'aș fi chemat în judecată. Ne mai putând de oboseală, mă urcasem în bananul ăsta, când am văzut șarpele încolăcindu-se pe jos și voind parcă să se urce în pom; mă cuprinsese spaima morții. Șarpele își schimbă însă gândul și se încolăci colo, în tufișul de tamarind, făcându-se ghem. Pe mine nu mă văzuse, dar văzu pe Ali și D-zeu îl alese pe șarpe ca să facă dreptate. În momentul când ucigașul se gătea să tragă în mine, șarpele se năpusti asupra-i și-l doborî la pământ. Uite-i chiar pușca.

„Lui Harington i se sbârlise părul ascultând la povestirea mea. Un servitor ridică pușca și i-o întinse. Când o văzu Harington scoase un tipăt de spaimă și de surpriză, „E pușca fratelui meu", strigă el învins de durere, „priviți numele gravat aici". Și-n adevăr citii numele: Henry Harington, pe patul puștii frumos lucrate.

— „Nu mai încapă îndoială că blestematul a fost ucigașul lui, după cum a fost al prietenului d-tale și după cum era să fie și al d-tale, zise scoțianul.

— „Pedeapsa lui D-zeu l-a ajuns, încheia el îngrozit.

— „Și cum s'a întâmplat cu șarpele? întrebă mai departe.

— „Era prea îngrozitor lucru pentru mine, să privesc cum șarpele îl înghite trupul, continua. Am leșinat și când m'am trezit, șarpele înghițise atât cât vedeți, numai că partea rămasă afară din

gură a mâncat-o probabil șacali. Nu putui să-mă mai uit la el și-i trimisei două gloanțe, unde vedeți aci semnele. Îi lăsați dându-și ultima suflare în cele mai grozave spascuri și mă depărta de locul ăsta înfrigorant, pentru ca să merg în fața tigrului.

„Atunci îmi povesti și el că fiara se statornicise lângă casă și că fără îndoială înghițise doi din servitorii indieni. Din nenorocire superstiția i-a împiedicat pe acești oameni să priceapă că trebuie să-l omoare. Porunci apoi să jupoaie șarpele și le zise: „Acum nu mai aveți de ce să vă temeți". Mă așeza pe targă și o luarăm înapoi.

„Arșița zilei ajunsese tocmai pe punctul când face cu totul imposibil mersul în aer liber (ceea ce vine cam după 9 dimineata), când eșirăm din desișul pădurei. Înaintea noastră se întindea o panoramă întinsă, a cărei frumusețe mă uimi. La stânga văzul suprafața imensă a apelor Gangelui, care se pierdea în de-

părtare cât cuprindeam cu ochii. P'amândouă malurile erau sâmnate vile și sâtnulețe, în mijlocul unui câmp foarte îngrijit lucrat. Mai aproape de țărm se întindeau plantațiuni de orez și de trestie de zahăr. Câmpii de bumbac, plantații de cafea, livezi de duzi pentru cultura viermilor de mătase, pașiți întinse de maci înfloriți, alte câmpii sâmnate cu indigo, apoi iar altele cu tutun de un verde admirabil, înconjurau satele, ce se înălțau pe deasupra peisagiilor și cocotierilor și mai deasupra-le se înălțau clădirile d'o arhitectură ciudată a pagodelor și moscheelor. În fund de tot se zărea grămada de case din Calcuta, cu portul lui plin de corăbii.

„Verdele gingaș al ierburilor alterna cu corul pestriț al câmpurilor de Mai și cu întunecosul frunziș al pădurilor și ochiul fermecat nu se putea ridica de pe frumusețea tablourilor acelea.

— „Uite ținta călătoriei noastre, locuința mea, zise Harington și-mi arătă

Cataractele din Juanacatlan

Mexicul, regiune muntoasă, abundă în curiozități și frumuseți naturale, cari n'aș întârziat să atragă atenția turiștilor, de când interiorul țării a de-

Niagarei, ele oferă o cantitate enormă de apă care se precipită în gol cu o măreție impresionantă și cu un sgomol tunător.

Acum câțiva ani un înotător bun de naționalitate americană, se prinse că le va trece viu și sănătos.



venit abodabil, grație unei rețete de cai ferate, care începută târziu, s'a construit foarte repede.

Mărețele cataracte din Juanacatlan, descrise cu entuziasm de primii exploratori, ocupă primul rang printre frumusețile naturale.

Fără a avea proporțiile colosale ale

Lăsându-se târat de curent, dispăru în spume și ajunse la baza căderii. Dar cum agita un braț în semn de victorie, un vârtej îl înghiți spre a-i arunca la suprafață cadavrul o oră mai târziu. Încercare nenorocită care nu va suscita imitațiuni!

Doru

un splendid edificiu, ce se nălta pe un delusor, înconjurat de cele mai frumoase plantațiuni. Ceva mai departe se zăreau niște clădiri ce păreau a fi fabrici și o mulțime de căsuțe de indieni, care 'n-conjurau, întocmai ca un zid, un loc întins de forma unui dreptunghi. Cirezi numeroase de vite pășteau voioase în livada ce se 'ntindea spre pădure și prin care șerpuia un pârâu, ce venea dintr-acolo.

„Furam siliți s'o luăm la fugă, căci arșița era înăbușitoare. Nici o adiere de vânt nu ne răcorea trupurile istovite. Când pătrunserăm pe poartă, în marele spațiu înconjurat de clădiri, fu o bucurie generală. D'opare și d'alta atârna blana cea mare a tigrlui și pe d'asupra parilor era întinsă pielea anacondei, adică a șerpelui.

„O mulțime de oameni ce păreau că locuiesc aci, alergau de pretutindenți ca să se încredințeze că amândoi dușmanii erau intradevăr morți. Se uita uimiți la mine, când Harington le spuse că i-am omorât, căci șarpele mâncase doi indieni și tigrlul unul. Apoi mă coborâi din targă și Harington mă conduse în casă, deschise două odăi întunecoase și răcoroase și porunci să mi se pregătească o baie. Doi servitori mă conduseră în odaia de baie. După ce mă spălai bine, mă frecară cu mâinile, până asudați, un obicei al țarei, care e foarte bun. Apoi mă șterseră și mă fricționară cu diferite substanțe mirositoare. După aceea mă îmbrăcară în haine curate de muselină albă și mă conduseră pe un divan, d'asupra căruia era întins un pungah. Pungahul e un fel de evantaliu enorm, legat de tavan și care e pus în mișcare prin ajutorul unei frânghii, de care trage mereu un servitor, ca să răcorească pe cel ce se așează dedesubt. Răcoreala asta produce o stare foarte plăcută, mai ales în aceste timpuri călduroase.

„Abia mă așezai pe divan și servitorul pe care mi-l dăduse Harington ca mihmadar sau valet, începu să trăgă ușor de sfoară. Odaia răcoritoare se revărsă d'asupra -mă și-mă făcea nespun de bine. Un alt servitor aduse un dejun delicios, care-mă fu cu atât mai bine venit, cu cât după baie mi-era foarte foame și-mă plăcurea nespun de mult aceste bucate, după ce atâta timp nu mă hrănisem de cât cu fructe crude. Un medic îmi legă rana de la cap și-mă rase barba, care crescuse și se sălătăcise foarte mult. Nu-i de mirare că îndată mă cuprinse un somn, ce dură aproape până a doua zi.

„Dar nu pot spune în cuvinte ceea ce simțeam, când mă redestepta la viață. Dar cum s'ar descrise sentimentul de recunoștință ce se ridică din sufletu-mă către Domnul, care mă scăpase din ne-număratele pericole, prin care trecusem, din momentul când părăsi pământul țării mele. Starea aceasta fu turburată de mihmadar, care se bucura văzându-mă iar deștept, căci somnu-mă cel lung neliniștise foarte mult pe stăpânii casei. După un dejun întăritor, mă conduse într-o odaie mare, de lângă cea în care dormisem. Aci trebui să mă lungesc pe un divan și-mă întinse narghiuleaua, pe care am mai descris-o, anunțându-mă

Spre a avea o bună recoltă

N'ar fi tocmai plăcut să te întâlnești într'un colț de pădure cu personajii așa de straniu mascate ca aceea din



Dansatorii găuresc pământul iar vrăjitorii dansează

ilustrație!

Nu că cineva ar fi expus la un pericol real, căci acești vrăjitori africani sunt prea inteligenți pentru a ataca pe străini. Dar o astfel de apariție ar pu-

tea să facă să moară de frică o persoană superstițioasă.

Armați cu seceri de formă primitivă, dansatorii au aerul că sapă pământul spre a rămâne sămânța și cei doi vrăjitori execută un joc compli-

vizita lui Mister Harington și a soției sale; îmi spuse c'amândoi ar dori s'asculte pe d'antregul povestirea vieții mele. Indată intrară și ei, mă salutară voioși, văzând că-mă era bine și apoi le povestii istoria mea, pe care a-nume am început-o din copilărie, până în ziua aceea, fără să fi lăsat la o parte cel mai mic amănunt. Amândoi m'ascultară până la sfârșit cu mare atenție și din ce în ce cu mai mare interes.

— „Îmi pare foarte bine, zise Harington, când sfârșii, că mi-ai povestit totul despre d-ta, țin foarte mult s'arăt guvernatorului cazul d-tale, de vreme ce căpitanul Ball vă reclamase. D'altminteri, cunosc în deajuns pe acest căpitan Ball, să mă încredințez d'adevărul spuselor d-tale. Guvernatorul mi-e prieten, fiu deci fără grije. Plec chiar diseară în Calcuta și voi să-ți lămuresc situația și să obțin liberarea d-tale de urmărire.

Pe cât de mult mă speriasse vestea pasului ce voia să facă Harington, pe atâta mă liniști interesul ce-mi arătă el și soția lui, precum și relațiile sale cu guvernatorul. Să fi fost numai posibil lucrul și eram convins că vorbele și reclamația căpitanului vor fi spulberate.

„Amândoi soții stătură cu mine până la 4 după amiază, când Harington plecă la Calcuta. Seara nu-l văzu. În schimb mai mulți cunoscuți d'ai lui veniră să mă viziteze. Medicul îmi legă iar rana; priveam cu plăcere apusul soarelui, deși n'aveam nevoie să ies din casă, ca să nu să mi se obrintească rana mai mult.

„Aflai de la amployații felul afacerilor cu

cat în onoarea geniului care presidă bunele recolte. Cântăreții din tam-tam bat cadența, și vocele răgușite ale femeilor se unesc cu sunetul tamburinei.

Vetor 3

care se ocupa Harington. Aprovizionarea corăbiile, ce mergeau și veneau din China, cu tot ce le era de trebuință, ca: pesmeți, carne conservată, legume, fructe proaspete și uscate, apă, vin, bere, arrak, rom, zahăr, cafea, într'un cuvânt tot felul de provizii pentru o lungă călătorie. Ca să poată furniza lucruri de cea mai bună calitate, avea brutării, măcelării și destilării. Avea cirezi de vite numeroase și trimetea să-i cumpere până în cele mai depărtate ținuturi ale Indiei; făcea un comerț foarte mare cu tot felul de produse de care avea nevoie. Se bucura de o încredere întemeiată pe lângă căpitani de corăbii și averea-i cea mare îi asigurase o poziție influentă și vorba-i avea multă valoare.

„A doua zi, cum fusei gata, Harington mă invită să iau prânzul cu el și soția sa. Eram mișcat intrând, dar mișcarea îmi dispăru, cum zării chipul lui vesel.

— „Mai întâi de toate ai dori de sigur să știi care e situația d-tale? zise el. Pot să-ți spun cu oare-care condiții însă.

— „S'aceste condiții? întrebai îngrijat.

— „Ei bine, adăogă el, cea dintâi e că trebuie să garantez pentru d-ta și a doua: ai să rămâi în serviciul meu.

„Îmi lăsa ochii în jos.

— „Cum putei garanta pentru un străin? întrebai cu durere.

— „M'am exprimat oare rău? răspunse el. Lucrul s'a făcut și asta mulțumită cinstei ce se citește pe fața d-tale.

(Va urma).

Trad de Tomescu-Putna